

ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ ΣΤΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΚΑΙ
ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ

Διπλωματική Εργασία

Η ΔΙΑΧΡΟΝΙΚΗ ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΩΝ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΤΗΣ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΚΡΗΤΗΣ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ ΤΟΥ 2013-2017
«ΤΑΣΕΙΣ – ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ – ΕΠΙΔΟΣΕΙΣ»

του

ΑΓΓΕΛΟΥ ΚΑΜΠΟΥΡΗ
Επιβλέπων Καθηγητής: Αθανάσιος Νούλας

Υποβλήθηκε ως απαιτούμενο για την απόκτηση του Μεταπτυχιακού Διπλώματος στη
Λογιστική και Χρηματοοικονομική

Μάιος 2020

ΑΦΙΕΡΩΣΕΙΣ

Στον μέντορα μου, τον δάσκαλο μου, τον πατέρα μου...

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Θα ήθελα να ευχαριστήσω την εταιρεία που εργάζομαι, Financial Business Systems για την πρόσβαση μέσω της InfoBank στα διαθέσιμα μεγέθη των χρηματοοικονομικών καταστάσεων της περιόδου 2013-2017 για τις ξενοδοχειακές επιχειρήσεις της περιφέρειας Κρήτης.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ	1
ΕΙΣΑΓΩΓΗ	1
1.2. ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ	1
1.3. ΠΗΓΕΣ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ.....	3
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ.....	4
ΒΑΣΙΚΑ ΜΕΓΑΘΗ ΚΑΙ ΔΙΑΧΡΟΝΙΚΕΣ ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ ΑΥΤΩΝ ΣΤΟ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟ ΠΡΟΙΟΝ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΚΡΗΤΗΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΝΟΜΩΝ ΑΥΤΗΣ.....	4
2.1. ΝΟΜΟΣ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ	4
2.2. ΝΟΜΟΣ ΛΑΣΙΘΙΟΥ	6
2.3. ΝΟΜΟΣ ΡΕΘΥΜΝΟΥ	8
2.4. ΝΟΜΟΣ ΧΑΝΙΩΝ	10
2.5. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΡΗΤΗΣ	12
2.6. ΔΙΑΧΡΟΝΙΚΗ ΕΞΕΛΙΞΗ ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΩΝ ΑΦΙΞΕΩΝ ΣΤΗΝ ΚΡΗΤΗ.....	13
2.7. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΔΕΥΤΕΡΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ.....	14
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ	16
ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΒΑΣΙΚΑ ΜΕΓΕΘΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΚΡΗΤΗΣ	16
3.1. ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΝΟΜΟΥ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ	16
3.1.1. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΧΡΗΣΕΩΣ.....	16
3.1.2. ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ	17
3.1.3. ΠΑΘΗΤΙΚΟ (ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ)	17
3.2. ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΝΟΜΟΥ ΧΑΝΙΩΝ.....	23
3.2.1. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΧΡΗΣΕΩΣ.....	23
3.2.2. ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ	23
3.2.3. ΠΑΘΗΤΙΚΟ (ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ)	24
3.3. ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΝΟΜΟΥ ΡΕΘΥΜΝΟΥ	29

3.3.1. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΧΡΗΣΕΩΣ.....	29
3.3.2. ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ	29
3.3.3. ΠΑΘΗΤΙΚΟ (ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ)	30
3.4. ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΝΟΜΟΥ ΛΑΣΙΘΙΟΥ	35
3.4.1. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΧΡΗΣΕΩΣ.....	35
3.4.2. ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ	35
3.4.3. ΠΑΘΗΤΙΚΟ (ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ)	36
3.5. ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΠΕΡΙΦΕΡΙΑΣ ΚΡΗΤΗΣ.....	41
3.5.1.ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΧΡΗΣΕΩΣ.....	41
3.5.2. ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ	42
3.5.3. ΠΑΘΗΤΙΚΟ (ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ)	42
3.6. ΓΕΝΙΚΑ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΤΡΙΤΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ.....	48
3.6.1. ΝΟΜΟΣ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ	48
3.6.2. ΝΟΜΟΣ ΧΑΝΙΩΝ	48
3.6.3 ΝΟΜΟΣ ΡΕΘΥΜΝΟΥ	48
3.6.4. ΝΟΜΟΣ ΛΑΣΙΘΙΟΥ	49
3.6.5. ΠΕΡΙΦΕΡΙΑ ΚΡΗΤΗΣ	49
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ	50
ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΜΕ ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΩΝ ΤΩΝ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΤΟΥ ΔΕΙΓΜΑΤΟΣ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΚΡΗΤΗΣ.....	50
4.1. ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΟ	50
4.2. ΔΕΙΚΤΕΣ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑΣ	52
4.3. ΔΕΙΚΤΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ.....	56
4.4. ΔΕΙΚΤΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΔΟΜΗΣ.....	62
4.5. ΔΕΙΚΤΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ	66
4.6. ΔΕΙΚΤΕΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ	71

4.7. ΔΕΙΚΤΕΣ ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑΣ.....	78
4.8. ΔΕΙΚΤΕΣ ΜΟΧΛΕΥΣΗΣ ΚΕΡΔΟΦΟΡΙΑΣ, ΝΕΚΡΟΥ ΣΗΜΕΙΟΥ, ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ ΝΟΜΟΥ ΛΑΣΙΘΙΟΥ	83
4.9. ΣΥΣΤΗΜΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ DUPONT	89
4.10. ΓΕΝΙΚΑ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ.....	95
4.10.1. ΝΟΜΟΣ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ	95
4.10.2. ΝΟΜΟΣ ΧΑΝΙΩΝ	95
4.10.3. ΝΟΜΟΣ ΡΕΘΥΜΝΟΥ.....	96
4.10.4. ΝΟΜΟΣ ΛΑΣΙΘΙΟΥ	97
4.10.5.ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΡΗΤΗΣ	97
5. ΓΕΝΙΚΑ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΕΡΕΥΝΑΣ.....	99
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	101

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΙΝΑΚΩΝ

Πίνακας	Σελίδα
Πίνακας 2.1. Διαχρονική εξέλιξη αφίξεων διανυκτερεύσεων και πληρότητας νομού Ηρακλείου	5
Πίνακας 2.2 Διαχρονικές μεταβολές αφίξεων διανυκτερεύσεων και πληρότητας νομού Ηρακλείου	5
Πίνακας 2.3. Διαχρονική εξέλιξη αφίξεων διανυκτερεύσεων και πληρότητας νομού Λασιθίου	7
Πίνακας 2.4. Διαχρονικές μεταβολές αφίξεων διανυκτερεύσεων και πληρότητας νομού Λασιθίου	7
Πίνακας 2.5.- Διαχρονική εξέλιξη αφίξεων διανυκτερεύσεων και πληρότητας νομού Ρεθύμνου	9
Πίνακας 2.6. Διαχρονικές μεταβολές αφίξεων διανυκτερεύσεων και πληρότητας νομού Ρεθύμνου	9
Πίνακας 2.7. Διαχρονική εξέλιξη αφίξεων διανυκτερεύσεων και πληρότητας νομού Χανίων	11
Πίνακας 2.8. Διαχρονικές μεταβολές αφίξεων διανυκτερεύσεων και πληρότητας νομού Χανίων	11
Πίνακας 2.9. Διαχρονική εξέλιξη αφίξεων διανυκτερεύσεων και πληρότητας Περιφέρειας Κρήτης	13
Πίνακας 2.10. Διαχρονικές μεταβολές αφίξεων διανυκτερεύσεων και πληρότητας Περιφέρειας Κρήτης	13
Πίνακας 2.11. Σύνολο Αεροπορικών Αφίξεων ανά έτος και Διαχρονικές μεταβολές αυτών	14
Πίνακας 3.1. Παρουσίαση ενοποιημένων μεγεθών χρηματοοικονομικών καταστάσεων νομού Ηρακλείου	19
Πίνακας 3.2 Οριζόντια ανάλυση ενοποιημένων μεγεθών χρηματοοικονομικών καταστάσεων νομού Ηρακλείου	20
Πίνακας 3.3. Διαχρονικές μεταβολές οριζόντιας ανάλυσης ενοποιημένων μεγεθών χρηματοοικονομικών καταστάσεων νομού Ηρακλείου	21
Πίνακες 3.4. Διαχρονική μεταβολή με έτος βάσης 2013=100 ενοποιημένων μεγεθών χρηματοοικονομικών καταστάσεων νομού Ηρακλείου	22

Πίνακας	Σελίδα
Πίνακας 3.5. Παρουσίαση ενοποιημένων μεγεθών χρηματοοικονομικών καταστάσεων νομού Χανίων	25
Πίνακας 3.6. Οριζόντια ανάλυση ενοποιημένων μεγεθών χρηματοοικονομικών καταστάσεων νομού Χανίων	26
Πίνακας 3.7. Διαχρονικές μεταβολές οριζόντιας ανάλυσης ενοποιημένων μεγεθών χρηματοοικονομικών καταστάσεων νομού Χανίων	27
Πίνακας 3.8. – Διαχρονική μεταβολή με έτος βάσης 2013=100 ενοποιημένων μεγεθών χρηματοοικονομικών καταστάσεων νομού Χανίων	28
Πίνακας 3.9. – Παρουσίαση ενοποιημένων μεγεθών χρηματοοικονομικών καταστάσεων νομού Ρεθύμνου	31
Πίνακας 3.10. Οριζόντια ανάλυση ενοποιημένων μεγεθών χρηματοοικονομικών καταστάσεων νομού Ρεθύμνου	32
Πίνακας 3.11. Διαχρονικές μεταβολές οριζόντιας ανάλυσης ενοποιημένων μεγεθών χρηματοοικονομικών καταστάσεων νομού Ρεθύμνου	33
Πίνακας 3.12. Διαχρονική μεταβολή με έτος βάσης 2013=100 ενοποιημένων μεγεθών χρηματοοικονομικών καταστάσεων νομού Ρεθύμνου	34
Πίνακας 3.13 Παρουσίαση ενοποιημένων μεγεθών χρηματοοικονομικών καταστάσεων νομού Λασιθίου	37
Πίνακας 3.14. Οριζόντια ανάλυση ενοποιημένων μεγεθών χρηματοοικονομικών καταστάσεων νομού Λασιθίου	38
Πίνακας 3.15. Διαχρονικές μεταβολές οριζόντιας ανάλυσης ενοποιημένων μεγεθών χρηματοοικονομικών καταστάσεων νομού Λασιθίου	39
Πίνακας 3.16. Διαχρονική μεταβολή με έτος βάσης 2013=100 ενοποιημένων μεγεθών χρηματοοικονομικών καταστάσεων νομού Λασιθίου	40
Πίνακας 3.17. Παρουσίαση ενοποιημένων μεγεθών χρηματοοικονομικών καταστάσεων περιφέρειας Κρήτης	44
Πίνακας 3.18. Οριζόντια ανάλυση ενοποιημένων μεγεθών χρηματοοικονομικών καταστάσεων περιφέρειας Κρήτης	45
Πίνακας 3.19. Διαχρονικές μεταβολές οριζόντιας ανάλυσης ενοποιημένων μεγεθών χρηματοοικονομικών καταστάσεων περιφέρειας Κρήτης	46
Πίνακας 3.20. Διαχρονική μεταβολή με έτος βάσης 2013=100 ενοποιημένων μεγεθών χρηματοοικονομικών καταστάσεων περιφέρειας Κρήτης	47

Πίνακας	Σελίδα
Πίνακας 4.1. Δείκτες ρευστότητας	52
Πίνακας 4.2. Δείκτες ρευστότητας περιφέρειας Κρήτης	55
Πίνακας 4.3. Δείκτες δραστηριότητας	56
Πίνακας 4.4. Κυκλοφοριακή ταχύτητα αποθεμάτων σε ημέρες	60
Πίνακας 4.5. Κυκλοφοριακή ταχύτητα απαιτήσεων	60
Πίνακας 4.6. Κυκλοφοριακή ταχύτητα παγίων	61
Πίνακας 4.7. Κυκλοφοριακή ταχύτητα ενεργητικού	61
Πίνακας 4.8. Δείκτες χρηματοδοτικής δομής	62
Πίνακας 4.9. Ποσοστό ιδίων κεφαλαίων περιφέρειας Κρήτης	64
Πίνακας 4.10. Ποσοστό ξένων κεφαλαίων περιφέρειας Κρήτης	66
Πίνακας 4.11. Συνολικές υποχρεώσεις προς ίδια κεφάλαια περιφέρειας Κρήτης	65
Πίνακας 4.12. Δείκτες χρηματοδότησης	66
Πίνακας 4.13. Δείκτης επιτοκιακής επιβάρυνσης περιφέρεια Κρήτης	69
Πίνακας 4.14. Ποσοστό τραπεζικών κεφαλαίων περιφέρειας Κρήτης	69
Πίνακας 4.15. Κάλυψη τόκων περιφέρειας Κρήτης	70
Πίνακας 4.16. Δείκτες αποτελεσματικότητας	71
Πίνακας 4.17. Δείκτης μικτού περιθωρίου κέρδους	75
Πίνακας 4.18. Δείκτης Λειτουργικού περιθωρίου κέρδους	75
Πίνακας 4.19. Δείκτης Λειτουργικού περιθωρίου κέρδους προ αποσβέσεων	76
Πίνακας 4.20. Δείκτης καθαρού περιθωρίου κέρδους	76
Πίνακας 4.21. Δείκτης καθαρού περιθωρίου κέρδους προ αποσβέσεων	77
Πίνακας 4.22. Δείκτες αποδοτικότητας	78
Πίνακας 4.23. Δείκτης αποδοτικότητας ιδίων κεφαλαίων περιφέρειας Κρήτης	81
Πίνακας 4.24. Δείκτης αποδοτικότητας ενεργητικού περιφέρειας Κρήτης	81
Πίνακας 4.25. Δείκτης αποδοτικότητας μετοχικού κεφαλαίου περιφέρειας Κρήτης	82
Πίνακας 4.26. - Δείκτες μόχλευσης κερδοφορίας, νεκρού σημείου, επιχειρηματικού κίνδυνου νομού Λασιθίου	83

Πίνακας	Σελίδα
Πίνακας 4.27. Νεκρό σημείο νομών περιφέρειας Κρήτης	87
Πίνακας 4.28. Επιχειρηματικός κίνδυνος νομών περιφέρειας Κρήτης	87
Πίνακας 4.29. Λειτουργική μόχλευση νομών περιφέρειας Κρήτης	88
Πίνακας 4.30. Συνολική μόχλευση νομών περιφέρειας Κρήτης	88
Πίνακας 4.31. Ανάλυση συστήματος αξιολόγησης DuPont	89
Πίνακας 4.32. Ανάλυση συστήματος αξιολόγησης DuPont, νομός Ηρακλείου	90
Πίνακας 4.33. Ανάλυση συστήματος αξιολόγησης DuPont, νομός Χανίων	91
Πίνακας 4.34. Ανάλυση συστήματος αξιολόγησης DuPont, νομός Ρεθύμνου	92
Πίνακας 4.35. Ανάλυση συστήματος αξιολόγησης DuPont, νομός Λασιθίου	93
Πίνακας 4.36. Ανάλυση συστήματος αξιολόγησης DuPont, περιφέρεια Κρήτης	94

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Σκοπός της συγκεκριμένης έρευνας – διπλωματικής εργασίας είναι να μελετήσει τις διαχρονικές μεταβολές και τάσεις στο τουριστικό προϊόν της Περιφέρειας Κρήτης, (αφίξεις, διανυκτερεύσεις, πληρότητα) και να ερευνήσει εάν αυτή η μεταβολή έχει εκ πρώτης όψεως κυρίως αντίκτυπο στον κύκλο εργασιών, την αποδοτικότητα και την αποτελεσματικότητα των ξενοδοχειακών επιχειρήσεων της περιφέρειας Κρήτης. Για να πραγματοποιηθεί η συγκεκριμένη αξιολόγηση, συντάχθηκαν και μελετήθηκαν οι ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις, βάση των διαθέσιμων στοιχείων που υπήρξαν την περίοδο 2013-2017. Ανάλυση πραγματοποιείται και ανά νομό της περιφέρειας Κρήτης αλλά και ως προς το σύνολο της περιφέρειας Κρήτης. Στην έρευνα αξιολογήθηκαν 161 επιχειρήσεις οι οποίες είχαν την μορφή Α.Ε. ή Ε.Π.Ε. και παρουσίασαν στοιχεία όλη την περίοδο του 2013 – 2017 και τις τα πέντε έτη. Αναλυτικότερα μελετήθηκαν 31 ξενοδοχειακές επιχειρήσεις για τον νομό Ηρακλείου, 69 ξενοδοχειακές επιχειρήσεις για το νομό Χανίων, 47 ξενοδοχειακές επιχειρήσεις για το νομό Ρεθύμνου και 14 ξενοδοχειακές επιχειρήσεις για το νομό Λασιθίου.

Έπειτα από την αξιολόγηση των διαθέσιμων στοιχείων και δεδομένων, το συμπέρασμα το οποίο καταλήγει η συγκεκριμένη έρευνα είναι πως εκ πρώτης όψεως η αύξηση της πληρότητας, των διανυκτερεύσεων και των αφίξεων συνεπάγεται και για τους τέσσερις νομούς σε αύξηση του κύκλου εργασιών αλλά δεν συνεπάγεται σε αύξηση της αποτελεσματικότητας και της αποδοτικότητας για το δείγμα των επιχειρήσεων που εξετάστηκε.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1.1. ΣΚΟΠΟΣ

Σκοπός της παρούσης διπλωματικής εργασίας είναι να μελετήσει τις τάσεις και τις μεταβολές στο τουριστικό προϊόν της περιφέρειας Κρήτης και να ερευνήσει αν και εφόσον αυτές οι μεταβολές θετικές ή αρνητικές έχουν αντίκτυπο (επιδόσεων και αποτελεσματικότητας) στις ξενοδοχειακές επιχειρήσεις της περιφέρειας Κρήτης. Αναλυτικότερα τα στατιστικά μεγέθη που μελετά η παρούσα εργασία σχετικά με τις τάσεις και τις μεταβολές του τουριστικού προϊόντος έχουν να κάνουν με τις αφίξεις, διανυκτερεύσεις των τουριστών, την μέση διανυκτέρευση και την πληρότητα των ξενοδοχειακών καταλυμάτων. Από πλευράς χρηματοοικονομικών δεδομένων η παρούσα έρευνα μελετά τα διαθέσιμα δημοσιευμένα μεγέθη των χρηματοοικονομικών καταστάσεων των επιχειρήσεων που έχουν ΣΤΑΚΟΔ 551.1 «Ξενοδοχεία και μοτέλ με εστιατόριο», έχουν έδρα την Περιφέρεια Κρήτης και έχουν δημοσιεύσει Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις όλα τα έτη της περιόδου 2013-2017. Η πηγή των χρηματοοικονομικών στοιχείων - μεγεθών προήλθε από την βάση δεδομένων της HellaStat-Infobank. Ο Αριθμός των επιχειρήσεων των οποίων τα δημοσιευμένα βασικά μεγέθη επεξεργάστηκαν ανέρχονται ανά νομό στα εξής:

1.	Νομός Ηρακλείου:	31
2.	Νομός Χανίων:	69
3.	Νομός Ρεθύμνου:	47
4.	Νομός Λασιθίου:	14
	Σύνολο:	161

1.2. ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ

Η μεθοδολογία παρουσίας της συγκεκριμένης έρευνας είναι η εξής και έχει δομηθεί έτσι κατάλληλα ώστε να είναι σε θέση ο εκάστοτε αναγνώστης να μελετήσει το κεφάλαιο και την ενότητα που τον ενδιαφέρει και αυτοτελή, χωρίς να χρειάζεται να προστρέχει σε προηγούμενες ενότητες και παραγράφους για την κατανόηση της συγκεκριμένης θεματολογίας ή ανάλυσης που τον ενδιαφέρει.

Αναλυτικότερα το πρώτο κεφάλαιο έχει την μορφή εισαγωγικού σημειώματος και αναφέρει τον σκοπό σύνταξης και υλοποίησης της παρούσας έρευνας και τον αριθμό των

εξεταζόμενων επιχειρήσεων ανά νομό στην περιφέρεια Κρήτης. Επίσης παρουσιάζεται η μεθοδολογική προσέγγιση της συγκεκριμένης έρευνας και πώς αυτή δομείται στις επόμενες ενότητες. Επίσης αναφέρει τις πηγές των στοιχείων που χρησιμοποιήθηκαν για την εκπόνηση της συγκεκριμένης έρευνας.

Στο δεύτερο κεφάλαιο της έρευνας αναλύεται και παρουσιάζεται μια σειρά στοιχείων τα οποία αντλήθηκαν κυρίως από το «ΙΝΣΕΤΕ» Ινστιτούτο του Συνδέσμου Ελληνικών Τουριστικών Επιχειρήσεων και την Ελληνική Στατιστική υπηρεσία. Στο συγκεκριμένο μέρος αναλύονται και παρουσιάζονται δεδομένα ανά νομό δεδομένα όπως, αφίξεις, διανυκτερεύσεις, πληρότητα μέση διαμονή και η διαχρονική μεταβολή συγκεκριμένων μεγεθών. Στο τέλος της ενότητας παρουσιάζονται συνολικά για την περιφέρεια Κρήτης τα αναφερόμενα δεδομένα.

Στο τρίτο κεφάλαιο της έρευνας αναλύονται μέσω ενοποιημένων χρηματοοικονομικών μεγεθών «οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις» των νομών της περιφέρειας Κρήτης. Οι σχολιασμοί των ενοποιημένων μεγεθών γίνονται ανά νομό και στην συνέχεια για το σύνολο της περιφέρειας Κρήτης. Η ανάλυση πραγματοποιείται μέσω της Διαχρονικής μεταβολής με έτος βάσης το 2013 = 100, με την οριζόντια ανάλυση των μεγεθών, και με την διαχρονική μεταβολή της οριζόντιας ανάλυσης.

Στο τέταρτο κεφάλαιο αναλύεται το ενοποιημένο δείγμα των νομών και της περιφέρειας Κρήτης βάση αριθμοδεικτών (Ratio Analysis). Οι αριθμοδείκτες που χρησιμοποιούνται είναι αριθμοδείκτες ρευστότητας, δραστηριότητας, κυκλοφοριακών ταχυτήτων, Χρηματοοικονομικής Δομής, Χρηματοδότησης, Αποτελεσματικότητας και αποδοτικότητας. Επίσης τα δείγματα των επιχειρήσεων αξιολογούνται και με βάση το σύστημα αξιολόγησης DuPontto οποίο ενδείκνυται για την απόρροια της διαμόρφωσης του δείκτη της απόδοσης των Ιδίων κεφαλαίων. Τέλος προσδιορίζονται στην συγκεκριμένη ενότητα και άλλα μεγέθη τα οποία είναι άξια σχολιασμού και αξιολόγησης όπως, το νεκρό σημείο, ο επιχειρηματικός κίνδυνος και η λειτουργική και συνολική μόχλευση.

Τέλος ως πέμπτο κεφάλαιο είναι τα γενικά συμπεράσματα της έρευνας τα οποία είναι απόρροια των αξιολογήσεων των προηγούμενων ενοτήτων. Στο συγκεκριμένο κεφάλαιο παρατίθενται τα γενικά συμπεράσματα και σε επίπεδο αξιολόγησης νομού αλλά και προς το σύνολο για την περιφέρεια Κρήτης.

1.3. ΠΗΓΕΣ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ

Τα δεδομένα που λήφθηκαν για την εκπόνηση και την πραγματοποίηση της συγκεκριμένης έρευνας προέρχονται από έγκυρες πηγές. Το σύνολο των επεξεργάσιμων δεδομένων που αναφέρονται και αναλύονται στο δεύτερο κεφάλαιο της έρευνας προέρχονται από το ΙΝΣΕΤΕ, Ινστιτούτο του Συνδέσμου Ελληνικών Τουριστικών Επιχειρήσεων. Στο τρίτο και το τέταρτο κεφάλαιο τα δεδομένα που αναλύθηκαν και αξιολογήθηκαν προέρχονται από την τράπεζα στοιχείων της InfoBank της HellaStat.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ
ΒΑΣΙΚΑ ΜΕΓΑΘΗ ΚΑΙ ΔΙΑΧΡΟΝΙΚΕΣ ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ ΑΥΤΩΝ
ΣΤΟ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟ ΠΡΟΙΟΝ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΚΡΗΤΗΣ ΚΑΙ
ΤΩΝ ΝΟΜΩΝ ΑΥΤΗΣ

2.1. ΝΟΜΟΣ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ

Όσον αφορά το νομό Ηρακλείου οι συνολικές αφίξεις τουριστών το 2017 ανήλθαν στο 1.768.560, από 1.388.690 όπου ήταν το 2013. Η συνολική αύξηση των αφίξεων ανέρχεται την εξεταζόμενη πενταετία στο 27,3% για όλα τα έτη της διαχρονικής αξιολόγησης. Η μεγαλύτερη αύξηση ανέρχεται το 2016 όπου οι αφίξεις αυξήθηκαν κατά 12,6%. Η μικρότερη αύξηση παρατηρείται το 2015 όπου η αύξηση των αφίξεων ανέρχεται στο 0,60%. Κανένα έτος δεν παρατηρήθηκε πτωτική πορεία των αφίξεων για τον νομό Ηρακλείου.

Οι συνολικές διανυκτερεύσεις που πραγματοποιήθηκαν την περίοδο 2013-2017 στο νομό Ηρακλείου παρουσιάζονται αυξημένες κατά 22,8%. Η μεγαλύτερη αύξηση των διανυκτερεύσεων πραγματοποιήθηκε το έτος 2016 όπου οι διανυκτερεύσεις αυξήθηκαν κατά 11,4%. Όλα τα έτη της διαχρονικής αξιολόγησης παρατηρείται αύξηση των διανυκτερεύσεων εκτός από το 2015 όπου υπήρξε οριακή μείωση της τάξεως του -0,5%. Σε απόλυτους αριθμούς οι συνολικές διανυκτερεύσεις το 2013 ανήλθαν στα 8,9 εκατομμύρια και το 2017 στα 11 εκατομμύρια.

Η πληρότητα των ξενοδοχειακών μονάδων του νομού Ηρακλείου την περίοδο 2013-2017 ακολούθησε την τάση των διανυκτερεύσεων. Η αύξηση όλη την εξεταζόμενη περίοδο ανήλθε στο 12,4%. Η μεγαλύτερη αύξηση πραγματοποιήθηκε το έτος 2016 κατά 8,3%, με το μοναδικό έτος που να κινείται πτωτικά το θέμα της πληρότητας να είναι το 2015 όπου η πληρότητα μειώθηκε κατά -2,5%.

Την εξεταζόμενη περίοδο 2013-2017 παρατηρείται μείωση της μέσης διαμονής των επισκεπτών, η μέση διαμονή μειώθηκε κατά -3,57%. Η μέση διαμονή από το 2014 μέχρι το 2016 κινείται με πτωτικούς ρυθμούς, με μία ανοδική τάση να παρατηρεί το 2017 όπου η μέση διαμονή αυξήθηκε κατά 2,4% και ανήλθε σε 6,23 ημέρες.

Το συντριπτικό μείγμα των διανυκτερεύσεων απαρτίζεται από αλλοδαπούς επισκέπτες με το ποσοστό αυτών να ανέρχεται ανάμεσα στο 96,2% και 97,2%.

Συμπερασματικά για το νομό Ηρακλείου παρατηρείται αύξηση της πληρότητας στην εξεταζόμενη περίοδο, αύξηση των συνολικών διανυκτερεύσεων και των συνολικών αφίξεων με την μέση διαμονή να κινείται ελαφρώς πτωτικά και το μείγμα των διανυκτερεύσεων να απαρτίζεται σχεδόν όλο από αλλοδαπούς επισκέπτες.

Στους παρακάτω πίνακες παρουσιάζεται αναλυτικότερα η διαχρονική εξέλιξη των αναφερόμενων μεγεθών οι διαχρονικές μεταβολές αυτών.

Πίνακας 2.1. Διαχρονική εξέλιξη αφίξεων διανυκτερεύσεων και πληρότητας νομού Ηρακλείου

Περιγραφή	2013	2014	2015	2016	2017
Αφίξεις αλλοδαπών	1.264.996	1.328.598	1.331.789	1.510.454	1.634.916
Αφίξεις ημεδαπών	123.694	133.864	139.427	146.543	133.644
Συνολικές Αφίξεις	1.388.690	1.462.462	1.471.216	1.656.997	1.768.560
Διανυκτερεύσεις αλλοδαπών	8.658.402	8.770.111	8.699.021	9.745.691	10.704.899
Διανυκτερεύσεις ημεδαπών	314.052	326.721	347.461	334.427	313.493
Συνολικές Διανυκτερεύσεις	8.972.454	9.096.832	9.046.482	10.080.118	11.018.392
Πληρότητα	64,20%	66,70%	65,00%	70,40%	72,20%
Μέση Διαμονή Αλλοδαπών	6,84	6,60	6,53	6,45	6,55
Μέση Διαμονή Ημεδαπών	2,54	2,44	2,49	2,28	2,35
Μέση Διαμονή	6,46	6,22	6,15	6,08	6,23
Μείγμα					
Ποσοστό Αλλοδαπών	96,50%	96,41%	96,16%	96,68%	97,15%
Ποσοστό Ημεδαπών	3,50%	3,59%	3,84%	3,32%	2,85%

Πίνακας 2.2 Διαχρονικές μεταβολές αφίξεων διανυκτερεύσεων και πληρότητας νομού Ηρακλείου

Περιγραφή	Διαχρονικές Μεταβολές				
	13 / 14	14 / 15	15 / 16	16 / 17	13 / 17
Αφίξεις αλλοδαπών	5,03%	0,24%	13,42%	8,24%	29,24%
Αφίξεις ημεδαπών	8,22%	4,16%	5,10%	-8,80%	8,04%
Συνολικές Αφίξεις	5,31%	0,60%	12,63%	6,73%	27,35%
Διανυκτερεύσεις αλλοδαπών	1,29%	-0,81%	12,03%	9,84%	23,64%
Διανυκτερεύσεις ημεδαπών	4,03%	6,35%	-3,75%	-6,26%	-0,18%
Συνολικές Διανυκτερεύσεις	1,39%	-0,55%	11,43%	9,31%	22,80%
Πληρότητα	3,89%	-2,55%	8,31%	2,56%	12,46%
Μέση Διαμονή Αλλοδαπών	-3,56%	-1,05%	-1,22%	1,48%	-4,34%
Μέση Διαμονή Ημεδαπών	-3,87%	2,10%	-8,42%	2,79%	-7,61%
Μέση Διαμονή	-3,73%	-1,15%	-1,07%	2,41%	-3,57%

2.2. ΝΟΜΟΣ ΛΑΣΙΘΙΟΥ

Όσον αφορά το νομό Λασιθίου της περιφέρειας Κρήτης οι συνολικές αφίξεις την περίοδο 2013-2017 αυξήθηκαν κατά 36,1% με τη μεγαλύτερη αύξηση να πραγματοποιείται το 2016 κατά 18,6%. Η μικρότερη αύξηση παρατηρείται το 2015 όπου στην ουσία οι συνολικές αφίξεις έμειναν σταθερές (+0.16%). Σε απόλυτα μεγέθη οι συνολικές αφίξεις το 2013 ανήλθαν για το νομό Λασιθίου στις 470.874 για να φτάσουν το 2017 στις 640.838.

Με ανοδική τάση κινήθηκαν οι διανυκτερεύσεις του νομού Λασιθίου οι οποίες στην εξεταζόμενη περίοδο 2013-2017 αυξήθηκαν κατά 14,9%. Η μεγαλύτερη αύξηση παρατηρείται το έτος 2016 κατά 5,8%. Το 2015 οι συνολικές διανυκτερεύσεις αυξήθηκαν κατά 4,5% από το 2014 παρά τον αριθμό των συνολικών αφίξεων ο οποίος έμεινε στάσιμος, όπως αναφέραμε στην προηγούμενη παράγραφο.

Η πληρότητα του νομού Λασιθίου αυξήθηκε την περίοδο 2013-2017 κατά 13,4%. Όλα τα έτη των εξεταζόμενων σημείωσαν άνοδο την πληρότητα των τουριστικών καταλυμάτων την εξεταζόμενη περίοδο.

Πάραυτα με πτωτική πορεία κινήθηκε η μέση διαμονή των επισκεπτών την περίοδο 2013-2017. Η μέση διαμονή το 2013 ανήλθε στις 6,3 ημέρες για να μειωθεί το 2017 στις 5,3 μέρες, μία μείωση της τάξεως 15,6%.

Στο νομό Λασιθίου παρατηρείται πως το μεγαλύτερο ποσοστό στο μείγμα των διανυκτερεύσεων αναλογεί στους αλλοδαπούς επισκέπτες και ανέρχεται λίγο πάνω από το 96%.

Εν κατακλείδι για το νομό Λασιθίου παρατηρείται ταυτόχρονα αύξηση των αφίξεων, αύξηση της πληρότητας, αύξηση των διανυκτερεύσεων, αλλά μείωση της μέσης διαμονής. Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με την τα βασικά τουριστικά μεγέθη και τις διαχρονικές μεταβολές αυτών παρουσιάζονται στους παρακάτω πίνακες.

Πίνακας 2.3. Διαχρονική εξέλιξη αφίξεων διανυκτερεύσεων και πληρότητας νομού Λασιθίου

Περιγραφή		2013	2014	2015	2016	2017
Αφίξεις αλλοδαπών		430.591	477.682	476.938	573.188	599.271
Αφίξεις ημεδαπών		40.283	39.785	41.511	41.873	41.567
Συνολικές Αφίξεις		470.874	517.467	518.449	615.061	640.838
Διανυκτερεύσεις αλλοδαπών		2.861.960	2.924.998	3.061.610	3.237.561	3.302.770
Διανυκτερεύσεις ημεδαπών		114.600	112.714	113.942	122.180	116.738
Συνολικές Διανυκτερεύσεις		2.976.560	3.037.712	3.175.552	3.359.741	3.419.508
Πληρότητα		54,40%	56,70%	58,70%	60,90%	61,70%
Μέση Διαμονή Αλλοδαπών		6,65	6,12	6,42	5,65	5,51
Μέση Διαμονή Ημεδαπών		2,84	2,83	2,74	2,92	2,81
Μέση Διαμονή		6,32	5,87	6,13	5,46	5,34
Μείγμα Διανυκτερεύσεων	Ποσοστό Αλλοδαπών	96,15%	96,29%	96,41%	96,36%	96,59%
	Ποσοστό Ημεδαπών	3,85%	3,71%	3,59%	3,64%	3,41%

Πίνακας 2.4 Διαχρονικές μεταβολές αφίξεων διανυκτερεύσεων και πληρότητας νομού Λασιθίου

Περιγραφή	Διαχρονικές Μεταβολές				
	13 / 14	14 / 15	15 / 16	16 / 17	13 / 17
Αφίξεις αλλοδαπών	10,94%	-0,16%	20,18%	4,55%	39,17%
Αφίξεις ημεδαπών	-1,24%	4,34%	0,87%	-0,73%	3,19%
Συνολικές Αφίξεις	9,90%	0,19%	18,63%	4,19%	36,10%
Διανυκτερεύσεις αλλοδαπών	2,20%	4,67%	5,75%	2,01%	15,40%
Διανυκτερεύσεις ημεδαπών	-1,65%	1,09%	7,23%	-4,45%	1,87%
Συνολικές Διανυκτερεύσεις	2,05%	4,54%	5,80%	1,78%	14,88%
Πληρότητα	4,23%	3,53%	3,75%	1,31%	13,42%
Μέση Διαμονή Αλλοδαπών	-7,87%	4,83%	-12,01%	-2,43%	-17,08%
Μέση Διαμονή Ημεδαπών	-0,41%	-3,11%	6,30%	-3,75%	-1,28%
Μέση Διαμονή	-7,13%	4,34%	-10,82%	-2,32%	-15,59%

2.3. ΝΟΜΟΣ ΡΕΘΥΜΝΟΥ

Στο νομό Ρεθύμνου μεγάλη αύξηση παρουσιάζουν οι συνολικές αφίξεις των επισκεπτών την περίοδο 2013-2017 καθώς αυτές αυξήθηκαν στο σύνολο των εξεταζόμενων ετών κατά 58,2%. Η μεγαλύτερη αύξηση ανέρχεται το έτος 2017 κατά 24,6% η μικρότερη το 2014 κατά 4,2%.

Οι συνολικές διανυκτερεύσεις στο νομό Ρεθύμνου την περίοδο 2013-2017 όλα τα εξεταζόμενα έτη παρουσιάζουν αύξηση με την συνολική αύξηση των διανυκτερεύσεων την πενταετία 2013-2017 να ανέρχεται σε 22,5% και μεγαλύτερη να σημειώνετε το 2017 κατά 8,5%.

Η πληρότητα των ξενοδοχειακών καταλυμάτων του νομού Ρεθύμνου την εξεταζόμενη περίοδο 2013-2017 αυξήθηκε κατά 9%, 5,4 ποσοστιαίες μονάδες. Το 2014 παρατηρείται αύξηση της πληρότητας κατά 6,5% για να μειωθεί συνέχεια το 2015 κατά 4,4%. Τα επόμενα δύο έτη της διαχρονικής αξιολόγησης 2016-2017 η πληρότητα σημειώσει ανοδική πορεία.

Πάραυτα και στο νομό Ρεθύμνου παρατηρείται μείωση της μέσης διαμονής καθώς από τις 8 ημέρες το 2013, η μέση διαμονή του 2017 έφτασε τις 6,2 ημέρες. Μία μείωση της τάξεως του 22,6%.

Το συντριπτικό ποσοστό στο μείγμα των διανυκτερεύσεων καταλαμβάνεται από τους αλλοδαπούς επισκέπτες και ανέρχεται κοντά στο 94% με 95%.

Εν κατακλείδι για το νομό Ρεθύμνου παρατηρείται αύξηση των αφίξεων, των συνολικών διανυκτερεύσεων, της πληρότητας, αλλά μείωση της μέσης διαμονής.

Πίνακας 2.5 Διαχρονική εξέλιξη αφίξεων διανυκτερεύσεων και πληρότητας νομού Ρεθύμνου

Περιγραφή	2013	2014	2015	2016	2017	
Αφίξεις αλλοδαπών	377.514	404.554	441.362	476.432	622.448	
Αφίξεις ημεδαπών	54.861	46.037	45.295	72.787	61.808	
Συνολικές Αφίξεις	432.375	450.591	486.657	549.219	684.256	
Διανυκτερεύσεις αλλοδαπών	3.253.456	3.431.974	3.508.407	3.714.845	4.050.269	
Διανυκτερεύσεις ημεδαπών	198.176	173.865	159.298	180.223	176.748	
Συνολικές Διανυκτερεύσεις	3.451.632	3.605.839	3.667.705	3.895.068	4.227.017	
Πληρότητα	60,20%	64,10%	61,30%	63,80%	65,60%	
Μέση Διαμονή Αλλοδαπών	8,62	8,48	7,95	7,80	6,51	
Μέση Διαμονή Ημεδαπών	3,61	3,78	3,52	2,48	2,86	
Μέση Διαμονή	7,98	8,00	7,54	7,09	6,18	
Μείγμα Διανυκτερεύσεων	Ποσοστό Αλλοδαπών	94,26%	95,18%	95,66%	95,37%	95,82%
	Ποσοστό Ημεδαπών	5,74%	4,82%	4,34%	4,63%	4,18%

Πίνακας 2.6 Διαχρονικές μεταβολές αφίξεων διανυκτερεύσεων και πληρότητας νομού Ρεθύμνου

Περιγραφή	Διαχρονικές Μεταβολές				
	13 / 14	14 / 15	15 / 16	16 / 17	13 / 17
Αφίξεις αλλοδαπών	7,16%	9,10%	7,95%	30,65%	64,88%
Αφίξεις ημεδαπών	-16,08%	-1,61%	60,70%	-15,08%	12,66%
Συνολικές Αφίξεις	4,21%	8,00%	12,86%	24,59%	58,26%
Διανυκτερεύσεις αλλοδαπών	5,49%	2,23%	5,88%	9,03%	24,49%
Διανυκτερεύσεις ημεδαπών	-12,27%	-8,38%	13,14%	-1,93%	-10,81%
Συνολικές Διανυκτερεύσεις	4,47%	1,72%	6,20%	8,52%	22,46%
Πληρότητα	6,48%	-4,37%	4,08%	2,82%	8,97%
Μέση Διαμονή Αλλοδαπών	-1,56%	-6,30%	-1,91%	-16,55%	-24,50%
Μέση Διαμονή Ημεδαπών	4,55%	-6,88%	-29,60%	15,49%	-20,84%
Μέση Διαμονή	0,24%	-5,82%	-5,90%	-12,89%	-22,62%

2.4. ΝΟΜΟΣ ΧΑΝΙΩΝ

Με ανοδική τάση κινήθηκαν οι αφίξεις την περίοδο 2013-2017 στο νομό Χανίων. Σε απόλυτα μεγέθη το 2013 οι αφίξεις ανήλθαν στις 774.148 για να φτάσουν το 2017 στις 900.270 μία αύξηση της τάξεως του 16,3%. Παρατηρείται πως όλα τα έτη της διαχρονικής αξιολόγησης οι συνολικές αφίξεις παρουσιάζουν ανοδική πορεία.

Το ίδιο συμβαίνει και με τις συνολικές διανυκτερεύσεις, οι οποίες την περίοδο 2013-2017 αυξήθηκαν κατά 23,6%. Η μεγαλύτερη αύξηση από πλευράς διανυκτερεύσεων παρατηρείται το 2015 με την αύξηση να αναλογεί στο 7,3%.

Την εξεταζόμενη περίοδο στο νομό Χανίων η πληρότητα αυξήθηκε κατά 4,9% με την τάση της από το 2015 μέχρι το 2017 να είναι ανοδική. Το 2014 παρατηρήθηκε μείωση της πληρότητας κατά 3,7%.

Στον αντίποδα σε σχέση με τους άλλους νομούς της περιφέρειας Κρήτης η μέση διαμονή στο νομό Χανίων είναι αυξημένη την περίοδο 2013-2017 κατά 6,3%, με την τάση της μέσης διαμονής να μην χαρακτηρίζεται από σταθερότητα καθώς το 2014 υπήρξε μείωση της μέσης διαμονής κατά 2,6% για να αυξηθεί το 2015 κατά 4,7%. Το 2016 υπήρξε οριακή μείωση της μέσης διαμονής κατά 0,3% για να αυξηθεί και πάλι το 2017 κατά 4,4%.

Όπως και σε όλους τους νομούς της περιφέρειας Κρήτης το μείγμα των διανυκτερεύσεων απαρτίζεται κυρίως από αλλοδαπούς επισκέπτες. Το μείγμα ανέρχεται κοντά στο 94% με 95%.

Συμπερασματικά για το νομό Χανίων παρατηρείται αύξηση των συνολικών αφίξεων, αύξηση των συνολικών διανυκτερεύσεων, αύξηση της πληρότητας, αλλά και αύξηση της μέσης διαμονής σε αντίθετα με τους υπόλοιπους νόμους της περιφέρειας Κρήτης.

Πίνακας 2.7. Διαχρονική εξέλιξη αφίξεων διανυκτερεύσεων και πληρότητας νομού Χανίων

Περιγραφή	2013	2014	2015	2016	2017
Αφίξεις αλλοδαπών	668.130	719.802	732.725	774.776	798.154
Αφίξεις ημεδαπών	106.018	100.588	107.357	110.808	102.116
Συνολικές Αφίξεις	774.148	820.390	840.082	885.584	900.270
Διανυκτερεύσεις αλλοδαπών	4.402.387	4.559.878	4.888.029	5.141.346	5.515.145
Διανυκτερεύσεις ημεδαπών	298.271	293.514	317.187	331.461	293.851
Συνολικές Διανυκτερεύσεις	4.700.658	4.853.392	5.205.216	5.472.807	5.808.996
Πληρότητα	59,00%	56,80%	59,40%	60,60%	61,90%
Μέση Διαμονή Αλλοδαπών	6,59	6,33	6,67	6,64	6,91
Μέση Διαμονή Ημεδαπών	2,81	2,92	2,95	2,99	2,88
Μέση Διαμονή	6,07	5,92	6,20	6,18	6,45
Μείγμα					
Ποσοστό Αλλοδαπών	93,65%	93,95%	93,91%	93,94%	94,94%
Ποσοστό Ημεδαπών	6,35%	6,05%	6,09%	6,06%	5,06%

Πίνακας 2.8 Διαχρονικές μεταβολές αφίξεων διανυκτερεύσεων και πληρότητας νομού Χανίων

Περιγραφή	Διαχρονικές Μεταβολές				
	13 / 14	14 / 15	15 / 16	16 / 17	13 / 17
Αφίξεις αλλοδαπών	7,73%	1,80%	5,74%	3,02%	19,46%
Αφίξεις ημεδαπών	-5,12%	6,73%	3,21%	-7,84%	-3,68%
Συνολικές Αφίξεις	5,97%	2,40%	5,42%	1,66%	16,29%
Διανυκτερεύσεις αλλοδαπών	3,58%	7,20%	5,18%	7,27%	25,28%
Διανυκτερεύσεις ημεδαπών	-1,59%	8,07%	4,50%	-11,35%	-1,48%
Συνολικές Διανυκτερεύσεις	3,25%	7,25%	5,14%	6,14%	23,58%
Πληρότητα	-3,73%	4,58%	2,02%	2,15%	4,92%
Μέση Διαμονή Αλλοδαπών	-3,86%	5,31%	-0,53%	4,13%	4,87%
Μέση Διαμονή Ημεδαπών	3,72%	1,25%	1,25%	-3,80%	2,28%
Μέση Διαμονή	-2,57%	4,74%	-0,26%	4,41%	6,27%

2.5. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΡΗΤΗΣ

Όσον αφορά την περιφέρεια Κρήτης στο σύνολο οι αφίξεις την περίοδο του 2013 με 2017 αυξήθηκαν κατά 30,3%. Η μεγαλύτερη αύξηση παρατηρείται το 2016 όπου η αύξηση των συνολικών αφίξεων ανήλθε στο 11,8%. Όλα τα έτη της διαχρονικής αξιολόγησης για την περιφέρεια Κρήτης παρουσιάζουν ανοδική πορεία στο μέγεθος των συνολικών αφίξεων. Η μικρότερη αύξηση παρατηρήθηκε το 2015 και ανήλθε στο 2%.

Με την ίδια τάση κυμαίνονται και οι συνολικές διανυκτερεύσεις της περιφέρειας Κρήτης με την αύξηση την περίοδο 2013-2017 να φτάνει το 21,8% και να προέρχεται κυρίως από τα έτη 2016 και του 2017 όπου η αύξηση ανήλθε σε 8,1% και 7,3% αντίστοιχα. Σε απόλυτα νούμερα οι συνολικές διανυκτερεύσεις στο 2013 ανήλθαν στα 20,1 εκατομμύρια για να φτάσουν το 2017 τα 24,5 εκατομμύρια, μία αύξηση σε απόλυτο αριθμό κοντά στα 4,4 εκατομμύρια αφίξεις.

Παρατηρείται πως η συντριπτική πλειοψηφία των επισκεπτών προέρχονται από την αλλοδαπή. Το ποσοστό των αλλοδαπών επισκεπτών είναι μεταξύ 95% και 96%.

Η μέση διανυκτέρευση στην Περιφέρεια Κρήτης κινήθηκε πτωτικά την εξεταζόμενη περίοδο κατά 6,5%. Το μοναδικό έτος όπου η μέση διαμονή σταθεροποιήθηκε σχετικά (υπήρξε αύξηση 0,4%) ήταν το 2015.

Πίνακας 2.9 Διαχρονική εξέλιξη αφίξεων διανυκτερεύσεων και πληρότητας Περιφέρειας Κρήτης

Περιγραφή	2013	2014	2015	2016	2017	
Αφίξεις αλλοδαπών	2.741.231	2.930.636	2.982.814	3.334.850	3.654.789	
Αφίξεις ημεδαπών	324.856	320.274	333.590	372.011	339.135	
Συνολικές Αφίξεις	3.066.087	3.250.910	3.316.404	3.706.861	3.993.924	
Διανυκτερεύσεις αλλοδαπών	19.176.205	19.686.961	20.157.067	21.839.443	23.573.083	
Διανυκτερεύσεις ημεδαπών	925.099	906.814	937.888	968.291	900.830	
Συνολικές Διανυκτερεύσεις	20.101.304	20.593.775	21.094.955	22.807.734	24.473.913	
Μέση Διαμονή Αλλοδαπών	7,00	6,72	6,76	6,55	6,45	
Μέση Διαμονή Ημεδαπών	2,85	2,83	2,81	2,60	2,66	
Μέση Διαμονή	6,56	6,33	6,36	6,15	6,13	
Μείγμα Διανυκτερεύσεων	Ποσοστό Αλλοδαπών	95,40%	95,60%	95,55%	95,75%	96,32%
	Ποσοστό Ημεδαπών	4,60%	4,40%	4,45%	4,25%	3,68%

Πίνακας 2.10 Διαχρονικές μεταβολές αφίξεων διανυκτερεύσεων και πληρότητας Περιφέρειας Κρήτης

Περιγραφή	Διαχρονικές Μεταβολές				
	13 / 14	14 / 15	15 / 16	16 / 17	13 / 17
Αφίξεις αλλοδαπών	6,91%	1,78%	11,80%	9,59%	33,33%
Αφίξεις ημεδαπών	-1,41%	4,16%	11,52%	-8,84%	4,40%
Συνολικές Αφίξεις	6,03%	2,01%	11,77%	7,74%	30,26%
Διανυκτερεύσεις αλλοδαπών	2,66%	2,39%	8,35%	7,94%	22,93%
Διανυκτερεύσεις ημεδαπών	-1,98%	3,43%	3,24%	-6,97%	-2,62%
Συνολικές Διανυκτερεύσεις	2,45%	2,43%	8,12%	7,31%	21,75%
Μέση Διαμονή Αλλοδαπών	-3,97%	0,60%	-3,09%	-1,51%	-7,80%
Μέση Διαμονή Ημεδαπών	-0,57%	-0,70%	-7,42%	2,05%	-6,72%
Μέση Διαμονή	-3,37%	0,41%	-3,27%	-0,41%	-6,53%

2.6. ΔΙΑΧΡΟΝΙΚΗ ΕΞΕΛΙΞΗ ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΩΝ ΑΦΙΞΕΩΝ ΣΤΗΝ ΚΡΗΤΗ

Ανοδικά κυμαίνεται στους δύο από τους τρεις νόμους που διαθέτουν αερολιμένα το σύνολο των αεροπορικών αφίξεων την περίοδο 2013-2017. Σε αυτό το σημείο αναγκαίο θα ήταν να αναφέρουμε πως ο αερολιμένας του νομού Λασιθίου έχει συντριπτικά λιγότερες αφίξεις από του νομού Ηρακλείου και του νομού Χανίων την εξεταζόμενη περίοδο. Συνολικά οι αεροπορικές αφίξεις αυξήθηκαν την περίοδο του 2013 και 2017 κατά 33,4%. Σε απόλυτους

αριθμούς, το 2013 οι συνολικές αφίξεις ανήλθαν για το σύνολο των αεροδρομίων της περιφέρειας Κρήτης στα 3.935.491, με το 2017 να ανέρχονται στα 5.250.151. Η αύξηση στις αφίξεις παρατηρείται όλα τα έτη της διαχρονικής αξιολόγησης με τη μεγαλύτερη αύξηση να σημειώνεται το 2016 κατά 10,7% και η μικρότερη το 2015 κατά 3,3%. Αναλυτικότερα το αεροδρόμιο του νομού Ηρακλείου την περίοδο 2013-2017 παρουσίασε αύξηση των αφίξεων κατά 29,3%. Η μεγαλύτερη αύξηση πραγματοποιείται τα έτη 2016 και 2017 με αύξηση 11,5% και 10,8% αντίστοιχα. Η μικρότερη αύξηση παρατηρείται το 2015 όπου η αύξηση ανήλθε κατά 0,5% και χαρακτηρίζεται ως οριακή. Το αεροδρόμιο του Νομού Χανίων παρουσιάζει την μεγαλύτερη αύξηση στις αφίξεις το έτος 2014 με την αύξηση να ανέρχεται 18%. Το 2015 και 2016 σημείωσε επίσης μεγάλη αύξηση κατά 10,7 και 9,2% αντίστοιχα. Η μικρότερη αύξηση σημειώθηκε το 2017 κατά 2,1%. Η συνολική αύξηση την περίοδο 2013-2016 για το αεροδρόμιο των Χανίων ανήλθε το 45,7%.

Πίνακας 2.11 Σύνολο Αεροπορικών Αφίξεων ανά έτος και Διαχρονικές μεταβολές αυτών

Σύνολο Αεροπορικών Αφίξεων ανά έτος					
Νομός	2013	2014	2015	2016	2017
Ηρακλείου	2.882.756	3.002.864	3.016.685	3.362.952	3.726.598
Λασιθίου	17.576	17.204	13.015	10.200	15.584
Χανίων	1.035.159	1.221.226	1.351.587	1.476.409	1.507.969
Σύνολο:	3.935.491	4.241.294	4.381.287	4.849.561	5.250.151

Διαχρονική Μεταβολή Αφίξεων 2013-17					
Νομός	13 / 14	14 / 15	15 / 16	16 / 17	13 / 17
Ηρακλείου	4,17%	0,46%	11,48%	10,81%	29,27%
Λασιθίου	-2,12%	-24,35%	-21,63%	52,78%	-11,33%
Χανίων	17,97%	10,67%	9,24%	2,14%	45,68%
Σύνολο:	7,77%	3,30%	10,69%	8,26%	33,41%

2.7. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΔΕΥΤΕΡΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ

Από την διαχρονική αξιολόγηση των στατιστικών στοιχείων (αφίξεις, διανυκτερεύσεις, πληρότητα, μέση διαμονή, μείγμα επισκεπτών, που σχετίζονται με το τουριστικό προϊόν περιφέρειας Κρήτης και των νομών που εμπεριέχονται σε αυτή (νομοί Ηρακλείου, Λασιθίου, Χανίων, Ρεθύμνου) συμπερασματικά παρατηρούνται τα εξής:

1. Παρατηρείται αύξηση των αφίξεων και για τους τέσσερις νομούς την εξεταζόμενη περίοδο 2013-2017.
2. Παρατηρείται αύξηση των διανυκτερεύσεων και για τους τέσσερις νομούς την εξεταζόμενη περίοδο 2013-2017.
3. Παρατηρείται μείωση της μέσης διαμονής για τους τρεις από τους τέσσερις νομούς, εξαίρεση αποτελεί ο νομός Χανίων την εξεταζόμενη περίοδο 2013-2017.
4. Με ανοδική τάση κινήθηκε και η πληρότητα των τουριστικών καταλυμάτων και για τους τέσσερις εξεταζόμενους νομούς της περιφέρειας Κρήτης την εξεταζόμενη περίοδο 2013-2017.
5. Από άνοδο χαρακτηρίζεται και επισκεψιμότητα της περιφέρειας Κρήτης βάση των αφίξεων των Αερολιμένων την περίοδο 2013-2017.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ
ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΒΑΣΙΚΑ ΜΕΓΕΘΗ
ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ
ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΚΡΗΤΗΣ

3.1. ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΝΟΜΟΥ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ

3.1.1. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΧΡΗΣΕΩΣ

Ο κύκλος εργασιών (πωλήσεις), των ξενοδοχειακών επιχειρήσεων νομού Ηρακλείου που συμπεριλαμβάνεται στο εξεταζόμενο δείγμα σημείωσαν αύξηση του κύκλου εργασιών κατά 44% και μία αύξηση των μικτών αποτελεσμάτων κατά 58%. Ως απόλυτα μεγέθη οι πωλήσεις των ξενοδοχειακών επιχειρήσεων νομού Ηρακλείου το 2013 ανήλθαν στα 131 εκατομμύρια ευρώ για να φτάσουν το 2017 στα 188,5 εκατομμύρια ευρώ. Τα συνολικά μικτά αποτελέσματα των ξενοδοχειακών επιχειρήσεων Ηρακλείου από 40,8 εκατομμύρια ευρώ το 2013 έφτασαν το 2017 σε 64,5 εκατομμύρια ευρώ. Με ανοδική τάση κυμάνθηκαν και τα διοικητικά και λειτουργικά έξοδα των επιχειρήσεων καθώς από 15,8 εκατομμύρια ευρώ το 2013 το 2017 ανήλθαν στα 26,3 εκατομμύρια ευρώ ήτοι μία αύξηση 65%. Οριακά αυξημένες είναι οι αποσβέσεις των ξενοδοχειακών επιχειρήσεων νομού Ηρακλείου καθώς από 20,3 εκατομμύρια ευρώ το 2013, το 2017 ανήλθαν στα 21,5 εκατομμύρια ευρώ, μία αύξηση της τάξεως του 6%. Πτωτική πορεία την περίοδο 2013-2017 είχαν τα χρηματοοικονομικά έξοδα των ξενοδοχειακών επιχειρήσεων νομού Ηρακλείου. Από 12,7 εκατομμύρια το 2013, το 2017 ανήλθαν στα 11 εκατομμύρια ευρώ, μείωση της τάξης του 13%. Τα κέρδη προ τόκων φόρων και αποσβέσεων αυξήθηκαν την περίοδο 2013-2017, για το σύνολο των εξεταζόμενων ξενοδοχειακών επιχειρήσεων νομού Ηρακλείου κατά 32%. Ως απόλυτα μεγέθη το “ΕΒΙΤΔΑ” των επιχειρήσεων το 2013 ανήλθε στα 45,3 εκατομμύρια ευρώ για να φτάσει το 2017 στα 59,8 εκατομμύρια ευρώ. Τα καθαρά αποτελέσματα προ φόρων για το σύνολο των εξεταζόμενων επιχειρήσεων στο νομό Ηρακλείου αυξήθηκαν πάνω από τρεις φορές. Από 7,7 εκατομμύρια ευρώ που ήταν το 2013, το 2017 έφτασαν τα 28,2 εκατομμύρια ευρώ.

Από πλευράς οριζόντιας ανάλυσης παρατηρείται πώς το σύνολο των μικτών αποτελεσμάτων για τις εξεταζόμενες ξενοδοχειακές επιχειρήσεις του νομού Ηρακλείου αυξήθηκε από 31,2% το 2013, σε 34,2% το 2017, μία αύξηση κατά 9,75%. Μεγάλη μείωση

παρατηρείται στο χρηματοοικονομικό κόστος των ξενοδοχειακών επιχειρήσεων νομού Ηρακλείου καθώς από 9,7% που ήταν ως προς τις πωλήσεις το 2013, το 2017 το ποσοστό των χρηματοοικονομικών εξόδων προς πωλήσεις ανήλθε στο 5,9%, μειωμένο κατά 39,4% την εξεταζόμενη πενταετία. Μπορεί τα κέρδη προ τόκων αποσβέσεων και φόρων των ξενοδοχειακών επιχειρήσεων νομού Ηρακλείου να αυξήθηκαν κατά 32% την εξεταζόμενη πενταετία, βέβαια ως ποσοστό επί των πωλήσεων παρουσιάζουν μείωση, καθώς από 34,6% που ήταν το 2013, το 2017 το ποσοστό τους ανήλθε στο 31,7%. Μία μείωση της τάξεως του 8,2%. Τα κέρδη προ φόρων του συγκεκριμένου δείγματος σε ποσοστό της οριζόντιας ανάλυσης τους το 2013 ανήλθαν στο 5,9%, με το ίδιο ποσοστό το 2017 να ανέρχεται στο 15%, μία αύξηση 153%.

3.1.2. ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ

Αυξημένο κατά 21% παρατηρείται το σύνολο του ενεργητικού για τις εξεταζόμενες ξενοδοχειακές επιχειρήσεις του νομού Ηρακλείου, καθώς από 616 εκατομμύρια ευρώ που ήταν το ενεργητικό των επιχειρήσεων το 2013, το 2017 το σύνολο του ενεργητικού αυτών ανήλθε στα 748 εκατομμύρια ευρώ. Όπως ήταν αναμενόμενο παρατηρείται πώς οι επιχειρήσεις του δείγματος ως προς το σύνολο τους χαρακτηρίζονται εντάσεως παγίου ενεργητικού, καθώς η καθαρή αξία των παγίων το 2013 ανέρχεται 79% και αυξάνεται για να φτάσει το 2017 στο 83,4%. Πτωτικά κινείται το σύνολο των απαιτήσεων των εξεταζόμενων επιχειρήσεων καθώς αυτές ανήλθαν από 15,8% του συνόλου του ενεργητικού το 2013, στο 9,8% το 2017 μία μείωση 38%. Λόγω της φύσεως της δραστηριότητας των ξενοδοχειακών επιχειρήσεων δεν χαρακτηρίζονται από υψηλή αποθεματοποίηση. Έτσι είναι αναμενόμενο ο δείκτης να είναι αρκετά κάτω από το 1%. Μειωμένο ανέρχεται το κυκλοφορούν ενεργητικό των επιχειρήσεων καθώς από 20,5% το 2013, αυτό το 2017 ανήλθε στο 16,6%, μία πτώση της τάξεως του 19%.

3.1.3. ΠΑΘΗΤΙΚΟ (ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ)

Όσον αφορά την κεφαλαιακή δομή των εξεταζόμενων ξενοδοχειακών επιχειρήσεων νομού Ηρακλείου παρατηρείται μία αύξηση των ιδίων κεφαλαίων ως ποσοστό του συνολικού παθητικού. Αναλυτικότερα η αύξηση είναι ετήσια και ως προς το σύνολο της πενταετίας ανέρχεται στο 18,4%. Όσον αφορά το ποσοστό που έχουν στα συνολικά κεφάλαια των

ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων, πτωτικά κινήθηκε το ποσοστό των ξένων κεφαλαίων (υποχρεώσεις) προς τα συνολικά κεφάλαια της πενταετίας κατά 10,4%. Σε απόλυτα νούμερα η καθαρή θέση των επιχειρήσεων αυξήθηκε από τα 229,8 εκατομμύρια το 2013 στα 330,6 εκατομμύρια ευρώ. Το σύνολο των υποχρεώσεων, ξένα κεφάλαια, από 383,8 εκατομμύρια που ανήλθαν το 2013, το 2017 έφτασαν τα 417,8 εκατομμύρια. Πάραυτα το ποσοστό τους ως προς το σύνολο των κεφαλαίων είναι μειωμένο την εξεταζόμενη περίοδο. Από πτώση χαρακτηρίζεται και το σύνολο των τραπεζικών υποχρεώσεων ως προς το ποσοστό των συνολικών κεφαλαίων. Σε απόλυτο μέγεθος οι συνολικές τραπεζικές υποχρεώσεις των επιχειρήσεων από 274 εκατομμύρια το 2013 έφτασαν το 2017 στα 250 εκατομμύρια ευρώ. Το ποσοστό τους επί το σύνολο των κεφαλαίων μειώθηκε από 44,5% σε 33,5% την περίοδο 2013-2017.

Στους παρακάτω πίνακες αναλύεται διεξοδικότερα και αναλυτικότερα η πορεία των βασικών μεγεθών χρηματοοικονομικών καταστάσεων των εξεταζόμενων ξενοδοχειακών επιχειρήσεων νομού Ηρακλείου για την περίοδο 2013-2017. Η περαιτέρω ανάλυση γίνεται μέσω της οριζόντιας ανάλυσης, της διαχρονικής μεταβολής της οριζόντιας ανάλυσης και τη διαχρονική μεταβολή των μεγεθών με βάση το 100 και έτος αναφοράς το 2013.

Πίνακας 3.1. Παρουσίαση ενοποιημένων μεγεθών χρηματοοικονομικών καταστάσεων νομού Ηρακλείου.

Ξενοδοχειακές Επιχειρήσεις Νομός: Ηράκλειο
Παρουσίαση Μεγεθών Χρηματοοικονομικών καταστάσεων

Ενεργητικό					
Μέγεθος	2013	2014	2015	2016	2017
Καθαρή αξία ενσώματων ακινητοποιήσεων	376.507.008	418.037.880	442.592.703	447.521.990	459.537.471
Καθαρή αξία ασώματων ακινητοποιήσεων	244.562	12.331.968	12.025.785	12.357.733	12.473.376
Συμμετοχές και άλλες μακροπρόθεσμες απαιτήσεις	97.043.773	100.001.457	96.439.911	108.010.076	122.053.629
Καθαρή αξία παγίων	486.518.570	545.560.973	575.911.971	592.190.843	624.208.728
Αποθέματα	1.249.223	1.223.257	1.221.628	2.121.450	1.963.745
Απαιτήσεις	97.337.661	92.158.821	78.643.570	79.624.712	73.386.241
Διαθέσιμα	26.464.570	37.319.779	32.181.324	34.214.299	44.527.944
Κυκλοφορούν ενεργητικό	126.265.323	136.713.962	133.170.326	131.276.970	124.359.797
Ενεργητικό	616.238.416	682.303.658	709.082.297	723.468.333	748.568.525

Παθητικό					
Μέγεθος	2013	2014	2015	2016	2017
Κεφάλαιο (μετοχικό κλπ.)	184.049.660	203.576.490	202.905.910	202.931.500	206.039.770
Αποθεματικά κεφάλαια	59.914.197	96.741.819	87.370.812	118.729.247	104.483.694
Αποτελέσματα εις νέο	-51.683.098	-24.837.104	87.087	-12.550	-12.352
Ίδια κεφάλαια	229.862.597	271.146.899	297.274.756	314.211.473	330.658.162
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	187.036.006	197.266.815	219.225.646	213.203.543	199.241.372
Μακροπρόθεσμες τραπεζικές υποχρεώσεις	172.253.974	171.286.463	178.059.275	177.842.051	163.059.961
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	196.784.973	213.086.162	192.494.615	196.015.916	218.602.273
Βραχυπρόθεσμες τραπεζικές υποχρεώσεις	101.832.716	107.410.843	85.868.035	81.777.390	87.309.305
Υποχρεώσεις	383.820.979	410.352.977	411.720.261	409.219.458	417.843.645
Σύνολο Τραπεζικών Υποχρεώσεων	274.086.690	278.697.307	263.927.309	259.619.441	250.369.266
Παθητικό	616.238.416	682.303.658	709.082.297	723.468.333	748.568.525

Αποτελέσματα Χρήσεως					
Μέγεθος	2013	2014	2015	2016	2017
Κύκλος εργασιών (πωλήσεις)	131.069.915	151.940.045	147.988.941	166.464.762	188.550.963
Κόστος πωλήσεων	90.220.495	100.482.899	98.431.291	112.474.047	124.056.541
Σύνολο μικτών αποτελεσμάτων	40.849.420	51.457.146	49.557.650	53.990.715	64.494.422
Διοικητικά και λοιπά λειτουργικά εξόδα	15.848.986	23.367.120	25.602.898	24.913.508	26.200.543
Αποσβέσεις ενσωματωμένες στο λειτουργικό κόστος	20.313.628	16.700.358	17.980.111	19.626.898	21.535.476
Χρεωστικοί τόκοι και συναφή εξόδα	12.715.742	13.165.288	12.121.223	9.901.981	11.077.137
Πιστωτικοί τόκοι και συναφή εσόδα	251.122	13.852	0	0	0
Κέρδη προ τόκων, αποσβέσεων και φόρων	45.314.062	44.790.384	41.934.863	48.704.105	59.829.355
Κέρδη προ τόκων και φόρων	25.000.434	28.090.026	23.954.752	29.077.207	38.293.879
Καθαρά αποτελέσματα (κέρδη ή ζημιές) χρήσεως προ φόρων	7.744.055	10.538.770	10.688.670	17.293.736	28.255.113
Κέρδη χρήσης μετά φόρων	6.238.757	8.569.673	7.961.538	13.624.747	20.649.072

Πίνακας 3.2 Οριζόντια ανάλυση ενοποιημένων μεγεθών χρηματοοικονομικών καταστάσεων νομού Ηρακλείου

Ξενοδοχειακές Επιχειρήσεις Νομός: Ηράκλειο
Οριζόντια Ανάλυση

Ενεργητικό					
Μέγεθος	2013	2014	2015	2016	2017
Καθαρή αξία ενσώματων ακινητοποιήσεων	61,10%	61,27%	62,42%	61,86%	61,39%
Καθαρή αξία ασώματων ακινητοποιήσεων	0,04%	1,81%	1,70%	1,71%	1,67%
Συμμετοχές και άλλες μακροπρόθεσμες απαιτήσεις	15,75%	14,66%	13,60%	14,93%	16,30%
Καθαρή αξία παγίων	78,95%	79,96%	81,22%	81,85%	83,39%
Αποθέματα	0,20%	0,18%	0,17%	0,29%	0,26%
Απαιτήσεις	15,80%	13,51%	11,09%	11,01%	9,80%
Διαθέσιμα	4,29%	5,47%	4,54%	4,73%	5,95%
Κυκλοφορούν ενεργητικό	20,49%	20,04%	18,78%	18,15%	16,61%
Ενεργητικό	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%

Παθητικό					
Μέγεθος	2013	2014	2015	2016	2017
Κεφάλαιο (μετοχικό κλπ.)	29,87%	29,84%	28,62%	28,05%	27,52%
Αποθεματικά κεφάλαια	9,72%	14,18%	12,32%	16,41%	13,96%
Αποτελέσματα εις νέο	-8,39%	-3,64%	0,01%	0,00%	0,00%
Ίδια κεφάλαια	37,30%	39,74%	41,92%	43,43%	44,17%
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	30,35%	28,91%	30,92%	29,47%	26,62%
Μακροπρόθεσμες τραπεζικές υποχρεώσεις	27,95%	25,10%	25,11%	24,58%	21,78%
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	31,93%	31,23%	27,15%	27,09%	29,20%
Βραχυπρόθεσμες τραπεζικές υποχρεώσεις	16,52%	15,74%	12,11%	11,30%	11,66%
Υποχρεώσεις	62,28%	60,14%	58,06%	56,56%	55,82%
Σύνολο Τραπεζικών Υποχρεώσεων	44,48%	40,85%	37,22%	35,89%	33,45%
Παθητικό	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%

Αποτελέσματα Χρήσεως					
Μέγεθος	2013	2014	2015	2016	2017
Κύκλος εργασιών (πωλήσεις)	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
Κόστος πωλήσεων	68,83%	66,13%	66,51%	67,57%	65,79%
Σύνολο μικτών αποτελεσμάτων	31,17%	33,87%	33,49%	32,43%	34,21%
Διοικητικά και λοιπά λειτουργικά εξόδα	12,09%	15,38%	17,30%	14,97%	13,90%
Αποσβέσεις ενσωματωμένες στο λειτουργικό κόστος	15,50%	10,99%	12,15%	11,79%	11,42%
Χρεωστικοί τόκοι και συναφή εξόδα	9,70%	8,66%	8,19%	5,95%	5,87%
Πιστωτικοί τόκοι και συναφή εσόδα	0,19%	0,01%	0,00%	0,00%	0,00%
Κέρδη προ τόκων, αποσβέσεων και φόρων	34,57%	29,48%	28,34%	29,26%	31,73%
Κέρδη προ τόκων και φόρων	19,07%	18,49%	16,19%	17,47%	20,31%
Καθαρά αποτελέσματα (κέρδη ή ζημιές) χρήσεως προ φόρων	5,91%	6,94%	7,22%	10,39%	14,99%
Κέρδη χρήσης μετά φόρων	4,76%	5,64%	5,38%	8,18%	10,95%

Πίνακας 3.3. Διαχρονικές μεταβολές οριζόντιας ανάλυσης ενοποιημένων μεγεθών χρηματοοικονομικών καταστάσεων νομού Ηρακλείου.

Ξενοδοχειακές Επιχειρήσεις Νομός: Ηράκλειο
 Διαχρονική Μεταβολή Οριζόντιας Ανάλυσης

Ενεργητικό					
Μέγεθος	2014 / 2013	2015 / 2014	2016 / 2015	2017 / 2016	2017 / 2013
Καθαρή αξία ενσώματων ακινητοποιήσεων	0,28%	1,88%	-0,90%	-0,76%	0,48%
Καθαρή αξία ασώματων ακινητοποιήσεων	4454,22%	-6,17%	0,72%	-2,45%	4098,67%
Συμμετοχές και άλλες μακροπρόθεσμες απαιτήσεις	-6,93%	-7,20%	9,77%	9,21%	3,54%
Καθαρή αξία παγίων	1,28%	1,58%	0,78%	1,87%	5,62%
Αποθέματα	-11,56%	-3,90%	70,20%	-10,54%	29,41%
Απαιτήσεις	-14,49%	-17,89%	-0,77%	-10,93%	-37,93%
Διαθέσιμα	27,36%	-17,03%	4,20%	25,78%	38,51%
Κυκλοφορούν ενεργητικό	-2,21%	-6,27%	-3,38%	-8,45%	-18,92%
Ενεργητικό	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Παθητικό					
Μέγεθος	2014 / 2013	2015 / 2014	2016 / 2015	2017 / 2016	2017 / 2013
Κεφάλαιο (μετοχικό κλπ.)	-0,10%	-4,09%	-1,98%	-1,87%	-7,84%
Αποθεματικά κεφάλαια	45,83%	-13,10%	33,19%	-14,95%	43,56%
Αποτελέσματα εις νέο	-56,60%	-100,34%	-114,12%	-4,87%	-99,98%
Τόδα κεφάλαια	6,54%	5,50%	3,60%	1,71%	18,42%
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	-4,74%	6,93%	-4,68%	-9,68%	-12,31%
Μακροπρόθεσμες τραπεζικές υποχρεώσεις	-10,19%	0,03%	-2,11%	-11,39%	-22,07%
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	-2,20%	-13,08%	-0,20%	7,78%	-8,55%
Βραχυπρόθεσμες τραπεζικές υποχρεώσεις	-4,74%	-23,08%	-6,66%	3,18%	-29,42%
Υποχρεώσεις	-3,44%	-3,46%	-2,58%	-1,32%	-10,38%
Σύνολο Τραπεζικών Υποχρεώσεων	-8,16%	-8,88%	-3,59%	-6,80%	-24,80%
Παθητικό	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Αποτελέσματα Χρήσεως					
Μέγεθος	2014 / 2013	2015 / 2014	2016 / 2015	2017 / 2016	2017 / 2013
Κύκλος εργασιών (πωλήσεις)	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Κόστος πωλήσεων	-3,92%	0,57%	1,58%	-2,62%	-4,42%
Σύνολο μικτών αποτελεσμάτων	8,67%	-1,12%	-3,15%	5,46%	9,75%
Διοικητικά και λοιπά λειτουργικά εξόδα	27,18%	12,49%	-13,49%	-7,15%	14,92%
Αποσβέσεις ενσωματωμένες στο λειτουργικό κόστος	-29,08%	10,54%	-2,96%	-3,13%	-26,30%
Χρεωστικοί τόκοι και συναφή εξόδα	-10,69%	-5,47%	-27,38%	-1,24%	-39,44%
Πιστωτικοί τόκοι και συναφή εσόδα	-95,24%	-100,00%			-100,00%
Κέρδη προ τόκων, αποσβέσεων και φόρων	-14,73%	-3,88%	3,25%	8,45%	-8,22%
Κέρδη προ τόκων και φόρων	-3,08%	-12,44%	7,91%	16,27%	6,48%
Καθαρά αποτελέσματα (κέρδη ή ζημιές) χρήσεως προ φόρων	17,40%	4,13%	43,84%	44,25%	153,63%
Κέρδη χρήσης μετά φόρων	18,49%	-4,62%	52,14%	33,80%	130,08%

Πίνακες 3.4. – Διαχρονική μεταβολή με έτος βάσης 2013=100 ενοποιημένων μεγεθών χρηματοοικονομικών καταστάσεων νομού Ηρακλείου

Διαχρονική Μεταβολή με βάση 2013=100

Ενεργητικό					
Μέγεθος	2013	2014	2015	2016	2017
Καθαρή αξία ενσώματων ακινητοποιήσεων	100	111	118	119	122
Καθαρή αξία ασώματων ακινητοποιήσεων	100	5.042	4.917	5.053	5.100
Συμμετοχές και άλλες μακροπρόθεσμες απαιτήσεις	100	103	99	111	126
Καθαρή αξία παγίων	100	112	118	122	128
Αποθέματα	100	98	98	170	157
Απαιτήσεις	100	95	81	82	75
Διαθέσιμα	100	141	122	129	168
Κυκλοφορούν ενεργητικό	100	108	105	104	98
Ενεργητικό	100	111	115	117	121

Παθητικό					
Μέγεθος	2013	2014	2015	2016	2017
Κεφάλαιο (μετοχικό κλπ.)	100	111	110	110	112
Αποθεματικά κεφάλαια	100	161	146	198	174
Αποτελέσματα εις νέο	100	48	0	0	0
Ίδια κεφάλαια	100	118	129	137	144
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	100	105	117	114	107
Μακροπρόθεσμες τραπεζικές υποχρεώσεις	100	99	103	103	95
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	100	108	98	100	111
Βραχυπρόθεσμες τραπεζικές υποχρεώσεις	100	105	84	80	86
Υποχρεώσεις	100	107	107	107	109
Σύνολο Τραπεζικών Υποχρεώσεων	100	102	96	95	91
Παθητικό	100	111	115	117	121

Αποτελέσματα Χρήσεως					
Μέγεθος	2013	2014	2015	2016	2017
Κύκλος εργασιών (πωλήσεις)	100	116	113	127	144
Κόστος πωλήσεων	100	111	109	125	138
Σύνολο μικτών αποτελεσμάτων	100	126	121	132	158
Διοικητικά και λοιπά λειτουργικά εξόδα	100	147	162	157	165
Αποσβέσεις ενσωματωμένες στο λειτουργικό κόστος	100	82	89	97	106
Χρεωστικοί τόκοι και συναφή εξόδα	100	104	95	78	87
Πιστωτικοί τόκοι και συναφή εσόδα	100	6	0	0	0
Κέρδη προ τόκων, αποσβέσεων και φόρων	100	99	93	107	132
Κέρδη προ τόκων και φόρων	100	112	96	116	153
Καθαρά αποτελέσματα (κέρδη ή ζημιές) χρήσεως προ φόρων	100	136	138	223	365
Κέρδη χρήσης μετά φόρων	100	137	128	218	331

3.2. ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΝΟΜΟΥ ΧΑΝΙΩΝ

3.2.1. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΧΡΗΣΕΩΣ

Ο κύκλος εργασιών των ξενοδοχειακών επιχειρήσεων νομού Χανίων την περίοδο 2013-2017 αυξήθηκε κατά 24,4%. Όσον αφορά τα ενοποιημένα αποτελέσματα των ξενοδοχειακών επιχειρήσεων νομού Χανίων παρουσιάζουν ανοδική τάση όλες τις οικονομικές εξεταζόμενες περιόδους. Από πλευράς βασικών μεγεθών το 2013 ο κύκλος εργασιών των επιχειρήσεων νομού Χανίων ανήλθε στα 127,5 εκατομμύρια ευρώ, για να ανέλθει το 2017 στα 158,6 εκατομμύρια ευρώ. Η μεγαλύτερη αύξηση παρουσιάζεται τα έτη 2014 και 2016. Ανοδικά κινείται και το σύνολο των μικτών αποτελεσμάτων των ξενοδοχειακών επιχειρήσεων νομού Χανίων καθώς αυξήθηκαν κατά 20,9% την εξεταζόμενη περίοδο. Πιο συγκεκριμένα το σύνολο μικτών αποτελεσμάτων την περίοδο σε ποσοστό οριζόντιας ανάλυσης ανήλθε ανάμεσα στο 34,8% (2017) και 36,1%(2014) ήτοι ποσοστά μικτού περιθωρίου κέρδους. Μεγάλη αύξηση παρουσιάζουν τα διοικητικά και λοιπά λειτουργικά έξοδα εξεταζόμενων επιχειρήσεων καθώς από 19,2 εκατομμύρια ευρώ το 2013, το 2017 τα διοικητικά και λοιπά λειτουργικά έξοδα έφτασαν τα 31 εκατομμύρια ευρώ. Όσον αφορά τα κέρδη προ τόκων και φόρων των εξεταζόμενων επιχειρήσεων την περίοδο 2013-2017 από 36,5% σε ποσοστό της οριζόντιας ανάλυσης το 2013 (ήτοι 46,5 εκατομμύρια ευρώ), το 2017 τα κέρδη προ τόκων αποσβέσεων και φόρων δεν παρουσίασαν σχεδόν καμία μεταβολή ως μέγεθος, αλλά σε ποσοστό οριζόντιας ανάλυσης έφτασαν το 29,3% μείωση της τάξης -19,68%. Τα κέρδη προ τόκων και φόρων μειώθηκαν την εξεταζόμενη περίοδο μειώθηκαν κατά -6,1% και έφτασαν 24,3 εκατομμύρια ευρώ το 2017 από 25,9 εκατομμύρια ευρώ που ήταν το 2013. Σε ποσοστό οριζόντιας ανάλυσης τα κέρδη προ τόκων και φόρων το 2013 ανήλθαν στο 20,3% για να μειωθούν το 2017 και ανέλθουν στο 15,3%, πτώση της τάξεως του -25%.

3.2.2. ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ

Από πλευράς ενεργητικού παρουσιάζεται μία άνοδος καθαρής αξίας των παγίων την εξεταζόμενη περίοδο κατά 7,1%. Σε ποσοστό οριζόντιας ανάλυσης, η καθαρή αξία των παγίων το 2017 ανήλθε στο 80,2%, από 84,4% που ήταν το 2013, μία πτώση περίπου -4,2%. Σε απόλυτα μεγέθη η καθαρή αξία των παγίων έφτασε στα 443,8 εκατομμύρια ευρώ το 2017 από 414,2 εκατομμύρια ευρώ που ήταν το 2013. Οι απαιτήσεις των επιχειρήσεων ξενοδοχειακού κλάδου

των Χανίων έρχονται στα 29,8 εκατομμύρια ευρώ το 2017 και δεν παρουσιάζουν κάποια αξιόλογη μεταβολή ως προς το μέγεθος τους. Ως ποσοστό της οριζόντιας ανάλυσης για το 2013 ανέρχονται στο 6% για να φτάσουν το 2017 στο 5,4%. Μεγάλη αύξηση παρουσιάζουν τα ταμειακά διαθέσιμα καθώς από 39 εκατομμύρια ευρώ το 2013 έφτασαν τα 65,9 εκατομμύρια ευρώ το 2017. Η αύξηση αυτή ανέρχεται σε 69% την εξεταζόμενη περίοδο 2013-2017. Σε ποσοστό της οριζόντιας ανάλυσης τα ταμειακά διαθέσιμα των εξεταζόμενων ξενοδοχειακών επιχειρήσεων νομού Χανίων έφτασαν το 12% από 7,9% που βρισκόταν το 2013. Το κυκλοφοριακό ενεργητικό των εξεταζόμενων ξενοδοχειακών επιχειρήσεων νομού Χανίων έφτασε σε τα 105,2 εκατομμύρια ευρώ από 75,8 εκατομμύρια ευρώ που ήταν το 2013, αύξηση του μεγέθους κατά 38,7%. Σε ποσοστό οριζόντιας ανάλυσης το κυκλοφοριακό ενεργητικό αυξήθηκε σε 19,2% από 15,5% που βρισκόταν το 2013.

3.2.3. ΠΑΘΗΤΙΚΟ (ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ)

Τα ίδια κεφάλαια ξενοδοχειακών επιχειρήσεων παρουσιάζουν αύξηση καθώς από 233,7 εκατομμύρια ευρώ το 2013, το 2017 ανήλθαν σε 270,2 εκατομμύρια ευρώ μια αύξηση της τάξεως του 15,6%. Από πλευράς ποσοστού των ιδίων κεφαλαίων στο σύνολο των κεφαλαίων (ποσοστό οριζόντιας ανάλυσης), τα ίδια κεφάλαια το 2017 έφτασαν το 49,2% από 47,7% το 2013. Αύξηση 9,9% παρουσιάζει το σύνολο των υποχρεώσεων των ξενοδοχειακών μονάδων νομού Χανίων καθώς από 253,7 εκατομμύρια ευρώ το 2013, έφτασαν το 2017 στα 278,9 εκατομμύρια ευρώ. Σε ποσοστό οριζόντιας ανάλυσης το σύνολο των υποχρεώσεων μειώθηκε από το 51,7% στο 50,8% την εξεταζόμενη οικονομική περίοδο του 2013-2017. Αναλυτικότερα παρουσιάζονται, τα μεγέθη των ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων στους παρακάτω πίνακες.

Πίνακας 3.5. Παρουσίαση ενοποιημένων μεγεθών χρηματοοικονομικών καταστάσεων νομού Χανίων

Ξενοδοχειακές Επιχειρήσεις Νομός: Χανιά
Παρουσίαση Μεγεθών Χρηματοοικονομικών καταστάσεων

Ενεργητικό					
Μέγεθος	2013	2014	2015	2016	2017
Καθαρή αξία ενσώματων ακινητοποιήσεων	394.055.257	354.260.427	356.491.391	358.260.527	363.153.454
Καθαρή αξία ασώματων ακινητοποιήσεων	640.359	3.685.455	4.773.238	4.895.716	3.939.459
Συμμετοχές και άλλες μακροπρόθεσμες απαιτήσεις	11.144.130	8.178.741	11.099.441	11.701.950	13.553.202
Καθαρή αξία παγίων	414.240.177	407.069.131	413.546.042	423.178.970	443.850.170
Αποθέματα	4.599.240	4.713.306	5.211.907	5.042.368	4.185.416
Απαιτήσεις	29.782.945	27.750.830	26.807.303	32.383.388	29.839.046
Διαθέσιμα	39.034.562	34.128.309	44.509.958	57.281.865	65.996.920
Κυκλοφορούν ενεργητικό	75.840.664	80.281.438	85.331.843	100.336.622	105.250.239
Ενεργητικό	490.512.009	487.444.488	498.877.886	523.515.592	549.100.409

Παθητικό					
Μέγεθος	2013	2014	2015	2016	2017
Κεφάλαιο (μετοχικό κλπ.)	192.966.498	191.070.832	211.581.348	220.867.295	221.255.285
Αποθεματικά κεφάλαια	56.902.233	84.948.134	93.342.397	101.863.197	106.430.974
Αποτελέσματα εις νέο	-47.875.320	2.801.573	0	0	0
Ίδια κεφάλαια	233.767.151	218.789.976	239.261.929	254.689.669	270.199.967
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	143.025.298	172.020.307	159.948.486	159.293.796	162.104.731
Μακροπρόθεσμες τραπεζικές υποχρεώσεις	126.777.561	141.386.296	139.884.761	135.827.480	134.536.404
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	110.664.624	96.529.039	99.667.471	109.532.128	116.795.711
Βραχυπρόθεσμες τραπεζικές υποχρεώσεις	53.537.376	44.081.669	53.633.474	50.917.309	58.826.716
Υποχρεώσεις	253.689.922	268.549.346	259.615.957	268.825.923	278.900.441
Σύνολο Τραπεζικών Υποχρεώσεων	180.314.937	185.467.966	193.518.235	186.744.789	193.363.120
Παθητικό	490.512.009	487.444.488	498.877.886	523.515.592	549.100.409

Αποτελέσματα Χρήσεως					
Μέγεθος	2013	2014	2015	2016	2017
Κύκλος εργασιών (πωλήσεις)	127.527.755	138.556.994	141.188.645	153.143.313	158.673.357
Κόστος πωλήσεων	81.720.669	88.514.887	89.702.592	99.849.434	103.261.417
Σύνολο μικτών αποτελεσμάτων	45.807.086	50.042.107	51.486.053	53.293.879	55.411.940
Διοικητικά και λοιπά λειτουργικά εξόδα	19.861.339	24.628.721	31.146.380	31.930.990	31.068.285
Αποσβέσεις ενσωματωμένες στο λειτουργικό κόστος	20.636.842	17.047.069	16.818.242	16.844.612	22.211.490
Χρεωστικοί τόκοι και συναφή εξόδα	14.693.269	12.591.319	10.529.033	9.193.660	9.276.459
Πιστωτικοί τόκοι και συναφή εσόδα	788.611	116.594	0	0	0
Κέρδη προ τόκων, αποσβέσεων και φόρων	46.582.589	42.460.455	37.157.915	38.207.501	46.555.145
Κέρδη προ τόκων και φόρων	25.945.747	25.413.386	20.339.673	21.362.889	24.343.655
Καθαρά αποτελέσματα (κέρδη ή ζημιές) χρήσεως προ φόρων	5.646.052	11.590.203	10.157.553	12.429.324	15.426.729
Κέρδη χρήσης μετά φόρων	2.264.446	7.140.778	5.772.341	6.947.669	9.239.606

Πίνακας 3.6. Οριζόντια ανάλυση ενοποιημένων μεγεθών χρηματοοικονομικών καταστάσεων νομού Χανίων

Ξενοδοχειακές Επιχειρήσεις Νομός: Χανιά
Οριζόντια Ανάλυση

Ενεργητικό					
Μέγεθος	2013	2014	2015	2016	2017
Καθαρή αξία ενσώματων ακινητοποιήσεων	80,34%	72,68%	71,46%	68,43%	66,14%
Καθαρή αξία ασώματων ακινητοποιήσεων	0,13%	0,76%	0,96%	0,94%	0,72%
Συμμετοχές και άλλες μακροπρόθεσμες απαιτήσεις	2,27%	1,68%	2,22%	2,24%	2,47%
Καθαρή αξία παγίων	84,45%	83,51%	82,90%	80,83%	80,83%
Αποθέματα	0,94%	0,97%	1,04%	0,96%	0,76%
Απαιτήσεις	6,07%	5,69%	5,37%	6,19%	5,43%
Διαθέσιμα	7,96%	7,00%	8,92%	10,94%	12,02%
Κυκλοφορούν ενεργητικό	15,46%	16,47%	17,10%	19,17%	19,17%
Ενεργητικό	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%

Παθητικό					
Μέγεθος	2013	2014	2015	2016	2017
Κεφάλαιο (μετοχικό κλπ.)	39,34%	39,20%	42,41%	42,19%	40,29%
Αποθεματικά κεφάλαια	11,60%	17,43%	18,71%	19,46%	19,38%
Αποτελέσματα εις νέο	-9,76%	0,57%	0,00%	0,00%	0,00%
Ίδια κεφάλαια	47,66%	44,89%	47,96%	48,65%	49,21%
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	29,16%	35,29%	32,06%	30,43%	29,52%
Μακροπρόθεσμες τραπεζικές υποχρεώσεις	25,85%	29,01%	28,04%	25,95%	24,50%
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	22,56%	19,80%	19,98%	20,92%	21,27%
Βραχυπρόθεσμες τραπεζικές υποχρεώσεις	10,91%	9,04%	10,75%	9,73%	10,71%
Υποχρεώσεις	51,72%	55,09%	52,04%	51,35%	50,79%
Σύνολο Τραπεζικών Υποχρεώσεων	36,76%	38,05%	38,79%	35,67%	35,21%
Παθητικό	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%

Αποτελέσματα Χρήσεως					
Μέγεθος	2013	2014	2015	2016	2017
Κύκλος εργασιών (πωλήσεις)	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
Κόστος πωλήσεων	64,08%	63,88%	63,53%	65,20%	65,08%
Σύνολο μικτών αποτελεσμάτων	35,92%	36,12%	36,47%	34,80%	34,92%
Διοικητικά και λοιπά λειτουργικά εξόδα	15,57%	17,78%	22,06%	20,85%	19,58%
Αποσβέσεις ενσωματωμένες στο λειτουργικό κόστος	16,18%	12,30%	11,91%	11,00%	14,00%
Χρεωστικοί τόκοι και συναφή εξόδα	11,52%	9,09%	7,46%	6,00%	5,85%
Πιστωτικοί τόκοι και συναφή εσόδα	0,62%	0,08%	0,00%	0,00%	0,00%
Κέρδη προ τόκων, αποσβέσεων και φόρων	36,53%	30,64%	26,32%	24,95%	29,34%
Κέρδη προ τόκων και φόρων	20,35%	18,34%	14,41%	13,95%	15,34%
Καθαρά αποτελέσματα (κέρδη ή ζημιές) χρήσεως προ φόρων	4,43%	8,36%	7,19%	8,12%	9,72%
Κέρδη χρήσης μετά φόρων	1,78%	5,15%	4,09%	4,54%	5,82%

Πίνακας 3.7. Διαχρονικές μεταβολές οριζόντιας ανάλυσης ενοποιημένων μεγεθών χρηματοοικονομικών καταστάσεων νομού Χανίων

Ξενοδοχειακές Επιχειρήσεις Νομός: Χανιά
Διαχρονική Μεταβολή Οριζόντιας Ανάλυσης

Ενεργητικό					
Μέγεθος	2014 / 2013	2015 / 2014	2016 / 2015	2017 / 2016	2017 / 2013
Καθαρή αξία ενσώματων ακινητοποιήσεων	-9,53%	-1,68%	-4,23%	-3,36%	-17,68%
Καθαρή αξία ασώματων ακινητοποιήσεων	479,15%	26,55%	-2,26%	-23,28%	449,55%
Συμμετοχές και άλλες μακροπρόθεσμες απαιτήσεις	-26,15%	32,60%	0,47%	10,42%	8,64%
Καθαρή αξία παγίων	-1,11%	-0,74%	-2,49%	0,00%	-4,28%
Αποθέματα	3,13%	8,04%	-7,81%	-20,86%	-18,71%
Απαιτήσεις	-6,24%	-5,61%	15,12%	-12,15%	-10,50%
Διαθέσιμα	-12,02%	27,43%	22,64%	9,85%	51,03%
Κυκλοφορούν ενεργητικό	6,52%	3,85%	12,05%	0,01%	23,97%
Ενεργητικό	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Παθητικό					
Μέγεθος	2014 / 2013	2015 / 2014	2016 / 2015	2017 / 2016	2017 / 2013
Κεφάλαιο (μετοχικό κλπ.)	-0,36%	8,20%	-0,52%	-4,49%	2,43%
Αποθεματικά κεφάλαια	50,23%	7,36%	3,99%	-0,38%	67,08%
Αποτελέσματα εις νέο	-105,89%	-100,00%			-100,00%
Τόδα κεφάλαια	-5,82%	6,85%	1,44%	1,15%	3,25%
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	21,03%	-9,15%	-5,10%	-2,98%	1,25%
Μακροπρόθεσμες τραπεζικές υποχρεώσεις	12,22%	-3,33%	-7,47%	-5,57%	-5,20%
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	-12,22%	0,88%	4,73%	1,66%	-5,72%
Βραχυπρόθεσμες τραπεζικές υποχρεώσεις	-17,14%	18,88%	-9,53%	10,15%	-1,84%
Υποχρεώσεις	6,52%	-5,54%	-1,33%	-1,09%	-1,79%
Σύνολο Τραπεζικών Υποχρεώσεων	3,51%	1,95%	-8,04%	-1,28%	-4,21%
Παθητικό	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Αποτελέσματα Χρήσεως					
Μέγεθος	2014 / 2013	2015 / 2014	2016 / 2015	2017 / 2016	2017 / 2013
Κύκλος εργασιών (πωλήσεις)	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Κόστος πωλήσεων	-0,31%	-0,55%	2,62%	-0,19%	1,56%
Σύνολο μικτών αποτελεσμάτων	0,55%	0,97%	-4,57%	0,35%	-2,78%
Διοικητικά και λοιπά λειτουργικά εξόδα	14,13%	24,11%	-5,48%	-6,09%	25,72%
Αποσβέσεις ενσωματωμένες στο λειτουργικό κόστος	-23,97%	-3,18%	-7,66%	27,27%	-13,50%
Χρεωστικοί τόκοι και συναφή εξόδα	-21,13%	-17,94%	-19,50%	-2,62%	-49,26%
Πιστωτικοί τόκοι και συναφή εσόδα	-86,39%	-100,00%			-100,00%
Κέρδη προ τόκων, αποσβέσεων και φόρων	-16,10%	-14,12%	-5,20%	17,60%	-19,68%
Κέρδη προ τόκων και φόρων	-9,85%	-21,46%	-3,17%	9,98%	-24,59%
Καθαρά αποτελέσματα (κέρδη ή ζημιές) χρήσεως προ φόρων	88,94%	-13,99%	12,81%	19,79%	119,60%
Κέρδη χρήσης μετά φόρων	190,24%	-20,67%	10,97%	28,35%	227,94%

Πίνακες 3.8. Διαχρονική μεταβολή με έτος βάσης 2013=100 ενοποιημένων μεγεθών χρηματοοικονομικών καταστάσεων νομού Χανίων

Διαχρονική Μεταβολή με βάση 2013=100

Ενεργητικό					
Μέγεθος	2013	2014	2015	2016	2017
Καθαρή αξία ενσώματων ακινητοποιήσεων	100	90	90	91	92
Καθαρή αξία ασώματων ακινητοποιήσεων	100	576	745	765	615
Συμμετοχές και άλλες μακροπρόθεσμες απαιτήσεις	100	73	100	105	122
Καθαρή αξία παγίων	100	98	100	102	107
Αποθέματα	100	102	113	110	91
Απαιτήσεις	100	93	90	109	100
Διαθέσιμα	100	87	114	147	169
Κυκλοφορούν ενεργητικό	100	106	113	132	139
Ενεργητικό	100	99	102	107	112

Παθητικό					
Μέγεθος	2013	2014	2015	2016	2017
Κεφάλαιο (μετοχικό κλπ.)	100	99	110	114	115
Αποθεματικά κεφάλαια	100	149	164	179	187
Αποτελέσματα εις νέο	100	-6	0	0	0
Ίδια κεφάλαια	100	94	102	109	116
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	100	120	112	111	113
Μακροπρόθεσμες τραπεζικές υποχρεώσεις	100	112	110	107	106
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	100	87	90	99	106
Βραχυπρόθεσμες τραπεζικές υποχρεώσεις	100	82	100	95	110
Υποχρεώσεις	100	106	102	106	110
Σύνολο Τραπεζικών Υποχρεώσεων	100	103	107	104	107
Παθητικό	100	99	102	107	112

Αποτελέσματα Χρήσεως					
Μέγεθος	2013	2014	2015	2016	2017
Κύκλος εργασιών (πωλήσεις)	100	109	111	120	124
Κόστος πωλήσεων	100	108	110	122	126
Σύνολο μικτών αποτελεσμάτων	100	109	112	116	121
Διοικητικά και λοιπά λειτουργικά εξόδα	100	124	157	161	156
Αποσβέσεις ενσωματωμένες στο λειτουργικό κόστος	100	83	81	82	108
Χρεωστικοί τόκοι και συναφή εξόδα	100	86	72	63	63
Πιστωτικοί τόκοι και συναφή εσόδα	100	15	0	0	0
Κέρδη προ τόκων, αποσβέσεων και φόρων	100	91	80	82	100
Κέρδη προ τόκων και φόρων	100	98	78	82	94
Καθαρά αποτελέσματα (κέρδη ή ζημιές) χρήσεως προ φόρων	100	205	180	220	273
Κέρδη χρήσης μετά φόρων	100	315	255	307	408

3.3. ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΝΟΜΟΥ ΡΕΘΥΜΝΟΥ

3.3.1. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΧΡΗΣΕΩΣ

Ανοδικά κινήθηκαν οι πωλήσεις (κύκλος εργασιών) των εξεταζόμενων ξενοδοχειακών επιχειρήσεων νομού Ρεθύμνου την εξεταζόμενη περίοδο 2013-2017 κατά 23,1%. Η μεγαλύτερη αύξηση παρατηρήθηκε το 2017 καθώς ο κύκλος εργασιών των εξεταζόμενων επιχειρήσεων αυξήθηκε κατά 9,5%. Από πλευράς μεγεθών ο κύκλος εργασιών των εξεταζόμενων επιχειρήσεων το 2013 ανερχόταν στα 95,9 εκατομμύρια ευρώ και έφτασε το 2017 τα 118 εκατομμύρια ευρώ. Το μοναδικό έτος της εξεταζόμενης περιόδου που οι εξεταζόμενες ξενοδοχειακές επιχειρήσεις σημείωσαν πτώση πωλήσεων ήταν το 2015 κατά -3,1%. Αυξημένα παρουσιάζονται τα μικτά κέρδη των εξεταζόμενων επιχειρήσεων κατά 74% καθώς αυτά από 27,4 εκατομμύρια ευρώ έφτασαν το 2017 τα 47,7 εκατομμύρια ευρώ. Από πλευράς οριζόντιας ανάλυσης το σύνολο μικτών αποτελεσμάτων έφτασε από το 28,6% το 40,4% την οικονομική περίοδο του 2017. Βέβαια από πτώση κινήθηκαν τα κέρδη προ φόρων τόκων και αποσβέσεων σε ποσοστό της οριζόντιας ανάλυσης καθώς αυτά ανήλθαν από 26,8% το 2013 στο 19,4% το 2017. Σε απόλυτα μεγέθη τα κέρδη προ φόρων τόκων και αποσβέσεων έφτασαν τα 22,8 εκατομμύρια ευρώ το 2017 από 25,7 εκατομμύρια ευρώ το 2013, πτώση της τάξεως του -11,1%. Πτωτικά κινήθηκαν τα κέρδη χρήσεως μετά φόρων καθώς αυτά από 7,6 εκατομμύρια ευρώ το 2013, το 2017 έφτασαν τα 4,8 εκατομμύρια ευρώ, μια πτώση της τάξεως του -35,7%. Πάραυτα για την ίδια περίοδο του 2013 με 2017 παρατηρήθηκε αύξηση των κερδών προ φόρων κατά 2,5%. Βέβαια σε ποσοστό οριζόντιας ανάλυσης τα κέρδη προ φόρων μειώθηκαν κατά -1,4 ποσοστιαίες μονάδες καθώς έφτασαν το 7,2% το 2017 από 8,6% το 2013, πτώση της τάξεως του -16,7%. Πτωτικά σε όλα τα επίπεδα κινήθηκαν οι χρεωστικοί τόκοι (χρηματοοικονομικά έξοδα) των εξεταζόμενων επιχειρήσεων την περίοδο 2013-2017.

3.3.2. ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ

Αυξημένα κατά 12% την περίοδο του 2013-2017 ήταν η καθαρή αξία του παγίου ενεργητικού των εξεταζόμενων ξενοδοχειακών επιχειρήσεων νομού Ρεθύμνου με την μεγαλύτερη αύξηση να σημειώνεται το 2014 κατά 7,2%. Όσον αφορά το συγκεκριμένο μέγεθος σε ποσοστό της οριζόντιας ανάλυσης παρατηρείται μείωση, καθώς το ποσοστό μειώθηκε κατά -1,7ποσοστιαία μονάδα, ήτοι -2,2%. Μεγαλύτερη μείωση παρουσιάζουν σε όλα τα επίπεδα και

οι απαιτήσεις των επιχειρήσεων καθώς αυτές από 44,8 εκατομμύρια ευρώ το 2013, το 2017 οι απαιτήσεις έφτασαν τα 39,8 εκατομμύρια ευρώ, μείωση της τάξεως του -11,15%. Σε ποσοστό οριζόντιας ανάλυσης οι απαιτήσεις των εξεταζόμενων ξενοδοχειακών επιχειρήσεων νομού Ρεθύμνου έφτασαν το 11,9% το 2017 από 15,4% το 2013. Βέβαια να σημειωθεί πως το μικρότερο ποσοστό σημειώνεται το 2016 όπου σε ποσοστό οριζόντιας ανάλυσης οι απαιτήσεις των επιχειρήσεων έφτασαν το 6,5% ήτοι 21,2 εκατομμύρια ευρώ. Τα ταμειακά διαθέσιμα αυξήθηκαν κατά 48,3% την εξεταζόμενη περίοδο και έφτασαν τα 26,1 εκατομμύρια ευρώ το 2017, από 17,6 εκατομμύρια ευρώ που ήταν το 2013. Σε ποσοστό οριζόντιας ανάλυσης τα ταμειακά διαθέσιμα αυξήθηκαν κατά 1,7 ποσοστιαία μονάδα και έφτασαν το 2017 στο 7,8% του ενεργητικού από 6,1% όπου βρισκόταν το 2013. Τέλος από πλευράς κυκλοφοριακού ενεργητικού για τις εξεταζόμενες επιχειρήσεις νομού Ρεθύμνου αυξήθηκε κατά 23,9% την εξεταζόμενη περίοδο και έφτασε σε ποσοστό οριζόντιας ανάλυσης το 23,9% ήτοι 79,7 εκατομμύρια ευρώ από 64,3 εκατομμύρια ευρώ που ήταν το 2013.

3.3.3. ΠΑΘΗΤΙΚΟ (ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ)

Η καθαρή θέση των ενοποιημένων μεγεθών των εξεταζόμενων επιχειρήσεων νομού Ρεθύμνου είναι αυξημένη την περίοδο της διαχρονικής ανάλυσης 2013-2017 κατά 30,8% και έφτασε το 2017 τα 180 εκατομμύρια ευρώ. Η μεγαλύτερη αύξηση παρατηρήθηκε το 2014 κατά 19,8%. Σε ποσοστό οριζόντιας ανάλυσης τα ίδια κεφάλαια από το 2014 και έπειτα φαίνεται να ξεπερνούν το 50% των συνολικών κεφαλαίων και να φτάνουν το 51,3% το 2014 για συνεχίσουν την ανοδική τους πορεία κάθε έτος και να καταλήξουν το 2017 στο 54,1%. Η αύξηση του ποσοστού της οριζόντιας ανάλυσης των ιδίων κεφαλαίων ανέρχεται στο 14,2% για την περίοδο του 2013-2017. Σχεδόν σταθερές έμειναν οι υποχρεώσεις των εξεταζόμενων επιχειρήσεων την περίοδο του 2013-2017 καθώς αυτές ανήλθαν το 2017 στα 153 εκατομμύρια ευρώ αυξημένες μόλις κατά 0,7% από το 2013. Σε ποσοστό οριζόντιας ανάλυσης το σύνολο των υποχρεώσεων ανέρχεται το 2017 σε 45,9% από 52,3% που ήταν το 2013. Η μείωση των υποχρεώσεων προέρχεται και από τις βραχυχρόνιες υποχρεώσεις αλλά και από τις μακροχρόνιες υποχρεώσεις των εξεταζόμενων επιχειρήσεων του νομού Ρεθύμνου.

Πίνακας 3.9. Παρουσίαση ενοποιημένων μεγεθών χρηματοοικονομικών καταστάσεων νομού Ρεθύμνου

Ξενοδοχειακές Επιχειρήσεις Νομός: Ρέθυμνο
Παρουσίαση Μεγεθών Χρηματοοικονομικών καταστάσεων

Ενεργητικό					
Μέγεθος	2013	2014	2015	2016	2017
Καθαρή αξία ενσώματων ακινητοποιήσεων	192.208.397	210.901.477	212.567.081	210.406.928	213.720.548
Καθαρή αξία ασώματων ακινητοποιήσεων	4.584.785	5.430.778	6.005.643	5.673.193	5.498.455
Συμμετοχές και άλλες μακροπρόθεσμες απαιτήσεις	24.608.447	11.578.204	12.277.050	21.210.259	17.225.631
Καθαρή αξία παγίων	226.364.122	242.757.608	249.775.754	251.194.240	253.537.654
Αποθέματα	1.811.210	2.183.494	2.365.286	2.646.265	2.779.463
Απαιτήσεις	44.821.627	48.115.037	39.393.295	21.219.390	39.824.034
Διαθέσιμα	17.628.140	17.523.253	18.335.326	22.896.693	26.139.783
Κυκλοφορούν ενεργητικό	64.359.918	78.520.666	69.232.346	74.098.670	79.730.505
Ενεργητικό	290.980.434	321.290.712	319.008.101	325.292.910	333.268.159

Παθητικό					
Μέγεθος	2013	2014	2015	2016	2017
Κεφάλαιο (μετοχικό κλπ.)	128.476.535	129.091.421	129.743.118	130.863.835	139.028.159
Αποθεματικά κεφάλαια	14.729.231	28.500.400	30.014.912	30.934.401	28.736.226
Αποτελέσματα εις νέο	-34.861.762	100.902	0	0	0
Ίδια κεφάλαια	137.727.548	164.951.873	168.143.157	173.725.078	180.214.641
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	90.924.205	89.679.390	84.849.142	75.936.296	79.236.090
Μακροπρόθεσμες τραπεζικές υποχρεώσεις	85.580.616	80.091.632	73.932.412	66.006.292	60.553.574
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	61.186.145	66.640.353	66.015.802	75.631.536	73.817.428
Βραχυπρόθεσμες τραπεζικές υποχρεώσεις	21.194.300	23.692.284	23.209.365	22.728.211	18.414.515
Υποχρεώσεις	152.110.349	156.319.743	150.864.944	151.567.833	153.053.518
Σύνολο Τραπεζικών Υποχρεώσεων	106.774.916	103.783.916	97.141.776	88.734.503	78.968.090
Παθητικό	290.980.434	321.290.712	319.008.101	325.292.910	333.268.159

Αποτελέσματα Χρήσεως					
Μέγεθος	2013	2014	2015	2016	2017
Κύκλος εργασιών (πωλήσεις)	95.950.807	104.738.217	101.486.585	107.837.905	118.073.093
Κόστος πωλήσεων	68.546.418	64.342.721	62.817.036	65.343.207	70.330.066
Σύνολο μικτών αποτελεσμάτων	27.404.389	40.395.496	38.669.549	42.494.697	47.743.027
Διοικητικά και λοιπά λειτουργικά εξόδα	13.297.088	25.537.380	26.722.406	29.900.901	36.059.544
Αποσβέσεις ενσωματωμένες στο λειτουργικό κόστος	11.614.513	10.229.584	9.302.218	12.239.842	11.192.459
Χρεωστικοί τόκοι και συναφή εξόδα	5.292.298	5.053.689	4.307.465	3.843.556	3.400.675
Πιστωτικοί τόκοι και συναφή εσόδα	148.994	45.547	0	0	0
Κέρδη προ τόκων, αποσβέσεων και φόρων	25.721.814	25.087.700	21.249.361	24.833.639	22.875.942
Κέρδη προ τόκων και φόρων	14.107.301	14.858.115	11.947.142	12.593.797	11.683.483
Καθαρά αποτελέσματα (κέρδη ή ζημιές) χρήσεως προ φόρων	8.252.027	10.155.424	7.764.931	8.873.405	8.458.338
Κέρδη χρήσης μετά φόρων	7.602.237	8.830.326	6.028.856	6.298.478	4.884.814

Πίνακας 3.10. Οριζόντια ανάλυση ενοποιημένων μεγεθών χρηματοοικονομικών καταστάσεων νομού Ρεθύμνου

Ξενοδοχειακές Επιχειρήσεις Νομός: Ρέθυμνο
Οριζόντια Ανάλυση

Ενεργητικό					
Μέγεθος	2013	2014	2015	2016	2017
Καθαρή αξία ενσώματων ακινητοποιήσεων	66,06%	65,64%	66,63%	64,68%	64,13%
Καθαρή αξία ασώματων ακινητοποιήσεων	1,58%	1,69%	1,88%	1,74%	1,65%
Συμμετοχές και άλλες μακροπρόθεσμες απαιτήσεις	8,46%	3,60%	3,85%	6,52%	5,17%
Καθαρή αξία παγίων	77,79%	75,56%	78,30%	77,22%	76,08%
Αποθέματα	0,62%	0,68%	0,74%	0,81%	0,83%
Απαιτήσεις	15,40%	14,98%	12,35%	6,52%	11,95%
Διαθέσιμα	6,06%	5,45%	5,75%	7,04%	7,84%
Κυκλοφορούν ενεργητικό	22,12%	24,44%	21,70%	22,78%	23,92%
Ενεργητικό	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%

Παθητικό					
Μέγεθος	2013	2014	2015	2016	2017
Κεφάλαιο (μετοχικό κλπ.)	44,15%	40,18%	40,67%	40,23%	41,72%
Αποθεματικά κεφάλαια	5,06%	8,87%	9,41%	9,51%	8,62%
Αποτελέσματα εις νέο	-11,98%	0,03%	0,00%	0,00%	0,00%
Ίδια κεφάλαια	47,33%	51,34%	52,71%	53,41%	54,07%
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	31,25%	27,91%	26,60%	23,34%	23,78%
Μακροπρόθεσμες τραπεζικές υποχρεώσεις	29,41%	24,93%	23,18%	20,29%	18,17%
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	21,03%	20,74%	20,69%	23,25%	22,15%
Βραχυπρόθεσμες τραπεζικές υποχρεώσεις	7,28%	7,37%	7,28%	6,99%	5,53%
Υποχρεώσεις	52,28%	48,65%	47,29%	46,59%	45,93%
Σύνολο Τραπεζικών Υποχρεώσεων	36,69%	32,30%	30,45%	27,28%	23,70%
Παθητικό	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%

Αποτελέσματα Χρήσεως					
Μέγεθος	2013	2014	2015	2016	2017
Κύκλος εργασιών (πωλήσεις)	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
Κόστος πωλήσεων	71,44%	61,43%	61,90%	60,59%	59,56%
Σύνολο μικτών αποτελεσμάτων	28,56%	38,57%	38,10%	39,41%	40,44%
Διοικητικά και λοιπά λειτουργικά εξόδα	13,86%	24,38%	26,33%	27,73%	30,54%
Αποσβέσεις ενσωματωμένες στο λειτουργικό κόστος	12,10%	9,77%	9,17%	11,35%	9,48%
Χρεωστικοί τόκοι και συναφή εξόδα	5,52%	4,83%	4,24%	3,56%	2,88%
Πιστωτικοί τόκοι και συναφή εσόδα	0,16%	0,04%	0,00%	0,00%	0,00%
Κέρδη προ τόκων, αποσβέσεων και φόρων	26,81%	23,95%	20,94%	23,03%	19,37%
Κέρδη προ τόκων και φόρων	14,70%	14,19%	11,77%	11,68%	9,90%
Καθαρά αποτελέσματα (κέρδη ή ζημιές) χρήσεως προ φόρων	8,60%	9,70%	7,65%	8,23%	7,16%
Κέρδη χρήσης μετά φόρων	7,92%	8,43%	5,94%	5,84%	4,14%

Πίνακας 3.11. Διαχρονικές μεταβολές οριζόντιας ανάλυσης ενοποιημένων μεγεθών χρηματοοικονομικών καταστάσεων νομού Ρεθύμνου

Ξενοδοχειακές Επιχειρήσεις Νομός: Ρέθυμνο
 Διαχρονική Μεταβολή Οριζόντιας Ανάλυσης

Ενεργητικό					
Μέγεθος	2014 / 2013	2015 / 2014	2016 / 2015	2017 / 2016	2017 / 2013
Καθαρή αξία ενσώματων ακινητοποιήσεων	-0,63%	1,51%	-2,93%	-0,86%	-2,92%
Καθαρή αξία ασώματων ακινητοποιήσεων	7,28%	11,38%	-7,36%	-5,40%	4,71%
Συμμετοχές και άλλες μακροπρόθεσμες απαιτήσεις	-57,39%	6,79%	69,43%	-20,73%	-38,88%
Καθαρή αξία παγίων	-2,88%	3,63%	-1,38%	-1,48%	-2,21%
Αποθέματα	9,18%	9,10%	9,72%	2,52%	33,99%
Απαιτήσεις	-2,78%	-17,54%	-47,18%	83,19%	-22,42%
Διαθέσιμα	-9,97%	5,38%	22,46%	11,43%	29,47%
Κυκλοφορούν ενεργητικό	10,49%	-11,20%	4,96%	5,03%	8,16%
Ενεργητικό	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Παθητικό					
Μέγεθος	2014 / 2013	2015 / 2014	2016 / 2015	2017 / 2016	2017 / 2013
Κεφάλαιο (μετοχικό κλπ.)	-9,00%	1,22%	-1,08%	3,70%	-5,52%
Αποθεματικά κεφάλαια	75,24%	6,07%	1,07%	-9,33%	70,34%
Αποτελέσματα εις νέο	-100,26%	-100,00%			-100,00%
Τόδα κεφάλαια	8,47%	2,66%	1,32%	1,25%	14,25%
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	-10,67%	-4,71%	-12,23%	1,85%	-23,91%
Μακροπρόθεσμες τραπεζικές υποχρεώσεις	-15,24%	-7,03%	-12,45%	-10,46%	-38,22%
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	-1,36%	-0,23%	12,35%	-4,73%	5,34%
Βραχυπρόθεσμες τραπεζικές υποχρεώσεις	1,24%	-1,34%	-3,97%	-20,92%	-24,14%
Υποχρεώσεις	-6,93%	-2,80%	-1,48%	-1,44%	-12,15%
Σύνολο Τραπεζικών Υποχρεώσεων	-11,97%	-5,73%	-10,42%	-13,14%	-35,43%
Παθητικό	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Αποτελέσματα Χρήσεως					
Μέγεθος	2014 / 2013	2015 / 2014	2016 / 2015	2017 / 2016	2017 / 2013
Κύκλος εργασιών (πωλήσεις)	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Κόστος πωλήσεων	-14,01%	0,76%	-2,11%	-1,70%	-16,62%
Σύνολο μικτών αποτελεσμάτων	35,04%	-1,21%	3,42%	2,61%	41,58%
Διοικητικά και λοιπά λειτουργικά εξόδα	75,94%	7,99%	5,30%	10,14%	120,37%
Αποσβέσεις ενσωματωμένες στο λειτουργικό κόστος	-19,31%	-6,15%	23,83%	-16,48%	-21,69%
Χρεωστικοί τόκοι και συναφή εξόδα	-12,52%	-12,04%	-16,03%	-19,19%	-47,78%
Πιστωτικοί τόκοι και συναφή εσόδα	-71,99%	-100,00%			-100,00%
Κέρδη προ τόκων, αποσβέσεων και φόρων	-10,65%	-12,59%	9,98%	-15,87%	-27,73%
Κέρδη προ τόκων και φόρων	-3,51%	-17,02%	-0,80%	-15,27%	-32,70%
Καθαρά αποτελέσματα (κέρδη ή ζημιές) χρήσεως προ φόρων	12,74%	-21,09%	7,54%	-12,94%	-16,70%
Κέρδη χρήσης μετά φόρων	6,41%	-29,54%	-1,68%	-29,17%	-47,78%

Πίνακες 3.12. Διαχρονική μεταβολή με έτος βάσης 2013=100 ενοποιημένων μεγεθών χρηματοοικονομικών καταστάσεων νομού Ρεθύμνου

Διαχρονική Μεταβολή με βάση 2013=100

Ενεργητικό					
Μέγεθος	2013	2014	2015	2016	2017
Καθαρή αξία ενσώματων ακινητοποιήσεων	100	110	111	109	111
Καθαρή αξία ασώματων ακινητοποιήσεων	100	118	131	124	120
Συμμετοχές και άλλες μακροπρόθεσμες απαιτήσεις	100	47	50	86	70
Καθαρή αξία παγίων	100	107	110	111	112
Αποθέματα	100	121	131	146	153
Απαιτήσεις	100	107	88	47	89
Διαθέσιμα	100	99	104	130	148
Κυκλοφορούν ενεργητικό	100	122	108	115	124
Ενεργητικό	100	110	110	112	115

Παθητικό					
Μέγεθος	2013	2014	2015	2016	2017
Κεφάλαιο (μετοχικό κλπ.)	100	100	101	102	108
Αποθεματικά κεφάλαια	100	193	204	210	195
Αποτελέσματα εις νέο	100	0	0	0	0
Ίδια κεφάλαια	100	120	122	126	131
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	100	99	93	84	87
Μακροπρόθεσμες τραπεζικές υποχρεώσεις	100	94	86	77	71
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	100	109	108	124	121
Βραχυπρόθεσμες τραπεζικές υποχρεώσεις	100	112	110	107	87
Υποχρεώσεις	100	103	99	100	101
Σύνολο Τραπεζικών Υποχρεώσεων	100	97	91	83	74
Παθητικό	100	110	110	112	115

Αποτελέσματα Χρήσεως					
Μέγεθος	2013	2014	2015	2016	2017
Κύκλος εργασιών (πωλήσεις)	100	109	106	112	123
Κόστος πωλήσεων	100	94	92	95	103
Σύνολο μικτών αποτελεσμάτων	100	147	141	155	174
Διοικητικά και λοιπά λειτουργικά εξόδα	100	192	201	225	271
Αποσβέσεις ενσωματωμένες στο λειτουργικό κόστος	100	88	80	105	96
Χρεωστικοί τόκοι και συναφή εξόδα	100	95	81	73	64
Πιστωτικοί τόκοι και συναφή εσόδα	100	31	0	0	0
Κέρδη προ τόκων, αποσβέσεων και φόρων	100	98	83	97	89
Κέρδη προ τόκων και φόρων	100	105	85	89	83
Καθαρά αποτελέσματα (κέρδη ή ζημιές) χρήσεως προ φόρων	100	123	94	108	103
Κέρδη χρήσης μετά φόρων	100	116	79	83	64

3.4. ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΝΟΜΟΥ ΛΑΣΙΘΙΟΥ

3.4.1. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΧΡΗΣΕΩΣ

Ανοδο 21,6% σημείωσαν οι πωλήσεις των ξενοδοχειακών επιχειρήσεων νομού Λασιθίου την περίοδο 2013-2017 και έφτασαν το 2017 τα 103 εκατομμύρια ευρώ από 84,7 εκατομμύρια ευρώ που ήταν ο κύκλος εργασιών των επιχειρήσεων το 2013. Ανοδικά κινήθηκαν και τα μικτά κέρδη των εξεταζόμενων ξενοδοχειακών επιχειρήσεων του νομού κατά 52,2% με μεγαλύτερη αύξηση να σημειώνεται το 2014 κατά 44,7% όπως και στους υπόλοιπους εξεταζόμενους νομούς. Πάραυτα τα λειτουργικά έξοδα των επιχειρήσεων αυξήθηκαν την αντίστοιχη περίοδο κατά 135,8% και έφτασαν τα 28,1 εκατομμύρια ευρώ το 2017 από τα 11,9 εκατομμύρια ευρώ το 2013. Σε ποσοστό οριζόντιας ανάλυσης τα διοικητικά και λοιπά λειτουργικά έξοδα φτάνουν το 2017 στο 27,3% από το 14,1% που ανερχόταν σε ποσοστό οριζόντιας ανάλυσης το 2013. Τα κέρδη προ τόκων φόρων και αποσβέσεων μειώνονται την περίοδο 2013-2017 κατά -24,6% και χωρίς να χαρακτηρίζεται η τάση από σταθερότητα καθώς αυξομειώνονται από έτος σε έτος. Όσον αφορά το ποσοστό οριζόντιας ανάλυσης των κερδών προ φόρων τόκων και αποσβέσεων το 2017 αυτό έφτασε το 18,2% από 29,4% το 2013. Το υψηλότερο ποσοστό που σημειώθηκε το 2014 και ήταν 34,8%. Τα καθαρά κέρδη προ φόρων αλλά και μετά φόρων είναι ζημιογόνα τα 4 από τα 5 έτη της διαχρονικής αξιολόγησης με μοναδική εξαίρεση το 2014. Οι ζημίες το 2013 σε επίπεδο μετά φόρων ανήλθαν σε -6,2 εκατομμύρια ευρώ και έφτασαν το 2017 στο -7,8 εκατομμύρια ευρώ. Η μεγαλύτερη ζημία από πλευράς ενοποιημένων μεγεθών σε επίπεδο μετά φόρων παρουσιάζεται το 2015 όπου οι ζημίες ανήλθαν σε -14,8 εκατομμύρια ευρώ. Σε ποσοστό οριζόντιας ανάλυσης οι ζημίες μετά φόρων το 2013 ήταν στο -7,4% και το 2017 στο -7,6%. Το 2015 σημειώνεται το μικρότερο ποσοστό και ανερχόταν στο -16,4%

3.4.2. ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ

Πτώση παρουσιάζει το ενοποιημένο μέγεθος της καθαρής αξίας των παγίων στις εξεταζόμενες ξενοδοχειακές επιχειρήσεις νομού Λασιθίου την περίοδο 2013-2017 με την μείωση αυτών να ανέρχεται στο -6,1% και να διαμορφώνεται στα 477,6 εκατομμύρια ευρώ το 2017 από 508,9 εκατομμύρια ευρώ το 2013. Σε ποσοστό οριζόντιας ανάλυσης η καθαρή αξία των παγίων έφτασε το 2017 στο 91,3% από 93,6% το 2013, μια μείωση του ποσοστού της

οριζόντιας ανάλυσης του -2,5%. Ανοδικά κινήθηκαν οι απαιτήσεις των επιχειρήσεων καθώς αυτές από 23,2 εκατομμύρια ευρώ που ήταν το 2013 έφτασαν το 2017 στα 32,3 εκατομμύρια ευρώ μια αύξηση 39,1% και αύξηση σε επίπεδο οριζόντιας ανάλυσης κατά 1,9 ποσοστιαία μονάδα την περίοδο 2013-2017 (από 4,3% στο 6,2%). Τα ταμειακά διαθέσιμα του δείγματος έφτασαν τα 9,3 εκατομμύρια ευρώ το 2017 από τα 3,5 εκατομμύρια ευρώ που βρισκόταν το 2013, μια αύξηση του 164,2%. Σε επίπεδο οριζόντιας ανάλυσης το ποσοστό των ταμειακών διαθεσίμων έφτασε το 1,8% το 2017 από 0,6% το 2013. Το κυκλοφοριακό ενεργητικό των εξεταζόμενων επιχειρήσεων έχει φτάσει το 8,7% το 2017 σε επίπεδο οριζόντιας ανάλυσης από 6,1% που βρισκόταν το 2013. Σε απόλυτα μεγέθη το κυκλοφοριακό ενεργητικό έφτασε τα 45,4 εκατομμύρια ευρώ το 2017 από τα 32,8 εκατομμύρια ευρώ που ήταν το 2013.

3.4.3. ΠΑΘΗΤΙΚΟ (ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ)

Πτωτικά κινήθηκαν τα ίδια κεφάλαια των εξεταζόμενων επιχειρήσεων νομού Λασιθίου με την πτώση να είναι συνεχόμενη όλα τα έτη της διαχρονικής αξιολόγησης και να φτάνει σε επίπεδο πενταετίας το -20,2%. Σε απόλυτα μεγέθη τα ίδια κεφάλαια των εξεταζόμενων επιχειρήσεων νομού Λασιθίου ανέρχονται το 2013 σε 224,4 εκατομμύρια ευρώ για να μειωθούν το 2017 στα 179,2 εκατομμύρια ευρώ. Σε ποσοστό οριζόντιας ανάλυσης τα ίδια κεφάλαια το 2013 ανέρχονται για τις εξεταζόμενες ξενοδοχειακές επιχειρήσεις νομού Λασιθίου στο 41,3% και φτάνει το 2017 στο 34,3%. Ανοδικά κινήθηκε το ενοποιημένο μέγεθος των υποχρεώσεων των εξεταζόμενων ξενοδοχειακών επιχειρήσεων νομού Λασιθίου καθώς αυτές από 297,8 εκατομμύρια ευρώ το 2017 έφτασαν στα 343,9 εκατομμύρια ευρώ μια αύξηση της τάξεως του 15,5% την περίοδο 2013-2017. Σε ποσοστό οριζόντιας ανάλυσης το 2013 οι υποχρεώσεις ανήλθαν στο 54,8% για να φτάσουν το 2017 στο 65,7%. Μια αύξηση πάνω από 10 ποσοστιαίες μονάδες ήτοι 20%. Την μεγαλύτερη διαχρονική μεταβολή από πλευράς υποχρεώσεων προέρχεται από τις μακροχρόνιες υποχρεώσεις των επιχειρήσεων καθότι αυτές αυξήθηκαν κατά 18,7% ως απόλυτο μέγεθος και κατά 23,4% ως ποσοστό της οριζόντιας ανάλυσης.

Πίνακας 3.13. Παρουσίαση ενοποιημένων μεγεθών χρηματοοικονομικών καταστάσεων νομού Λασιθίου

Ξενοδοχειακές Επιχειρήσεις Νομός: Λασιθί
Παρουσίαση Μεγεθών Χρηματοοικονομικών καταστάσεων

Ενεργητικό					
Μέγεθος	2013	2014	2015	2016	2017
Καθαρή αξία ενσώματων ακινητοποιήσεων	476.584.980	460.794.092	453.647.351	445.939.490	440.314.763
Καθαρή αξία ασώματων ακινητοποιήσεων	115.710	983.800	1.138.760	1.289.322	1.285.774
Συμμετοχές και άλλες μακροπρόθεσμες απαιτήσεις	30.505.234	5.362.917	5.395.072	23.883.855	27.166.873
Καθαρή αξία παγίων	508.912.023	500.918.623	492.600.319	481.257.414	477.687.588
Αποθέματα	973.315	958.546	1.445.914	937.326	995.999
Απαιτήσεις	23.257.236	31.483.313	25.120.524	25.007.544	32.358.005
Διαθέσιμα	3.524.043	5.428.064	3.894.399	9.434.103	9.312.259
Κυκλοφορούν ενεργητικό	32.899.462	41.694.722	35.863.697	38.820.868	45.469.561
Ενεργητικό	543.654.245	542.613.344	528.464.016	520.078.282	523.157.149

Παθητικό					
Μέγεθος	2013	2014	2015	2016	2017
Κεφάλαιο (μετοχικό κλπ.)	196.973.871	230.710.198	231.230.246	231.230.246	223.044.864
Αποθεματικά κεφάλαια	25.325.416	59.232.839	59.213.074	55.977.780	60.335.720
Αποτελέσματα εις νέο	-50.976.703	115.565	0	0	0
Τόδα κεφάλαια	224.493.005	213.571.364	198.809.465	191.172.844	179.253.313
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	192.526.730	204.124.941	199.567.522	226.874.247	228.607.749
Μακροπρόθεσμες τραπεζικές υποχρεώσεις	167.720.592	157.590.007	145.588.478	164.896.650	164.296.997
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	105.352.743	124.911.163	130.087.029	102.031.191	115.296.087
Βραχυπρόθεσμες τραπεζικές υποχρεώσεις	61.143.651	71.856.343	81.698.296	57.712.568	62.454.728
Υποχρεώσεις	297.879.474	329.036.104	329.654.551	328.905.437	343.903.835
Σύνολο Τραπεζικών Υποχρεώσεων	228.864.243	229.446.350	227.286.774	222.609.217	226.751.725
Παθητικό	543.654.245	542.613.344	528.464.016	520.078.282	523.157.149

Αποτελέσματα Χρήσεως					
Μέγεθος	2013	2014	2015	2016	2017
Κύκλος εργασιών (πωλήσεις)	84.769.326	91.760.512	90.754.044	90.204.503	103.041.168
Κόστος πωλήσεων	63.088.015	60.385.253	66.782.825	63.553.375	70.049.111
Σύνολο μικτών αποτελεσμάτων	21.681.311	31.375.259	23.971.219	26.651.129	32.992.057
Διοικητικά και λοιπά λειτουργικά εξόδα	11.946.207	15.661.945	22.618.428	16.974.808	28.173.921
Αποσβέσεις ενσωματωμένες στο λειτουργικό κόστος	15.202.176	16.249.437	16.006.680	15.283.072	13.972.449
Χρεωστικοί τόκοι και συναφή εξόδα	14.548.579	12.045.764	11.750.919	12.179.191	10.813.109
Πιστωτικοί τόκοι και συναφή εσόδα	51.427	3.788	0	0	0
Κέρδη προ τόκων, αποσβέσεων και φόρων	24.937.280	31.962.750	17.359.470	24.959.393	18.790.585
Κέρδη προ τόκων και φόρων	9.735.104	15.713.314	1.352.791	9.676.321	4.818.136
Καθαρά αποτελέσματα (κέρδη ή ζημιές) χρήσεως προ φόρων	-4.604.096	3.694.267	-10.381.731	-2.495.453	-5.934.529
Κέρδη χρήσης μετά φόρων	-6.231.997	1.477.968	-14.848.785	-3.646.856	-7.869.766

Πίνακας 3.14. Οριζόντια ανάλυση ενοποιημένων μεγεθών χρηματοοικονομικών καταστάσεων νομού Λασιθίου

Ξενοδοχειακές Επιχειρήσεις Νομός: Λασιθί
Οριζόντια Ανάλυση

Ενεργητικό					
Μέγεθος	2013	2014	2015	2016	2017
Καθαρή αξία ενσώματων ακινητοποιήσεων	87,66%	84,92%	85,84%	85,74%	84,16%
Καθαρή αξία ασώματων ακινητοποιήσεων	0,02%	0,18%	0,22%	0,25%	0,25%
Συμμετοχές και άλλες μακροπρόθεσμες απαιτήσεις	5,61%	0,99%	1,02%	4,59%	5,19%
Καθαρή αξία παγίων	93,61%	92,32%	93,21%	92,54%	91,31%
Αποθέματα	0,18%	0,18%	0,27%	0,18%	0,19%
Απαιτήσεις	4,28%	5,80%	4,75%	4,81%	6,19%
Διαθέσιμα	0,65%	1,00%	0,74%	1,81%	1,78%
Κυκλοφορούν ενεργητικό	6,05%	7,68%	6,79%	7,46%	8,69%
Ενεργητικό	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%

Παθητικό					
Μέγεθος	2013	2014	2015	2016	2017
Κεφάλαιο (μετοχικό κλπ.)	36,23%	42,52%	43,76%	44,46%	42,63%
Αποθεματικά κεφάλαια	4,66%	10,92%	11,20%	10,76%	11,53%
Αποτελέσματα εις νέο	-9,38%	0,02%	0,00%	0,00%	0,00%
Ίδια κεφάλαια	41,29%	39,36%	37,62%	36,76%	34,26%
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	35,41%	37,62%	37,76%	43,62%	43,70%
Μακροπρόθεσμες τραπεζικές υποχρεώσεις	30,85%	29,04%	27,55%	31,71%	31,40%
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	19,38%	23,02%	24,62%	19,62%	22,04%
Βραχυπρόθεσμες τραπεζικές υποχρεώσεις	11,25%	13,24%	15,46%	11,10%	11,94%
Υποχρεώσεις	54,79%	60,64%	62,38%	63,24%	65,74%
Σύνολο Τραπεζικών Υποχρεώσεων	42,10%	42,29%	43,01%	42,80%	43,34%
Παθητικό	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%

Αποτελέσματα Χρήσεως					
Μέγεθος	2013	2014	2015	2016	2017
Κύκλος εργασιών (πωλήσεις)	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
Κόστος πωλήσεων	74,42%	65,81%	73,59%	70,45%	67,98%
Σύνολο μικτών αποτελεσμάτων	25,58%	34,19%	26,41%	29,55%	32,02%
Διοικητικά και λοιπά λειτουργικά εξόδα	14,09%	17,07%	24,92%	18,82%	27,34%
Αποσβέσεις ενσωματωμένες στο λειτουργικό κόστος	17,93%	17,71%	17,64%	16,94%	13,56%
Χρεωστικοί τόκοι και συναφή εξόδα	17,16%	13,13%	12,95%	13,50%	10,49%
Πιστωτικοί τόκοι και συναφή εσόδα	0,06%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Κέρδη προ τόκων, αποσβέσεων και φόρων	29,42%	34,83%	19,13%	27,67%	18,24%
Κέρδη προ τόκων και φόρων	11,48%	17,12%	1,49%	10,73%	4,68%
Καθαρά αποτελέσματα (κέρδη ή ζημιές) χρήσεως προ φόρων	-5,43%	4,03%	-11,44%	-2,77%	-5,76%
Κέρδη χρήσης μετά φόρων	-7,35%	1,61%	-16,36%	-4,04%	-7,64%

Πίνακας 3.15. Διαχρονικές μεταβολές οριζόντιας ανάλυσης ενοποιημένων μεγεθών χρηματοοικονομικών καταστάσεων νομού Λασιθίου

Ξενοδοχειακές Επιχειρήσεις Νομός: Λασιθί
 Διαχρονική Μεταβολή Οριζόντιας Ανάλυσης

Ενεργητικό					
Μέγεθος	2014 / 2013	2015 / 2014	2016 / 2015	2017 / 2016	2017 / 2013
Καθαρή αξία ενσώματων ακινητοποιήσεων	-3,13%	1,08%	-0,11%	-1,84%	-3,99%
Καθαρή αξία ασώματων ακινητοποιήσεων	751,86%	18,85%	15,05%	-0,86%	1054,74%
Συμμετοχές και άλλες μακροπρόθεσμες απαιτήσεις	-82,39%	3,29%	349,84%	13,08%	-7,45%
Καθαρή αξία παγίων	-1,38%	0,97%	-0,73%	-1,33%	-2,46%
Αποθέματα	-1,33%	54,88%	-34,13%	5,63%	6,34%
Απαιτήσεις	35,63%	-18,07%	1,16%	28,63%	44,58%
Διαθέσιμα	54,32%	-26,33%	146,15%	-1,87%	174,60%
Κυκλοφορούν ενεργητικό	26,98%	-11,68%	9,99%	16,44%	43,62%
Ενεργητικό	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Παθητικό					
Μέγεθος	2014 / 2013	2015 / 2014	2016 / 2015	2017 / 2016	2017 / 2013
Κεφάλαιο (μετοχικό κλπ.)	17,35%	2,91%	1,61%	-4,11%	17,67%
Αποθεματικά κεφάλαια	134,34%	2,64%	-3,94%	7,15%	147,58%
Αποτελέσματα εις νέο	-100,23%	-100,00%			-100,00%
Τόδα κεφάλαια	-4,68%	-4,42%	-2,29%	-6,79%	-17,02%
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	6,23%	0,39%	15,52%	0,17%	23,39%
Μακροπρόθεσμες τραπεζικές υποχρεώσεις	-5,86%	-5,14%	15,09%	-0,95%	1,80%
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	18,79%	6,93%	-20,30%	12,34%	13,73%
Βραχυπρόθεσμες τραπεζικές υποχρεώσεις	17,75%	16,74%	-28,22%	7,58%	6,15%
Υποχρεώσεις	10,67%	2,87%	1,38%	3,94%	19,97%
Σύνολο Τραπεζικών Υποχρεώσεων	0,45%	1,71%	-0,48%	1,26%	2,96%
Παθητικό	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Αποτελέσματα Χρήσεως					
Μέγεθος	2014 / 2013	2015 / 2014	2016 / 2015	2017 / 2016	2017 / 2013
Κύκλος εργασιών (πωλήσεις)	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Κόστος πωλήσεων	-11,58%	11,82%	-4,26%	-3,51%	-8,66%
Σύνολο μικτών αποτελεσμάτων	33,69%	-22,75%	11,86%	8,37%	25,18%
Διοικητικά και λοιπά λειτουργικά εξόδα	21,12%	46,02%	-24,49%	45,30%	94,02%
Αποσβέσεις ενσωματωμένες στο λειτουργικό κόστος	-1,25%	-0,40%	-3,94%	-19,97%	-24,39%
Χρεωστικοί τόκοι και συναφή εξόδα	-23,51%	-1,37%	4,28%	-22,28%	-38,86%
Πιστωτικοί τόκοι και συναφή εσόδα	-93,20%	-100,00%			-100,00%
Κέρδη προ τόκων, αποσβέσεων και φόρων	18,41%	-45,09%	44,66%	-34,09%	-38,01%
Κέρδη προ τόκων και φόρων	49,11%	-91,30%	619,64%	-56,41%	-59,28%
Καθαρά αποτελέσματα (κέρδη ή ζημιές) χρήσεως προ φόρων	-174,13%	-384,14%	-75,82%	108,19%	6,04%
Κέρδη χρήσης μετά φόρων	-121,91%	-1115,82%	-75,29%	88,91%	3,89%

Πίνακες 3.16. Διαχρονική μεταβολή με έτος βάσης 2013=100 ενοποιημένων μεγεθών χρηματοοικονομικών καταστάσεων νομού Λασιθίου

Διαχρονική Μεταβολή με βάση 2013=100

Ενεργητικό					
Μέγεθος	2013	2014	2015	2016	2017
Καθαρή αξία ενσώματων ακινητοποιήσεων	100	97	95	94	92
Καθαρή αξία ασώματων ακινητοποιήσεων	100	850	984	1.114	1.111
Συμμετοχές και άλλες μακροπρόθεσμες απαιτήσεις	100	18	18	78	89
Καθαρή αξία παγίων	100	98	97	95	94
Αποθέματα	100	98	149	96	102
Απαιτήσεις	100	135	108	108	139
Διαθέσιμα	100	154	111	268	264
Κυκλοφορούν ενεργητικό	100	127	109	118	138
Ενεργητικό	100	100	97	96	96

Παθητικό					
Μέγεθος	2013	2014	2015	2016	2017
Κεφάλαιο (μετοχικό κλπ.)	100	117	117	117	113
Αποθεματικά κεφάλαια	100	234	234	221	238
Αποτελέσματα εις νέο	100	0	0	0	0
Ίδια κεφάλαια	100	95	89	85	80
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	100	106	104	118	119
Μακροπρόθεσμες τραπεζικές υποχρεώσεις	100	94	87	98	98
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	100	119	123	97	109
Βραχυπρόθεσμες τραπεζικές υποχρεώσεις	100	118	134	94	102
Υποχρεώσεις	100	110	111	110	115
Σύνολο Τραπεζικών Υποχρεώσεων	100	100	99	97	99
Παθητικό	100	100	97	96	96

Αποτελέσματα Χρήσεως					
Μέγεθος	2013	2014	2015	2016	2017
Κύκλος εργασιών (πωλήσεις)	100	108	107	106	122
Κόστος πωλήσεων	100	96	106	101	111
Σύνολο μικτών αποτελεσμάτων	100	145	111	123	152
Διοικητικά και λοιπά λειτουργικά εξόδα	100	131	189	142	236
Αποσβέσεις ενσωματωμένες στο λειτουργικό κόστος	100	107	105	101	92
Χρεωστικοί τόκοι και συναφή εξόδα	100	83	81	84	74
Πιστωτικοί τόκοι και συναφή εσόδα	100	7	0	0	0
Κέρδη προ τόκων, αποσβέσεων και φόρων	100	128	70	100	75
Κέρδη προ τόκων και φόρων	100	161	14	99	49
Καθαρά αποτελέσματα (κέρδη ή ζημιές) χρήσεως προ φόρων	100	-80	225	54	129
Κέρδη χρήσης μετά φόρων	100	-24	238	59	126

3.5. ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΠΕΡΙΦΕΡΙΑΣ ΚΡΗΤΗΣ

3.5.1. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΧΡΗΣΕΩΣ

Από πλευράς περιφέρειας Κρήτης το σύνολο των εξεταζόμενων ξενοδοχειακών επιχειρήσεων παρουσίασε αύξηση του κύκλου εργασιών του, την περίοδο 2013-2017 κατά 29,4% και έφτασε το 2017 τα 568,3 εκατομμύρια ευρώ από 439,3 εκατομμύρια ευρώ που ήταν το 2013. Η μεγαλύτερη αύξηση παρατηρείται το 2014 και 2017, 10,9% και 9,8% αντίστοιχα. Πάραυτα ένα έτος της διαχρονικής αξιολόγησης οι πωλήσεις των εξεταζόμενων επιχειρήσεων παρουσίασαν μείωση κατά -1,1% και έφτασαν το 2015 τα 481,4 εκατομμύρια ευρώ από 486,9 εκατομμύρια ευρώ που ήταν το 2014. Το σύνολο μικτών αποτελεσμάτων παρουσιάζει αύξηση καθώς το ενοποιημένο μέγεθος μεταβλήθηκε κατά 47,8% την περίοδο 2013-2017 με την μεγαλύτερη αύξηση να παρουσιάζεται το 2014 και να ανέρχεται στο 27,6%. Παρά την αύξηση των μικτών αποτελεσμάτων την εξεταζόμενη περίοδο, παρατηρείται αύξηση μεγάλη των διοικητικών και λοιπών λειτουργικών εξόδων καθώς αυτά από τα 60,9 εκατομμύρια ευρώ που ήταν το 2013, το 2017 έφτασαν τα 121,5 εκατομμύρια ευρώ. Σε ποσοστό οριζόντιας ανάλυσης το συγκεκριμένο μέγεθος έφτασε το 21,4% το 2017 από το 13,9% που ήταν το 2013 με την αύξηση να χαρακτηρίζεται σημαντική. Τα κέρδη προ τόκων φόρων και αποσβέσεων (EBITDA), σε απόλυτο μέγεθος το 2013 ανήλθαν σε 142,5 εκατομμύρια ευρώ με το ίδιο μέγεθος το 2017 να ανέρχεται στα 148 εκατομμύρια ευρώ. Η διαχρονική μεταβολή των κερδών προ φόρων τόκων και αποσβέσεων ανέρχεται σε 3,9% όσον αφορά το απόλυτο μέγεθος. Βέβαια σε ποσοστό οριζόντιας ανάλυσης αυτό σημειώνει πτώση της τάξεως του -19,7% και φτάνει το 2017 στο 26% από το 32,4% που ήταν το ποσοστό της οριζόντιας ανάλυσης το 2013. Τα κέρδη προ φόρων σημείωσαν για τις εξεταζόμενες ξενοδοχειακές επιχειρήσεις της περιφέρειας Κρήτης αύξηση της τάξεως του 171,2% και έφτασαν τα 46,2 εκατομμύρια ευρώ από 17 εκατομμύρια ευρώ το 2013. Σε ποσοστό οριζόντιας ανάλυσης τα κέρδη χρήσης προ φόρων έφτασαν το 8,1% το 2017 από 3,9% που ήταν το 2013. Σε επίπεδο μετά φόρων τα κέρδη χρήσης σε ποσοστό οριζόντιας ανάλυσης έφτασαν το 2017 στο 4,7% από το 2,2% που ήταν το 2013.

3.5.2. ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ

Η καθαρή αξία των παγίων περιουσιακών στοιχείων των εξεταζόμενων ξενοδοχειακών επιχειρήσεων της περιφέρειας Κρήτης είναι αυξημένη κατά 10% και φτάνουν το 2017 το 1,8 δισεκατομμύρια ευρώ από 1,63 δισεκατομμύρια ευρώ που ήταν το μέγεθος το 2013. Σε ποσοστό οριζόντιας ανάλυσης το συγκεκριμένο μέγεθος παρουσίασε πτώση καθώς από το 84,3% το 2013, το 2017 έφτασε το 83,5%. Πτωτικά την περίοδο 2013-2017 κινήθηκαν και οι απαιτήσεις των εξεταζόμενων επιχειρήσεων καθώς αυτές από 195,1 εκατομμύρια ευρώ το 2013, το 2017 έφτασαν τα 175,4 εκατομμύρια ευρώ μια μείωση της τάξεως του -10,1%. Σε ποσοστό οριζόντιας ανάλυσης οι απαιτήσεις από το 10,1% που ήταν το 2013, έφτασαν το 2017 στο 8,1%. Τα ταμειακά διαθέσιμα των εξεταζόμενων ξενοδοχειακών επιχειρήσεων το 2017 ανέρχονται σε 145,9 εκατομμύρια ευρώ και είναι αυξημένα κατά 68,5% από το 2013 όπου το απόλυτο ενοποιημένο μέγεθος ανήλθε στα 86,6 εκατομμύρια ευρώ. Σε ποσοστό οριζόντιας ανάλυσης τα ταμειακά διαθέσιμα φτάνουν το 2017 στο 6,8% από 4,5% που ανερχόταν το 2013. Το κυκλοφοριακό ενεργητικό ως ποσοστό της οριζόντιας ανάλυσης και αυτό κυμαίνεται αυξημένο την περίοδο 2013-2017 για τις εξεταζόμενες ξενοδοχειακές επιχειρήσεις της περιφέρειας Κρήτης καθώς από 15,4% που ήταν το 2013, το 2017 το ποσοστό έφτασε σε 16,5%. Σε απόλυτο μέγεθος το κυκλοφοριακό ενεργητικό το 2013 ανήλθε στα 299,3 εκατομμύρια ευρώ για να φτάσει το 2017 στα 345,8 εκατομμύρια ευρώ, με την διαχρονική μεταβολή του μεγέθους να ανέρχεται στο 18,5%.

3.5.3. ΠΑΘΗΤΙΚΟ (ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ)

Τα ίδια κεφάλαια των ξενοδοχειακών εξεταζόμενων επιχειρήσεων περιφέρειας Κρήτης την περίοδο 2013-2017 αυξήθηκαν κατά 16,3% και έφτασαν το 2017 τα 960,3 εκατομμύρια ευρώ από τα 825,8 εκατομμύρια ευρώ που ήταν το 2013. Όλα τα έτη της διαχρονικής αξιολόγησης παρατηρείται αύξηση του απόλυτου μεγέθους της καθαρής θέσης. Ανοδικά κινείται το μέγεθος και ως προς το ποσοστό της οριζόντιας ανάλυσης για να σταθεροποιηθεί την περίοδο 2016-2017 όπου έφτασε το 44,6% από 42,5% που βρισκόταν το 2013. Ως εκ τούτου καθοδικά κινήθηκαν οι υποχρεώσεις σε ποσοστό οριζόντιας ανάλυσης με το απόλυτο μέγεθος να κινείται ανοδικά καθώς από το 1,08 δισεκατομμύρια ευρώ που ήταν οι υποχρεώσεις το 2013 το 2017 οι υποχρεώσεις των εξεταζόμενων επιχειρήσεων της περιφέρειας Κρήτης

έφτασαν στο 1,19 δισεκατομμύρια ευρώ, αύξηση 9,8%. Το σύνολο των υποχρεώσεων αυξήθηκε κυρίως από μη τραπεζικές υποχρεώσεις καθώς οι βραχυχρόνιες υποχρεώσεις αυξήθηκαν κατά 10,7% με τις τραπεζικές βραχυχρόνιες και κυρίως τις τραπεζικές υποχρεώσεις των εξεταζόμενων επιχειρήσεων να μειώνονται.

Πίνακας 3.17. Παρουσίαση ενοποιημένων μεγεθών χρηματοοικονομικών καταστάσεων Περιφέρειας Κρήτης

Ξενοδοχειακές Επιχειρήσεις Νομός: Σύνολο
Παρουσίαση Μεγεθών Χρηματοοικονομικών καταστάσεων

Ενεργητικό					
Μέγεθος	2013	2014	2015	2016	2017
Καθαρή αξία ενσώματων ακινητοποιήσεων	1.439.355.642	1.443.993.876	1.465.298.526	1.462.128.935	1.476.726.235
Καθαρή αξία ασώματων ακινητοποιήσεων	5.585.416	22.432.002	23.943.426	24.215.964	23.197.063
Συμμετοχές και άλλες μακροπρόθεσμες απαιτήσεις	163.301.584	125.121.319	125.211.473	164.806.141	179.999.335
Καθαρή αξία παγίων	1.636.034.892	1.696.306.335	1.731.834.087	1.747.821.467	1.799.284.140
Αποθέματα	8.632.988	9.078.603	10.244.735	10.747.408	9.924.622
Απαιτήσεις	195.199.469	199.508.001	169.964.692	158.235.034	175.407.327
Διαθέσιμα	86.651.316	94.399.406	98.921.007	123.826.960	145.976.906
Κυκλοφορούν ενεργητικό	299.365.368	337.210.788	323.598.212	344.533.130	354.810.101
Ενεργητικό	1.941.385.104	2.033.652.204	2.055.432.299	2.092.355.117	2.154.094.241

Παθητικό					
Μέγεθος	2013	2014	2015	2016	2017
Κεφάλαιο (μετοχικό κλπ.)	702.466.563	754.448.941	775.460.621	785.892.875	789.368.078
Αποθεματικά κεφάλαια	156.871.077	269.423.192	269.941.195	307.504.624	299.986.614
Αποτελέσματα εις νέο	-185.396.884	-21.819.064	87.087	-12.550	-12.352
Ίδια κεφάλαια	825.850.300	868.460.112	903.489.307	933.799.064	960.326.083
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	613.512.239	663.091.453	663.590.796	675.307.881	669.189.941
Μακροπρόθεσμες τραπεζικές υποχρεώσεις	552.332.742	550.354.399	537.464.925	544.572.472	522.446.936
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	473.988.485	501.166.717	488.264.917	483.210.770	524.511.499
Βραχυπρόθεσμες τραπεζικές υποχρεώσεις	237.708.044	247.041.139	244.409.169	213.135.478	227.005.264
Υποχρεώσεις	1.087.500.724	1.164.258.170	1.151.855.713	1.158.518.652	1.193.701.440
Σύνολο Τραπεζικών Υποχρεώσεων	790.040.786	797.395.538	781.874.094	757.707.951	749.452.201
Παθητικό	1.941.385.104	2.033.652.204	2.055.432.299	2.092.355.117	2.154.094.241

Αποτελέσματα Χρήσεως					
Μέγεθος	2013	2014	2015	2016	2017
Κύκλος εργασιών (πωλήσεις)	439.317.802	486.995.768	481.418.215	517.650.483	568.338.581
Κόστος πωλήσεων	303.575.596	313.725.761	317.733.744	341.220.062	367.697.135
Σύνολο μικτών αποτελεσμάτων	135.742.206	173.270.008	163.684.471	176.430.420	200.641.446
Διοικητικά και λοιπά λειτουργικά εξόδα	60.953.619	89.195.167	106.090.113	103.720.207	121.502.293
Αποσβέσεις ενσωματωμένες στο λειτουργικό κόστος	67.767.159	60.226.448	60.107.252	63.994.425	68.911.874
Χρεωστικοί τόκοι και συναφή εξόδα	47.249.889	42.856.061	38.708.639	35.118.388	34.567.380
Πιστωτικοί τόκοι και συναφή εσόδα	1.240.153	179.782	0	0	0
Κέρδη προ τόκων, αποσβέσεων και φόρων	142.555.746	144.301.289	117.701.609	136.704.638	148.051.027
Κέρδη προ τόκων και φόρων	74.788.587	84.074.841	57.594.357	72.710.213	79.139.153
Καθαρά αποτελέσματα (κέρδη ή ζημιές) χρήσεως προ φόρων	17.038.038	35.978.663	18.229.422	36.101.011	46.205.651
Κέρδη χρήσης μετά φόρων	9.873.443	26.018.744	4.913.950	23.224.038	26.903.727

Πίνακας 3.18. Οριζόντια ανάλυση ενοποιημένων μεγεθών χρηματοοικονομικών καταστάσεων Περιφέρειας Κρήτης

Ξενοδοχειακές Επιχειρήσεις Νομός: Σύνολο
Οριζόντια Ανάλυση

Ενεργητικό					
Μέγεθος	2013	2014	2015	2016	2017
Καθαρή αξία ενσώματων ακινητοποιήσεων	74,14%	71,00%	71,29%	69,88%	68,55%
Καθαρή αξία ασώματων ακινητοποιήσεων	0,29%	1,10%	1,16%	1,16%	1,08%
Συμμετοχές και άλλες μακροπρόθεσμες απαιτήσεις	8,41%	6,15%	6,09%	7,88%	8,36%
Καθαρή αξία παγίων	84,27%	83,41%	84,26%	83,53%	83,53%
Αποθέματα	0,44%	0,45%	0,50%	0,51%	0,46%
Απαιτήσεις	10,05%	9,81%	8,27%	7,56%	8,14%
Διαθέσιμα	4,46%	4,64%	4,81%	5,92%	6,78%
Κυκλοφορούν ενεργητικό	15,42%	16,58%	15,74%	16,47%	16,47%
Ενεργητικό	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%

Παθητικό					
Μέγεθος	2013	2014	2015	2016	2017
Κεφάλαιο (μετοχικό κλπ.)	36,18%	37,10%	37,73%	37,56%	36,65%
Αποθεματικά κεφάλαια	8,08%	13,25%	13,13%	14,70%	13,93%
Αποτελέσματα εις νέο	-9,55%	-1,07%	0,00%	0,00%	0,00%
Ίδια κεφάλαια	42,54%	42,70%	43,96%	44,63%	44,58%
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	31,60%	32,61%	32,28%	32,28%	31,07%
Μακροπρόθεσμες τραπεζικές υποχρεώσεις	28,45%	27,06%	26,15%	26,03%	24,25%
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	24,41%	24,64%	23,75%	23,09%	24,35%
Βραχυπρόθεσμες τραπεζικές υποχρεώσεις	12,24%	12,15%	11,89%	10,19%	10,54%
Υποχρεώσεις	56,02%	57,25%	56,04%	55,37%	55,42%
Σύνολο Τραπεζικών Υποχρεώσεων	40,69%	39,21%	38,04%	36,21%	34,79%
Παθητικό	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%

Αποτελέσματα Χρήσεως					
Μέγεθος	2013	2014	2015	2016	2017
Κύκλος εργασιών (πωλήσεις)	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
Κόστος πωλήσεων	69,10%	64,42%	66,00%	65,92%	64,70%
Σύνολο μικτών αποτελεσμάτων	30,90%	35,58%	34,00%	34,08%	35,30%
Διοικητικά και λοιπά λειτουργικά εξόδα	13,87%	18,32%	22,04%	20,04%	21,38%
Αποσβέσεις ενσωματωμένες στο λειτουργικό κόστος	15,43%	12,37%	12,49%	12,36%	12,13%
Χρεωστικοί τόκοι και συναφή εξόδα	10,76%	8,80%	8,04%	6,78%	6,08%
Πιστωτικοί τόκοι και συναφή εσόδα	0,28%	0,04%	0,00%	0,00%	0,00%
Κέρδη προ τόκων, αποσβέσεων και φόρων	32,45%	29,63%	24,45%	26,41%	26,05%
Κέρδη προ τόκων και φόρων	17,02%	17,26%	11,96%	14,05%	13,92%
Καθαρά αποτελέσματα (κέρδη ή ζημιές) χρήσεως προ φόρων	3,88%	7,39%	3,79%	6,97%	8,13%
Κέρδη χρήσης μετά φόρων	2,25%	5,34%	1,02%	4,49%	4,73%

Πίνακας 3.19. Διαχρονικές μεταβολές οριζόντιας ανάλυσης ενοποιημένων μεγεθών χρηματοοικονομικών καταστάσεων Περιφέρειας Κρήτης

Ξενοδοχειακές Επιχειρήσεις Νομός: Σύνολο
 Διαχρονική Μεταβολή Οριζόντιας Ανάλυσης

Ενεργητικό					
Μέγεθος	2014 / 2013	2015 / 2014	2016 / 2015	2017 / 2016	2017 / 2013
Καθαρή αξία ενσώματων ακινητοποιήσεων	-4,23%	0,40%	-1,98%	-1,90%	-7,53%
Καθαρή αξία ασώματων ακινητοποιήσεων	283,40%	5,61%	-0,65%	-6,95%	274,30%
Συμμετοχές και άλλες μακροπρόθεσμες απαιτήσεις	-26,86%	-0,99%	29,30%	6,09%	-0,66%
Καθαρή αξία παγίων	-1,02%	1,01%	-0,86%	-0,01%	-0,88%
Αποθέματα	0,39%	11,65%	3,06%	-10,30%	3,61%
Απαιτήσεις	-2,43%	-15,71%	-8,54%	7,68%	-19,01%
Διαθέσιμα	4,00%	3,68%	22,97%	14,51%	51,83%
Κυκλοφορούν ενεργητικό	7,53%	-5,05%	4,59%	0,03%	6,82%
Ενεργητικό	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Παθητικό					
Μέγεθος	2014 / 2013	2015 / 2014	2016 / 2015	2017 / 2016	2017 / 2013
Κεφάλαιο (μετοχικό κλπ.)	2,53%	1,70%	-0,44%	-2,44%	1,27%
Αποθεματικά κεφάλαια	63,96%	-0,87%	11,91%	-5,24%	72,35%
Αποτελέσματα εις νέο	-88,77%	-100,39%	-114,16%	-4,40%	-99,99%
Τόδα κεφάλαια	0,39%	2,93%	1,53%	-0,11%	4,80%
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	3,18%	-0,99%	-0,03%	-3,75%	-1,70%
Μακροπρόθεσμες τραπεζικές υποχρεώσεις	-4,88%	-3,38%	-0,47%	-6,81%	-14,75%
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	0,94%	-3,61%	-2,78%	5,44%	-0,27%
Βραχυπρόθεσμες τραπεζικές υποχρεώσεις	-0,79%	-2,11%	-14,33%	3,45%	-13,93%
Υποχρεώσεις	2,20%	-2,11%	-1,20%	0,08%	-1,07%
Σύνολο Τραπεζικών Υποχρεώσεων	-3,65%	-2,99%	-4,80%	-3,92%	-14,50%
Παθητικό	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Αποτελέσματα Χρήσεως					
Μέγεθος	2014 / 2013	2015 / 2014	2016 / 2015	2017 / 2016	2017 / 2013
Κύκλος εργασιών (πωλήσεις)	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Κόστος πωλήσεων	-6,77%	2,45%	-0,12%	-1,85%	-6,37%
Σύνολο μικτών αποτελεσμάτων	15,15%	-4,44%	0,24%	3,58%	14,26%
Διοικητικά και λοιπά λειτουργικά εξόδα	32,01%	20,32%	-9,08%	6,70%	54,08%
Αποσβέσεις ενσωματωμένες στο λειτουργικό κόστος	-19,83%	0,96%	-0,98%	-1,92%	-21,40%
Χρεωστικοί τόκοι και συναφή εξόδα	-18,18%	-8,63%	-15,63%	-10,35%	-43,45%
Πιστωτικοί τόκοι και συναφή εσόδα	-86,92%	-100,00%			-100,00%
Κέρδη προ τόκων, αποσβέσεων και φόρων	-8,69%	-17,49%	8,02%	-1,36%	-19,72%
Κέρδη προ τόκων και φόρων	1,41%	-30,70%	17,41%	-0,87%	-18,20%
Καθαρά αποτελέσματα (κέρδη ή ζημιές) χρήσεως προ φόρων	90,49%	-48,75%	84,18%	16,57%	109,63%
Κέρδη χρήσης μετά φόρων	137,72%	-80,89%	339,53%	5,51%	110,63%

Πίνακες 3.20. Διαχρονική μεταβολή με έτος βάσης 2013=100 ενοποιημένων μεγεθών χρηματοοικονομικών καταστάσεων Περιφέρειας Κρήτης

Διαχρονική Μεταβολή με βάση 2013=100

Ενεργητικό					
Μέγεθος	2013	2014	2015	2016	2017
Καθαρή αξία ενσώματων ακινητοποιήσεων	100	100	102	102	103
Καθαρή αξία ασώματων ακινητοποιήσεων	100	402	429	434	415
Συμμετοχές και άλλες μακροπρόθεσμες απαιτήσεις	100	77	77	101	110
Καθαρή αξία παγίων	100	104	106	107	110
Αποθέματα	100	105	119	124	115
Απαιτήσεις	100	102	87	81	90
Διαθέσιμα	100	109	114	143	168
Κυκλοφορούν ενεργητικό	100	113	108	115	119
Ενεργητικό	100	105	106	108	111

Παθητικό					
Μέγεθος	2013	2014	2015	2016	2017
Κεφάλαιο (μετοχικό κλπ.)	100	107	110	112	112
Αποθεματικά κεφάλαια	100	172	172	196	191
Αποτελέσματα εις νέο	100	12	0	0	0
Ίδια κεφάλαια	100	105	109	113	116
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	100	108	108	110	109
Μακροπρόθεσμες τραπεζικές υποχρεώσεις	100	100	97	99	95
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	100	106	103	102	111
Βραχυπρόθεσμες τραπεζικές υποχρεώσεις	100	104	103	90	95
Υποχρεώσεις	100	107	106	107	110
Σύνολο Τραπεζικών Υποχρεώσεων	100	101	99	96	95
Παθητικό	100	105	106	108	111

Αποτελέσματα Χρήσεως					
Μέγεθος	2013	2014	2015	2016	2017
Κύκλος εργασιών (πωλήσεις)	100	111	110	118	129
Κόστος πωλήσεων	100	103	105	112	121
Σύνολο μικτών αποτελεσμάτων	100	128	121	130	148
Διοικητικά και λοιπά λειτουργικά εξόδα	100	146	174	170	199
Αποσβέσεις ενσωματωμένες στο λειτουργικό κόστος	100	89	89	94	102
Χρεωστικοί τόκοι και συναφή εξόδα	100	91	82	74	73
Πιστωτικοί τόκοι και συναφή εσόδα	100	14	0	0	0
Κέρδη προ τόκων, αποσβέσεων και φόρων	100	101	83	96	104
Κέρδη προ τόκων και φόρων	100	112	77	97	106
Καθαρά αποτελέσματα (κέρδη ή ζημιές) χρήσεως προ φόρων	100	211	107	212	271
Κέρδη χρήσης μετά φόρων	100	264	50	235	272

3.6. ΓΕΝΙΚΑ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΤΡΙΤΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ

3.6.1. ΝΟΜΟΣ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ

Ανοδικά κινήθηκε ο κύκλος εργασιών των ξενοδοχειακών επιχειρήσεων του δείγματος νομού Ηρακλείου καθώς αυτός αυξήθηκε κατά 44%. Τα κέρδη χρήσεως του δείγματος για τον νομό Ηρακλείου αυξήθηκαν πάνω από 2 φορές ως προς το απόλυτο μέγεθος τους. Με το ποσοστό οριζόντιας ανάλυσης των κερδών προ φόρων να διαμορφώνεται το 2017 στο 10,95% από 4,76% το 2013, αύξηση του ποσοστού κατά 130,8%. Ανοδικά για τον εξεταζόμενο νομό κινήθηκε το σύνολο της καθαρής θέσης και ως απόλυτο μέγεθος αλλά κυρίως και ως ποσοστό της οριζόντιας ανάλυσης καθώς αυτό από 37,30 το 2013, το 2017 έφτασε το 44,17, αύξηση 18,42%. Από πλευράς ενεργητικών στοιχείων στα θετικά καταγράφεται η μείωση των απαιτήσεων.

3.6.2. ΝΟΜΟΣ ΧΑΝΙΩΝ

Αύξηση 24% παρουσίασε την εξεταζόμενη πενταετία ο κύκλος εργασιών των εξεταζόμενων ξενοδοχειακών επιχειρήσεων νομού Χανίων. Τα κέρδη μετά φόρων σε ποσοστό οριζόντιας ανάλυσης έφτασαν από το 1,78% το 2013, το 5,82% το 2017 με την αύξηση να διαμορφώνεται στο 227,94%. Ανοδικά κινήθηκαν σε ποσοστό οριζόντιας ανάλυσης και το σύνολο ιδίων κεφαλαίων καθώς αυτό από 47,66% το 2013, το 2017 έφτασαν το 49,21%. Κατά μισή ποσοστιαία μονάδα μειώθηκαν οι απαιτήσεις των εξεταζόμενων επιχειρήσεων, με τα ταμειακά διαθέσιμα σε ποσοστό οριζόντιας ανάλυσης να ανέρχονται το 2017 σε 12,02% από 7,96%.

3.6.3 ΝΟΜΟΣ ΡΕΘΥΜΝΟΥ

Ανοδικά και στον νομό Ρεθύμνου κινήθηκε ο κύκλος εργασιών καθώς αυτός αυξήθηκε κατά 23% την περίοδο 2013-2017. Πτώση όμως παρουσιάζει σε ποσοστό οριζόντιας ανάλυσης τα κέρδη χρήσης μετά φόρων καθώς από 7,92% το 2013, ο σχετικός δείκτης το 2017 ανήλθε στο 4,14%. Ανοδικά κινήθηκε το σύνολο των ιδίων κεφαλαίων σε ποσοστό οριζόντιας ανάλυσης, καθώς αυτά από 47,33% το 2013, το 2017 διαμορφώθηκαν στο 54,07%. Από πλευράς ενεργητικού πτωτικά κινήθηκαν οι απαιτήσεις για το σύνολο του δείγματος των εξεταζόμενων επιχειρήσεων νομού Χανίων.

3.6.4. ΝΟΜΟΣ ΛΑΣΙΘΙΟΥ

Ανοδικά κινήθηκε ο κύκλος εργασιών την περίοδο 2013-2017 και στον νομό Λασιθίου ο οποίος σημείωσε αύξηση, 22%. Η ιδιαιτερότητα του δείγματος των εξεταζόμενων επιχειρήσεων στον νομό Λασιθίου σε σχέση με τους άλλους νομούς της περιφέρειας Κρήτης είναι τα ζημιόγωνα αποτελέσματα σε επίπεδο προ και μετά φόρων τις 4 από τις 5 εξεταζόμενες οικονομικές περιόδους. Η ζημίες σε ποσοστό οριζόντιας ανάλυσης το 2013 και το 2017 δεν είχαν μεγάλη απόκλιση μεταξύ τους καθώς αυτές ανήλθαν σε -7,35% και -7,64% αντίστοιχα. Ως αποτέλεσμα των τεσσάρων οικονομικών ζημιόγων περιόδων ήταν η πτώση της καθαρής θέσης (σύνολο ιδίων κεφαλαίων) των επιχειρήσεων του δείγματος νομού Λασιθίου. Σε ποσοστό οριζόντιας ανάλυσης τα ίδια κεφάλαια από 41,29% το 2013, το 2017 διαμορφώθηκαν στο 34,26. Στον νομό Λασιθίου παρατηρήθηκε και αύξηση των απαιτήσεων σε ποσοστό οριζόντιας ανάλυσης της περιόδου 2013-2017.

3.6.5. ΠΕΡΙΦΕΡΙΑ ΚΡΗΤΗΣ

Ανοδικά για το σύνολο της περιφέρειας Κρήτης κινήθηκε ο κύκλος εργασιών την περίοδο 2013-2017 με την αύξηση του κύκλου εργασιών να ανέρχεται σε 29%. Τα κέρδη χρήσεως σε επίπεδο μετά φόρων σε ποσοστό οριζόντιας ανάλυσης αυξήθηκαν από 2,25% το 2013, σε 4,73% το 2017, μια αύξηση 110,63%. Άνοδο παρουσιάζει το σύνολο ιδίων κεφαλαίων στο ποσοστό οριζόντιας ανάλυσης καθώς αυτό ανήλθε σε 44,58% από 42,54% το 2013. Οι απαιτήσεις των επιχειρήσεων του δείγματος νομού Κρήτης ανήλθαν σε ποσοστό οριζόντιας ανάλυσης το 2017 σε 8,14% από 10,05% το 2013. Μια πτώση 1,9 ποσοστιαίας μονάδας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ
ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΜΕ ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΩΝ
ΤΩΝ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΤΟΥ ΔΕΙΓΜΑΤΟΣ
ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ
ΚΡΗΤΗΣ

4.1. ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΟ

Ειδική αναφορά σε κάθε έρευνα έχει η μέθοδος αξιολόγησης των μεγεθών τα οποία παρατίθενται σε αυτήν. Το συγκεκριμένο κεφάλαιο της έρευνας επιχειρεί να αξιολογήσει τα οικονομικά μεγέθη στοιχείων των χρηματοοικονομικών καταστάσεων μέσω μιας σειράς αριθμοδεικτών όπως: Δείκτες ρευστότητας, δραστηριότητας, χρηματοοικονομικής δομής, χρηματοδότησης, αποτελεσματικότητας και αποδοτικότητας. Επίσης μέσω του συστήματος αξιολόγησης DuPontη παρούσα έρευνα αναλύει την διαμόρφωση των απόδοσης των ιδίων κεφαλαίων μέσω τριών δεικτών (χρηματοοικονομική μόχλευση, κυκλοφοριακή ταχύτητα ενεργητικού, περιθώριο κέρδους). Τέλος παρουσιάζει και αναλύει το νεκρό σημείο για κάθε νομό ξεχωριστά και τον επιχειρησιακό κίνδυνο αυτού. Επιπρόσθετα παρουσιάζει την λειτουργική και την συνολική μόχλευση για το δείγμα των εξεταζόμενων επιχειρήσεων.

Ο ξενοδοχειακός κλάδος από πλευράς δεικτών και χρηματοοικονομικής ανάλυσης παρουσιάζει κάποιες ιδιαιτερότητες όπως είναι η χαμηλή αποθεματοποίηση διότι δεν παρουσιάζει μεγάλο βαθμό αποθεμάτων σε αξία καθώς έχει μεγάλη ανακύκλωση. Αντίστοιχα κινούνται και οι απαιτήσεις των ξενοδοχειακών μονάδων καθώς δεν ενδείκνυται η μεγάλη παροχή πιστώσεων σε πελάτες. Με άλλα λόγια υπάρχει μεγάλη κυκλοφοριακή ταχύτητα των απαιτήσεων δεδομένου αυτού δεν αποκλείεται να παρουσιαστεί δείκτης γενικής ρευστότητας κάτω της μονάδας. Η παρουσία ενός τέτοιου μεγέθους στους δείκτες ρευστότητας απαιτούν μεγαλύτερη ανάλυση η οποία βάση των διαθέσιμων στοιχείων της συγκεκριμένης έρευνας είναι αδύνατη (μελέτη ισοζυγίων και εσωτερική πληροφόρηση για την διαμόρφωση των εξεταζόμενων μεγεθών). Για την αποφυγή δίσχημων συμπερασμάτων στην ανάγνωση των συγκεκριμένων δεικτών το μέγεθος του δείκτη κάτω της μονάδας θα σχολιάζεται και θα ερμηνεύεται όπως αναφέρεται στο πλήθος των βιβλιογραφιών.

Τέλος πριν από κάθε παρουσίαση του μεγέθους των δεικτών υπάρχει αναφορά με την σημασία αυτών στην ίδια σελίδα για την ευκολότερη και κατανοητότερη ανάγνωση της παρούσας έρευνας.

4.2. ΔΕΙΚΤΕΣ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑΣ

ΔΕΙΚΤΕΣ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΣΗΜΑΣΙΑ ΑΥΤΩΝ

Ο Δείκτης Γενικής Ρευστότητας μετράει την δυνατότητα της επιχείρησης να ανταπεξέρθει στις βραχυχρόνιες υποχρέωσης της με την υπόθεση της άμεσης ρευστοποίησης του Κυκλοφοριακού Ενεργητικού. Η τιμή του δείκτη όταν υπερβαίνει την μονάδα (1) χαρακτηρίζεται αρχικά ικανοποιητική, επιτρέπει την αποπληρωμή των υποχρεώσεων με την υπόθεση της Ρευστοποίησης.

Ο Δείκτης Άμεσης Ρευστότητας μετράει την δυνατότητα της επιχείρησης να ανταπεξέρθει στις βραχυχρόνιες υποχρέωσης **χωρίς να συνυπολογίζει την αξία των αποθεμάτων**, καθώς η αξία ρευστοποίησης πιθανόν να υπολείπεται της λογιστικής αξίας. Η τιμή του δείκτη όταν υπερβαίνει την μονάδα (1) χαρακτηρίζεται αρχικά ικανοποιητική επιτρέπει την αποπληρωμή των υποχρεώσεων με την υπόθεση της Ρευστοποίησης.

Πίνακας 4.1. Δείκτες Ρευστότητας

Δείκτης Γενικής Ρευστότητας	=	Κυκλοφοριακό Ενεργητικό
		Βραχυχρόνιο Παθητικό
Δείκτης Άμεσης Ρευστότητας	=	Κυκλοφοριακό Ενεργητικό - Αποθέματα
		Βραχυχρόνιο Παθητικό

ΝΟΜΟΣ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ

Ο δείκτης γενικής ρευστότητας του δείγματος ξενοδοχειακών επιχειρήσεων νομού Ηρακλείου την περίοδο 2013-2017 κυμαίνεται κάτω της μονάδας και δεν χαρακτηρίζεται ικανοποιητική. Την περίοδο 2013-2014 ο δείκτης είναι στα ίδια επίπεδα του 0,64 για να αυξηθεί το 2015. Από το 2016 και έπειτα ο δείκτης μειώνεται για να φτάσει το 2017 στην χαμηλότερη τιμή του την εξεταζόμενη περίοδο και ανέρχεται σε 0,57. Ο δείκτης άμεσης ρευστότητας αν και περισσότερο ενδεικτικός καθώς δεν υπολογίζει τα αποθέματα, στις επιχειρήσεις ξενοδοχειακού κλάδου δεν επηρεάζει καθώς η αποθεματοποίηση των συγκεκριμένων επιχειρήσεων είναι σε ιδιαίτερα χαμηλά επίπεδα. Η τάση και τα μεγέθη του δείκτη άμεσης ρευστότητας δεν έχουν καμία διαφορά σε σχέση με τον δείκτη γενικής ρευστότητας.

ΝΟΜΟΣ ΧΑΝΙΩΝ

Ανοδικά κινείται ο δείκτης γενικής ρευστότητας του δείγματος των ξενοδοχειακών επιχειρήσεων νομού Χανίων την περίοδο 2013-2016, καθώς από 0,69 το 2013 ο δείκτης το 2016 έφτασε το 0,92 για να φτάσει το 2017 στο 0,90. Πάντως ο συγκεκριμένος δείκτης δεν χαρακτηρίζεται ικανοποιητικός καθώς ο δεν ξεπερνάει την μονάδα κανένα έτος της διαχρονικής του αξιολόγησης παρά την θετική μεταβολή την περίοδο του 2013-2017 κατά 31,49%. Δείκτης άμεσης ρευστότητας πιο ενδεικτικός γιατί δεν λαμβάνει υπόψη τα αποθέματα όπως είναι φυσικό και αναμενόμενο ούτε αυτός δεν χαρακτηρίζεται ικανοποιητικός με την τάση λόγω της χαμηλής αποθεματοποίησης να είναι ίδια, με την μόνη διαφορά πως σταθεροποιείται το 2017 αντί να μειωθεί.

ΝΟΜΟΣ ΡΕΘΥΜΝΟΥ

Ο Δείκτης γενικής ρευστότητας των ξενοδοχειακών επιχειρήσεων νομού Ρεθύμνου κυμαίνεται τα 4 από τα 5 έτη της διαχρονικής αξιολόγησης άνω της μονάδος και χαρακτηρίζεται ικανοποιητικός με την τάση από το 2014 μέχρι το 2016 να είναι πτωτική, όπου το 2016 ο δείκτης φτάνει κάτω της μονάδος για να αυξηθεί εκ νέου το 2017 και να φτάσει το 1,08. Ο Δείκτης άμεσης ρευστότητας των εξεταζόμενων επιχειρήσεων του δείγματος όπως ήταν αναμενόμενο έχει την ίδια τάση και το 2017 ανέρχεται σε 1,04 από 1,02 που βρισκόταν το 2013.

ΝΟΜΟΣ ΛΑΣΙΘΙΟΥ

Ο Δείκτης γενικής ρευστότητας για τις ξενοδοχειακές επιχειρήσεις του ενοποιημένου δείγματος νομού Λασιθίου δεν χαρακτηρίζεται καθόλου ικανοποιητικός καθώς ο δείκτης το 2017 σημειώνει την μεγαλύτερη τιμή του η οποία ανέρχεται στο 0,39. Αναλυτικότερα ο δείκτης γενικής ρευστότητας του 2013 ανερχόταν στο 0,31 για να αυξηθεί το 2014 και να φτάσει το 0,33. Η επομένη οικονομική περίοδος του 2015 έφερε πτώση στον δείκτη καθώς αυτός ανήλθε στο 0,28 για να αυξηθεί και πάλι το 2016 και να φτάσει το 0,38, κλείνοντας την ανοδική του πορεία το 2017 καθώς ο δείκτης ανήλθε στο 0,39. Ο δείκτης άμεσης ρευστότητας παρουσιάζει ως επί το πλείστον τις ίδιες τιμές λόγω της χαμηλής αποθεματοποίησης των επιχειρήσεων.

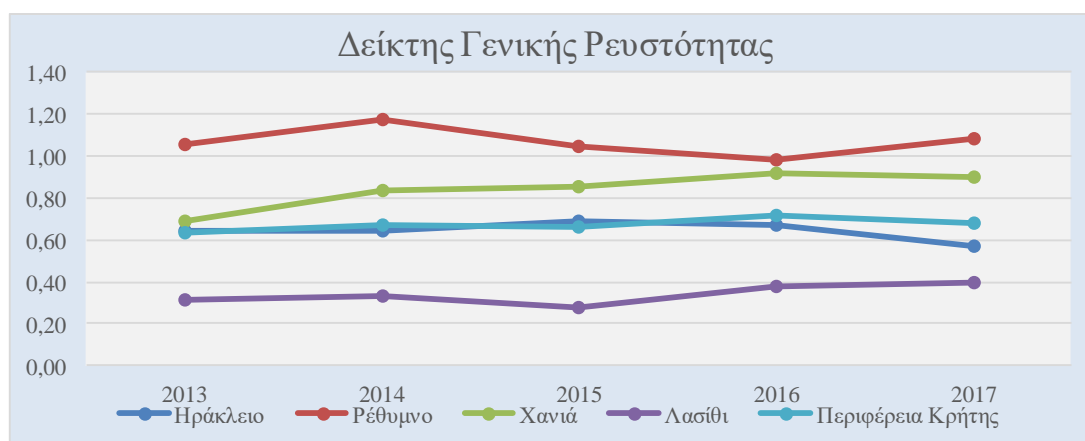
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΡΗΤΗΣ

Ο δείκτης γενικής ρευστότητας για τις ξενοδοχειακές επιχειρήσεις της περιφέρειας Κρήτης του συγκεκριμένου δείγματος δεν χαρακτηρίζεται ικανοποιητικός κανένα έτος των οικονομικών περιόδων 2013-2017. Αναλυτικότερα ο δείκτης του 2013 ανήλθε στο 0,63 για να αυξηθεί το 2014 και να λάβει τιμή 0,67. Το 2015 παρατηρείται σταθεροποίηση καθώς ο δείκτης μειώθηκε κατά -1,5% και έφτασε το 0,66. Την επόμενη οικονομική περίοδο του 2016 ο δείκτης γενικής ρευστότητας έφτασε στο 0,71 και σημειώνεται η μεγαλύτερη τιμή του την εξεταζόμενη περίοδο. Το τελευταίο έτος της διαχρονικής αξιολόγησης ο δείκτης έκλεισε στο 0,68. Από πλευράς του δείκτη άμεσης ρευστότητας δεν παρατηρούνται κάποιες αξιοσημείωτες μεταβολές καθώς όπως αναφέραμε και σε προηγούμενες παραγράφους αυτό συμβαίνει λόγω της χαμηλής αποθεματοποίησης του συγκεκριμένου κλάδου και των εξεταζόμενων επιχειρήσεων.

Πίνακας 4.2. Δείκτες Ρευστότητας Περιφέρειας Κρήτης

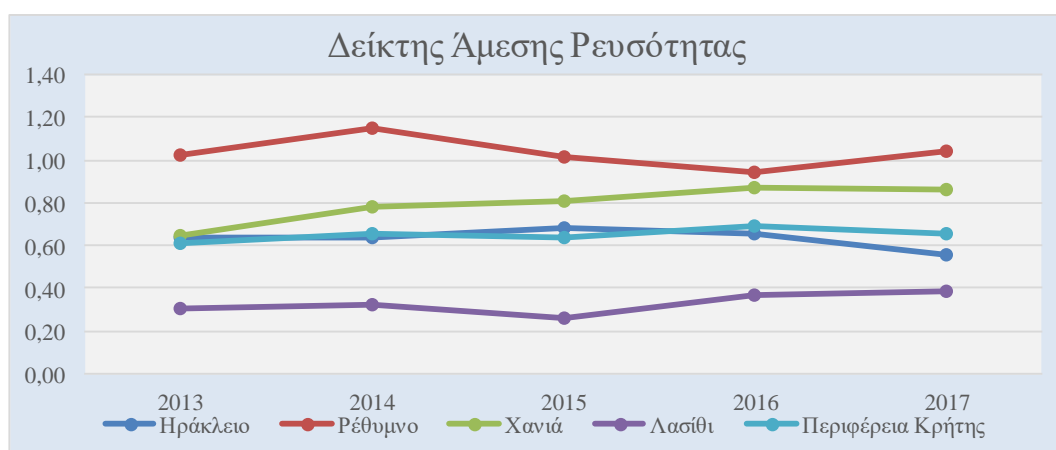
Δείκτης Γενικής Ρευστότητας

Νομός	2013	2014	2015	2016	2017
Ηράκλειο	0,64	0,64	0,69	0,67	0,57
Ρέθυμνο	1,05	1,18	1,05	0,98	1,08
Χανιά	0,69	0,83	0,86	0,92	0,90
Λασιθί	0,31	0,33	0,28	0,38	0,39
Περιφέρεια Κρήτης	0,63	0,67	0,66	0,71	0,68

Δείκτης Άμεσης Ρευστότητας

Νομός	2013	2014	2015	2016	2017
Ηράκλειο	0,64	0,64	0,69	0,66	0,56
Ρέθυμνο	1,02	1,15	1,01	0,94	1,04
Χανιά	0,64	0,78	0,80	0,87	0,87
Λασιθί	0,30	0,33	0,26	0,37	0,39
Περιφέρεια Κρήτης	0,61	0,65	0,64	0,69	0,66

4.3. ΔΕΙΚΤΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ

ΔΕΙΚΤΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΣΗΜΑΣΙΑ ΑΥΤΩΝ

Ο δείκτης της κυκλοφοριακής ταχύτητας των αποθεμάτων μας παρουσιάζει το πόσες φορές μια οντότητα "γυρίζει τα αποθέματα" και τα μετατρέπει σε πωλήσεις μέσα σε μια οικονομική περίοδο.

Ο δείκτης της Κυκλοφοριακής ταχύτητας των απαιτήσεων σε ημέρες μας παρουσιάζει την μέση περίοδο πίστωσης που δίνει η οντότητα στους πελάτες της.

Ο δείκτης της κυκλοφοριακής ταχύτητας παγίων μας παρουσιάζει το ποια είναι η ικανότητα της επιχείρησης να πραγματοποιεί πωλήσεις για κάθε 1€ που απασχολεί στα Πάγια Περιουσιακά της στοιχεία.

Ο δείκτης της Κυκλοφοριακής ταχύτητας ενεργητικού μας παρουσιάζει την ικανότητα της επιχείρησης να πραγματοποιεί πωλήσεις ως προς το σύνολο των απασχολούμενων Κεφαλαίων.

Πίνακας 4.3. Δείκτες Δραστηριότητας

Κυκλοφοριακή Ταχύτητα Αποθεμάτων	=	$\frac{\text{Κόστος Πωληθέντων}}{\text{Αποθέματα}}$
Κυκλική Ταχύτητα Απαιτήσεων σε ημερες	=	$\frac{\text{Πωλήσεις}}{\text{Απαιτήσεις} \cdot 365}$
Κυκλοφοριακή Ταχύτητα Παγίου	=	$\frac{\text{Πωλήσεις}}{\text{Πάγια Περιουσιακά στοιχεία}}$
Κυκλική Ταχύτητα Ενεργητικού	=	$\frac{\text{Πωλήσεις}}{\text{Σύνολο Ενεργητικού}}$

Ο δείκτης κυκλοφοριακής ταχύτητας των αποθεμάτων δεν είναι ενδεικτικός αξιολόγησης του συγκεκριμένου δείγματος καθώς το μέγεθος του κόστους πωληθέντων έχει αντληθεί από τις χρηματοοικονομικές καταστάσεις των εξεταζόμενων επιχειρήσεων. Δεδομένου ότι το πλήθος των ξενοδοχειακών επιχειρήσεων και όχι μόνο επιμερίζει στο κόστος πωλήσεων διάφορα κόστη τα οποία σχετίζονται άμεσα με το κόστος παρεχόμενων υπηρεσιών που προσφέρουν όπως π.χ. μισθοδοσίες καμαριερών, room service, reception, bar, εστιατορίων και λοιπών τμημάτων κέρδους που δημιουργούν πωλήσεις. Για τον συγκεκριμένο λόγω ο δείκτης δεν σχολιάζεται και δεν αξιολογείται.

ΝΟΜΟΣ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ

Η κυκλοφοριακή ταχύτητα των απαιτήσεων των ξενοδοχειακών επιχειρήσεων νομού Ηρακλείου έχει πτωτική πορεία καθώς από 267 ημέρες που ήταν ο δείκτης το 2013, το 2017 η κυκλοφοριακή ταχύτητα των απαιτήσεων ανέρχεται σε 140 ημέρες με την μεταβολή της να ανέρχεται στο -47,59%. Παρατηρείται πως ο συγκεκριμένος δείκτης έχει πτωτική πορεία όλα τα έτη της διαχρονικής αξιολόγησης. Ο δείκτης κυκλοφοριακής ταχύτητας του παγίου ενεργητικού κινείται ανοδικά καθώς από 0,27 του 2013, το 2017 ο δείκτης ανέρχεται στο 0,30. Το μοναδικό έτος στην διαχρονική αξιολόγηση που παρατηρείται μείωση του δείκτη ήταν το 2015 καθώς ο δείκτης σημείωσε πτώση -6,28%. Όσον αφορά τα συνολικά κεφάλαια που απασχολεί το δείγμα ξενοδοχειακών επιχειρήσεων νομού Ηρακλείου, για κάθε 1 ευρώ που απασχολούν οι επιχειρήσεις το 2013 είναι σε θέση να πραγματοποιούν πωλήσεις 0,21 ευρώ. Δείκτης με εξαίρεση το 2015 κινείται ανοδικά και αυξάνεται στο τέλος του 2017 κατά 18,42% και φτάνει το 0,25.

ΝΟΜΟΣ ΧΑΝΙΩΝ

Η κυκλοφοριακή ταχύτητα των απαιτήσεων την περίοδο του 2013-2015 μειώνεται καθώς από 84 ημέρες το 2013 φτάνει το 2015 στις 68 ημέρες. Το 2016 παρατηρείται μια αύξηση του 11,37%, τιμή δείκτη ανέρχεται σε 76 ημέρες, για να μειωθεί και πάλι την τελευταία μελετηθήσα οικονομική περίοδο του 2017 και να φτάσει τις 68 ημέρες.

Η κυκλοφοριακή ταχύτητα του παγίου αυξάνεται και φαίνεται πως σταθεροποιείται την τελευταία διετία καθώς από 0,31 το 2013 η κυκλοφοριακή ταχύτητα του παγίου το 2016-2017

έφτασε στο 0,36. Η ίδια τάση υπάρχει και στην κυκλοφοριακή ταχύτητα του ενεργητικού καθώς, από 0,26 που βρισκόταν η ικανότητα των ξενοδοχειακών επιχειρήσεων του δείγματος νομού Χανίων να πραγματοποιούν για κάθε ένα ευρώ απασχολούμενα κεφάλαια κύκλο εργασιών αυτή το 2017 έφτασε στο 0,29.

NOMOS PEΘYMNΟΥ

Η κυκλοφοριακή ταχύτητα των απαιτήσεων παρουσιάζει πτωτική πορεία την περίοδο του 2013 με του 2016 καθώς από 168 ημέρες το 2013 για το εξεταζόμενο δείγμα ξενοδοχειακών επιχειρήσεων νομού Ρεθύμνου το 2016 η κυκλοφοριακή ταχύτητα σε ημέρες ανήλθε στις 71, για να αυξηθούν το 2017 κατά 50 ημέρες, με την κυκλοφοριακή ταχύτητα των απαιτήσεων να φτάνει τις 121 ημέρες. Οι ξενοδοχειακές επιχειρήσεις του δείγματος του νομού Ρεθύμνου είναι σε θέση για κάθε 1 ευρώ που δαπανούν στα πάγια περιουσιακά τους στοιχεία το 2017 να φέρουν κύκλο εργασιών 0,47 λεπτά του ευρώ. Αυξημένος ο δείκτης κατά 0,05 λεπτά του ευρώ από το 2013, με την χαμηλότερη τιμή του δείκτη να εμφανίζεται το 2015 όπου ο δείκτης ανήλθε στο 0,4. Η κυκλοφοριακή ταχύτητα των συνολικών απασχολούμενων κεφαλαίων (Ενεργητικού) κυμαίνεται από 0,32 (2015) έως και 0,35 (2017), με τον δείκτη να λαμβάνει τιμή τα υπόλοιπα έτη της διαχρονικής αξιολόγησης 0,33.

NOMOS ΛΑΣΙΘΙΟΥ

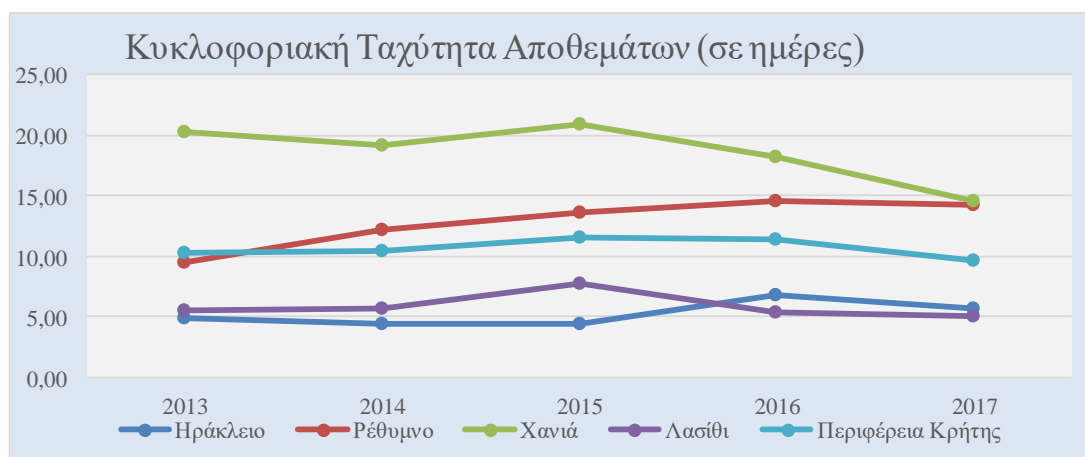
Αύξηση στο ξενοδοχειακό δείγμα των επιχειρήσεων νομού Λασιθίου παρουσιάζει ο δείκτης της κυκλοφοριακής ταχύτητας των απαιτήσεων καθώς από 99 ημέρες το 2013, ο δείκτης το 2014 ανέρχεται σε 124 ημέρες για να μειωθεί και να σταθεροποιηθεί στις 100 ημέρες το 2015 και το 2016. Το 2017 ο δείκτης της κυκλοφοριακής ταχύτητας των απαιτήσεων αυξήθηκε κατά 13 ημέρες και έφτασε τις 113 στο σύνολο τους. Η κυκλοφοριακή ταχύτητα των παγίων παρουσιάζει αύξηση καθώς από 0,17 που ήταν το δείκτης το 2013, το 2017 ο δείκτης ανέρχεται σε 0,22 με την αύξηση της κυκλοφοριακής ταχύτητας των παγίων περιουσιακών στοιχείων να παρουσιάζεται κάθε έτος της διαχρονικής αξιολόγησης. Ακριβώς το ίδιο συμβαίνει και με τον δείκτη κυκλοφοριακής ταχύτητας των απασχολούμενων κεφαλαίων καθώς αυτός από 0,16 το 2013, έφτασε το 2017 στο 0,20, με την περίοδο 2015-2016 να παρουσιάζει οριακές ανόδους του 1,55% και 1% αντίστοιχα.

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΡΗΤΗΣ

Στο παρόν δείγμα των επιχειρήσεων κυκλοφοριακή ταχύτητα των απαιτήσεων εμφανίζεται μειωμένη την εξεταζόμενη περίοδο 2013-2017. Αναλυτικότερα η κυκλοφοριακή ταχύτητα απαιτήσεων σε ημέρες το 2013 ανέρχονται σε 160 με την πτώση της να χαρακτηρίζεται σταθερή έως και το έτος 2016 όπου ο σχετικός δείκτης σταθεροποιήθηκε. Η τιμή του δείκτη το 2016 σε ημέρες ανέρχεται σε 110 και το 2017 σε 111 ημέρες. Η κυκλοφοριακή ταχύτητα του παγίου ενεργητικού για το σύνολο του δείγματος των ξενοδοχειακών επιχειρήσεων της περιφέρειας Κρήτης κυμαίνεται ανοδικά την περίοδο 2013-2017. Αναλυτικότερα ο δείκτης του 2013 έλαβε τιμή 0,27 για να αυξηθεί το 2014 στο 0,29. Το 2015 παρατηρείται μία μικρή μείωση του δείκτη κατά -3,17% για να αυξηθεί εκ νέου το 2016 και να φτάσει το 0,30. Η άνοδος του δείκτη συνεχίζει και το 2017 όπου ο δείκτης έφτασε το 0,32. Στο σύνολο της εξεταζόμενης πενταετίας η αύξηση της κυκλοφοριακής ταχύτητας του παγίου ενεργητικού ανέρχεται στο 17,63%. Η κυκλοφοριακή ταχύτητα του ενεργητικού ή καλύτερα απασχολούμενων κεφαλαίων το 2013 ανέρχεται σε 0,23 για να φτάσει το 2017 στο 0,26 όπου παρατηρείται η μεγαλύτερη τιμή που λαμβάνει ο δείκτης στην εξεταζόμενη πενταετία. Το 2014 η τιμή του δείκτη ανέρχεται στο 0,24 για να μειωθεί το 2015 στο 0,23 για να αυξηθεί εκ νέου το 2016 στο 0,25.

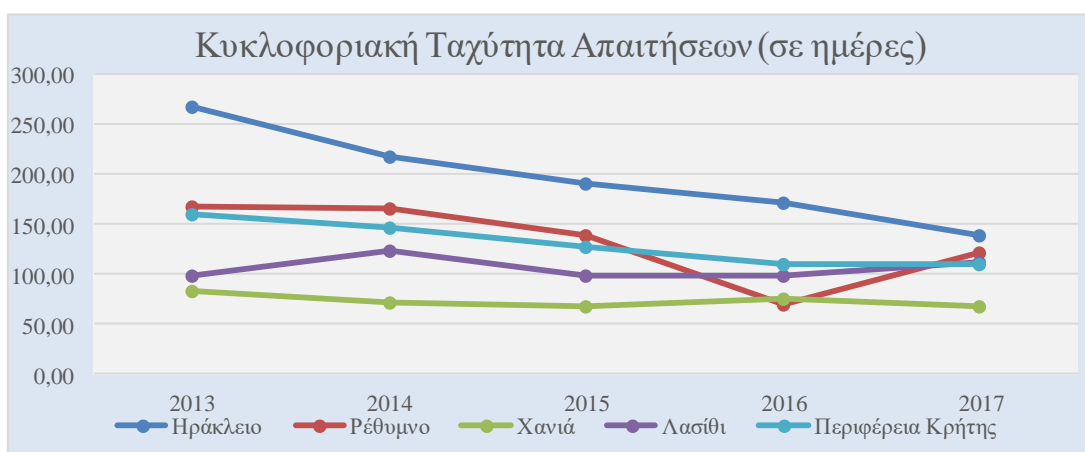
Πίνακας 4.4. Κυκλοφοριακή ταχύτητα αποθεμάτων σε ημέρες

Κυκλοφοριακή Ταχύτητα Αποθεμάτων (σε ημέρες)					
Νομός	2013	2014	2015	2016	2017
Ηράκλειο	4,98	4,38	4,47	6,79	5,70
Ρέθυμνο	9,51	12,22	13,56	14,58	14,23
Χανιά	20,26	19,17	20,92	18,18	14,59
Λασιθί	5,55	5,71	7,79	5,31	5,12
Περιφέρεια Κρήτης	10,24	10,42	11,61	11,34	9,72

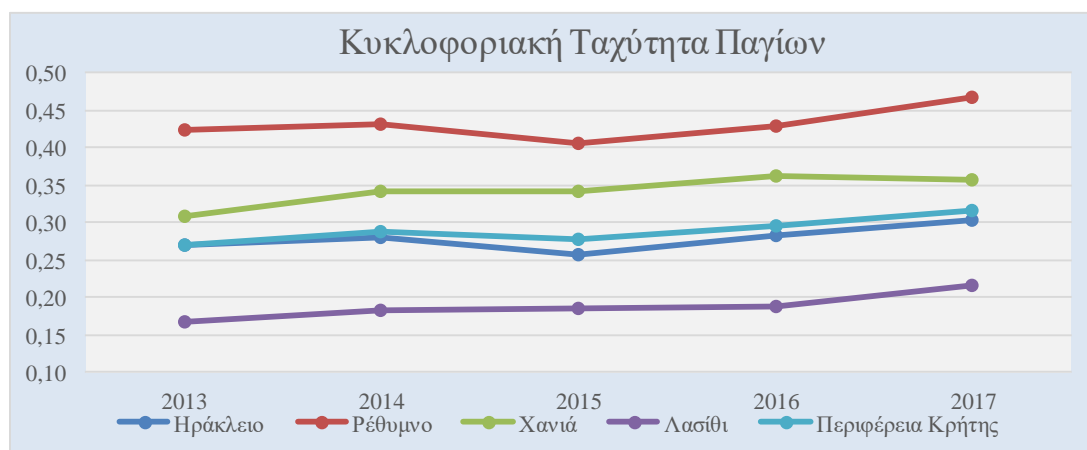
Πίνακας 4.5. Κυκλοφοριακή ταχύτητα απαιτήσεων

Κυκλοφοριακή Ταχύτητα Απαιτήσεων					
Νομός	2013	2014	2015	2016	2017
Ηράκλειο	267,35	218,36	191,31	172,20	140,12
Ρέθυμνο	168,17	165,38	139,74	70,84	121,42
Χανιά	84,07	72,10	68,35	76,12	67,70
Λασιθί	98,77	123,52	99,65	99,80	113,05
Περιφέρεια Κρήτης	159,96	147,48	127,10	110,04	111,11

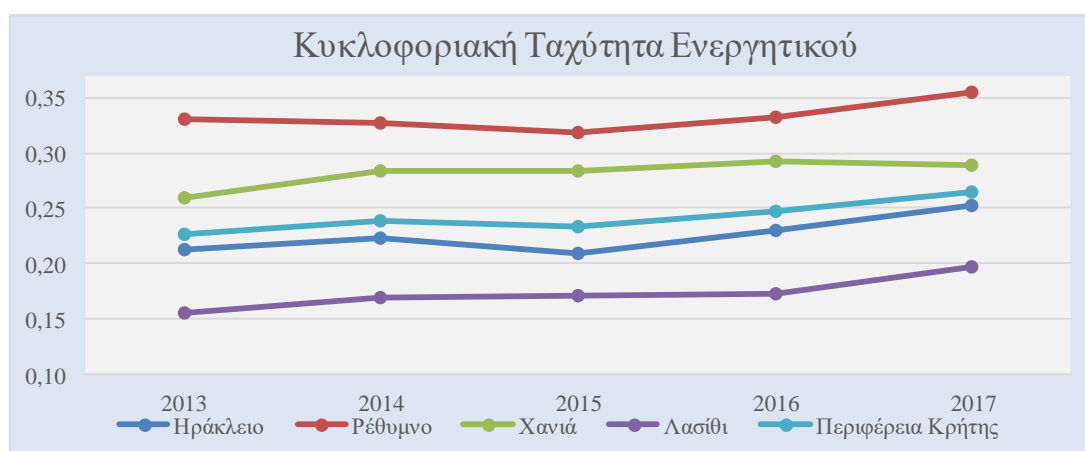
Πίνακας 4.6. Κυκλοφοριακή ταχύτητα παγίων

Κυκλοφοριακή Ταχύτητα Παγίων					
Νομός	2013	2014	2015	2016	2017
Ηράκλειο	0,27	0,28	0,26	0,28	0,30
Ρέθυμνο	0,42	0,43	0,41	0,43	0,47
Χανιά	0,31	0,34	0,34	0,36	0,36
Λασιθί	0,17	0,18	0,18	0,19	0,22
Περιφέρεια Κρήτης	0,27	0,29	0,28	0,30	0,32

Πίνακας 4.7. Κυκλοφοριακή ταχύτητα ενεργητικού

Κυκλοφοριακή Ταχύτητα Ενεργητικού					
Νομός	2013	2014	2015	2016	2017
Ηράκλειο	0,21	0,22	0,21	0,23	0,25
Ρέθυμνο	0,33	0,33	0,32	0,33	0,35
Χανιά	0,26	0,28	0,28	0,29	0,29
Λασιθί	0,16	0,17	0,17	0,17	0,20
Περιφέρεια Κρήτης	0,23	0,24	0,23	0,25	0,26

4.4. ΔΕΙΚΤΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΔΟΜΗΣ

ΔΕΙΚΤΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΗΣ ΔΟΜΗΣ ΚΑΙ ΣΗΜΑΣΙΑ ΑΥΤΩΝ

Το ποσοστό ιδίων κεφαλαίων υποδεικνύει το ποσοστό των στοιχείων του ενεργητικού της κάθε οντότητας που χρηματοδοτείται από ίδια συμμετοχή (ιδία κεφάλαια).

Το ποσοστό ξένων κεφαλαίων ή δείκτης χρέους υποδεικνύει το ποσοστό των στοιχείων του ενεργητικού της κάθε οντότητας που χρηματοδοτείται από ξένα κεφάλαια.

Ο δείκτης συνολικών υποχρεώσεων προς ίδια κεφάλαια ο λόγος δηλαδή των συνολικών υποχρεώσεων προς τα ίδια κεφάλαια μετράει τον κίνδυνο που έχει μια οντότητα και το βαθμό έκθεσης της στα ξένα κεφάλαια.

Πίνακας 4.8. Δείκτες χρηματοδοτικής δομής

Ποσοστό Ιδίων κεφαλαίων	=	$\frac{\text{Ιδία Κεφάλαια}}{\text{Σύνολο Απασχολούμενων κεφαλαίων (Ενεργητικό)}}$
Ποσοστό Ξένων Κεφαλαίων	=	$\frac{\text{Σύνολο Υποχρεώσεων}}{\text{Σύνολο Απασχολούμενων κεφαλαίων (Ενεργητικό)}}$
Δεικ. Συν. Υπ/σεων προς Ι.Κ.	=	$\frac{\text{Σύνολο Υποχρεώσεων}}{\text{Ιδία Κεφάλαια}}$

NOMOS ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ

Όπως αναφέρθηκε και σε προηγούμενη παράγραφο βάση της οριζόντιας ανάλυσης η κεφαλαιακή δομή του δείγματος των ξενοδοχειακών επιχειρήσεων νομού Ηρακλείου τείνει να αυξάνει την καθαρή θέση των επιχειρήσεων την περίοδο 2013-2017. Όπως φαίνεται παρουσιάζεται και από παρακάτω γράφημα το σύνολο των ιδίων κεφαλαίων από 37,3% το 2013, το 2017 ανέρχεται σε 44,17% με την αύξηση της καθαρής θέσης να πραγματοποιείται κάθε έτος της διαχρονικής αξιολόγησης 2013-2017. Όπως είναι αναμενόμενο η σχέση υποχρεώσεων προς ίδια κεφάλαια μειώνεται αυτή την περίοδο καθώς από 1,67 που ήταν το 2013, το 2017 έφτασε στο 1,26. Η μείωση αυτή της σχέσης ερμηνεύεται ως ένα βαθμό θετικά καθώς η μείωση των υποχρεώσεων των επιχειρήσεων έχει ως αποτέλεσμα την συστολή του πιστωτικού κινδύνου για το δείγμα του ξενοδοχειακού κλάδου νομού Ηρακλείου.

NOMOS ΧΑΝΙΩΝ

Η κεφαλαιακή δομή των εξεταζόμενων επιχειρήσεων νομού Χανίων σχολιάστηκε και έμμεσα σε προηγούμενη παράγραφο βάση της οριζόντιας ανάλυσης. Το 2014 παρατηρήθηκε πτώση των ιδίων κεφαλαίων καθώς αυτά από 47,66% το 2013, το 2014 έφτασαν στο 44,89%. Από το 2015 και έπειτα παρατηρήθηκε άνοδος των ιδίων κεφαλαίων κάθε οικονομική περίοδο, με την τελευταία εξεταζόμενη οικονομική περίοδο τα ίδια κεφάλαια να ανέρχονται στο 49,21% των συνολικών απασχολούμενων κεφαλαίων. Ο δείκτης συνολικών υποχρεώσεων προς ίδια κεφάλαια ως απόρροια της κεφαλαιακής δομής των εξεταζόμενων επιχειρήσεων το 2017 λαμβάνει τιμή 1,03 την χαμηλότερη την εξεταζόμενη πενταετία.

NOMOS ΡΕΘΥΜΝΟΥ

Το ποσοστό των ιδίων κεφαλαίων κυμαίνεται ανοδικά στο σύνολο των απασχολούμενων κεφαλαίων των ξενοδοχειακών επιχειρήσεων του δείγματος νομού Ρεθύμνου. Αναλυτικότερα η κεφαλαιακή δομή των εξεταζόμενων επιχειρήσεων μόνο το πρώτο έτος της εξεταζόμενης πενταετίας παρουσίασε ποσοστό υποχρεώσεων άνω του 50%. Δεδομένου αυτού από το 2014 και έπειτα η ενοποιημένη καθαρή θέση των επιχειρήσεων ανέρχεται άνω του 50%. Αναλυτικότερα το σύνολο των ιδίων κεφαλαίων των επιχειρήσεων από 47,33% που βρισκόταν το 2013, το 2017 το ποσοστό τους ανερχόταν στο 54,07%. Ως απόρροια του συγκεκριμένου ποσοστού είναι η σχέση υποχρεώσεων προς ίδια κεφάλαια των επιχειρήσεων που εξετάζει το συγκεκριμένο δείγμα για τον νομού Ρεθύμνου από το 2014 και έπειτα να είναι κάτω της μονάδος.

NOMOS ΛΑΣΙΘΙΟΥ

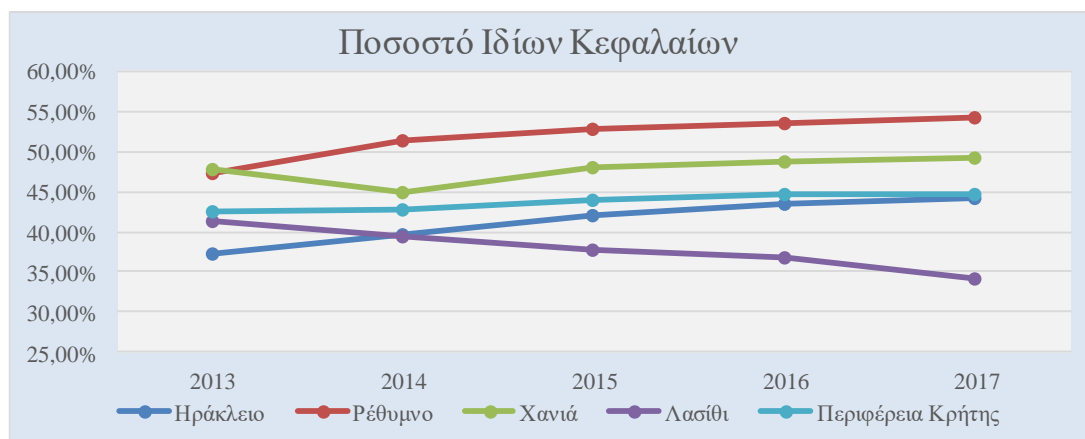
Το ποσοστό των ιδίων κεφαλαίων μειώνεται για τον νομό Λασιθίου και τις εξεταζόμενες επιχειρήσεις του δείγματος του καθώς από 41,29% που βρισκόταν το ποσοστό των ιδίων κεφαλαίων προς το σύνολο των κεφαλαίων το 2013, το 2017 ο δείκτης ανέρχεται στο 34,26%. Ως απόρροια της πτώσης της καθαρής θέσης των επιχειρήσεων είναι η αύξηση του δείκτη συνολικών υποχρεώσεων προς ίδια κεφάλαια ο οποίος από 1,33 το 2013, έφτασε το 2017 στο 1,92.

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΡΗΤΗΣ

Το ποσοστό των ιδίων κεφαλαίων ως προς το σύνολο των απασχολούμενων κεφαλαίων κινήθηκε ανοδικά την περίοδο 2014-2016. Το 2013 το ποσοστό των ιδίων κεφαλαίων ανήλθε στο 42,54% για να φτάσει το 2016 όπου παρατηρείται η μεγαλύτερη τιμή του δείκτη στο 44,63% και να σταθεροποιηθεί σχετικά το 2017 φτάνοντας το 44,58%. Ως απόρροια του ποσοστού των ιδίων κεφαλαίων και των ξένων κεφαλαίων είναι ο δείκτης συνολικών υποχρεώσεων προς ίδια κεφάλαια να εμφανίζει πτώση. Πιο αναλυτικά ο δείκτης το 2013 ανήλθε στο 1,32 όπου σημειώνεται η δεύτερη μεγαλύτερη τιμή του. Ο δείκτης σημειώνει τις χαμηλότερες τιμές του, για το δείγμα του συνόλου των εξεταζόμενων ξενοδοχειακών μονάδων της περιφέρειας Κρήτης, τα έτη 2016 και 2017.

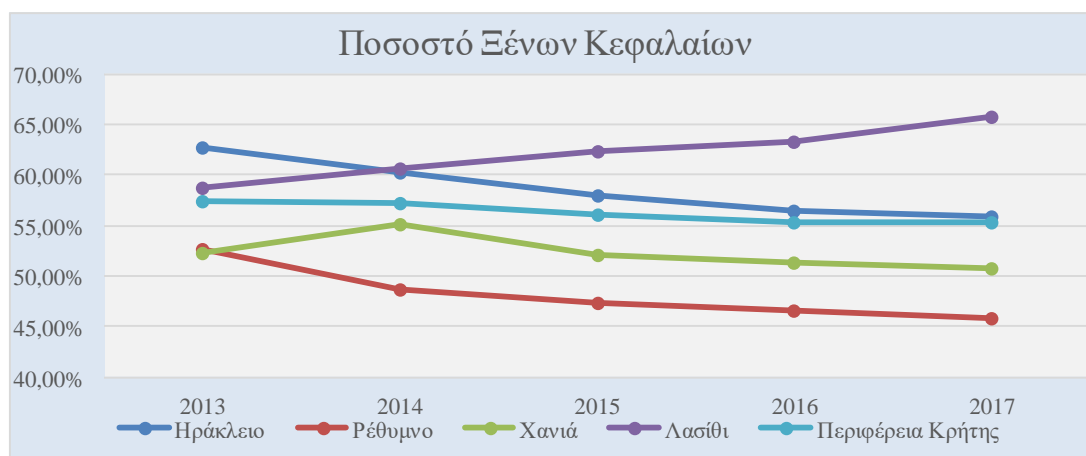
Πίνακας 4.9. Ποσοστό ιδίων κεφαλαίων περιφέρειας Κρήτης

Ποσοστό Ιδίων Κεφαλαίων					
Νομός	2013	2014	2015	2016	2017
Ηράκλειο	37,30%	39,74%	41,92%	43,43%	44,17%
Ρέθυμνο	47,33%	51,34%	52,71%	53,41%	54,07%
Χανιά	47,66%	44,89%	47,96%	48,65%	49,21%
Λασιθί	41,29%	39,36%	37,62%	36,76%	34,26%
Περιφέρεια Κρήτης	42,54%	42,70%	43,96%	44,63%	44,58%

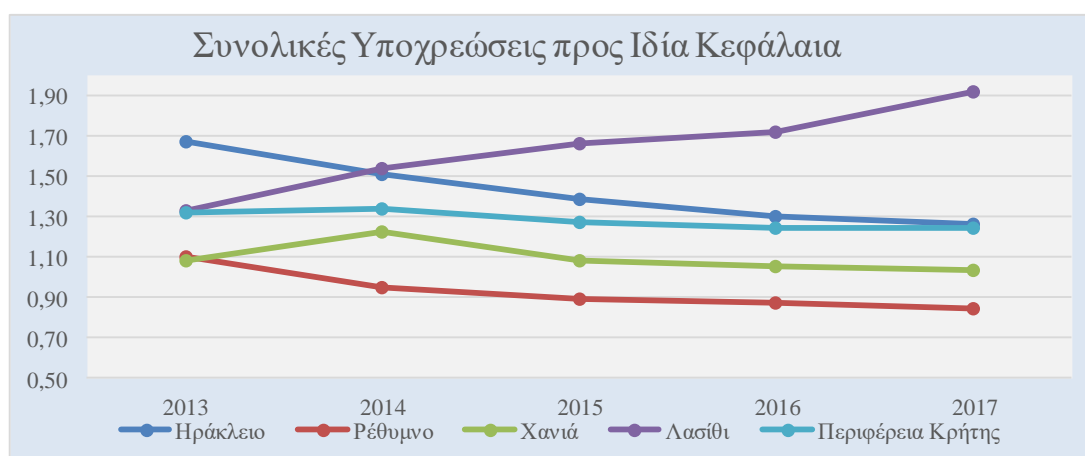
Πίνακας 4.10. Ποσοστό ξένων κεφαλαίων περιφέρειας Κρήτης

Ποσοστό Ξένων Κεφαλαίων					
Νομός	2013	2014	2015	2016	2017
Ηράκλειο	62,70%	60,26%	58,08%	56,57%	55,83%
Ρέθυμνο	52,67%	48,66%	47,29%	46,59%	45,93%
Χανιά	52,34%	55,11%	52,04%	51,35%	50,79%
Λασιθί	58,71%	60,64%	62,38%	63,24%	65,74%
Περιφέρεια Κρήτης	57,46%	57,30%	56,04%	55,37%	55,42%

Πίνακας 4.11. Συνολικές υποχρεώσεις προς ίδια κεφάλαια περιφέρειας Κρήτης

Συνολικές Υποχρεώσεις προς Ιδία Κεφάλαια					
Νομός	2013	2014	2015	2016	2017
Ηράκλειο	1,67	1,51	1,38	1,30	1,26
Ρέθυμνο	1,10	0,95	0,90	0,87	0,85
Χανιά	1,09	1,23	1,09	1,06	1,03
Λασιθί	1,33	1,54	1,66	1,72	1,92
Περιφέρεια Κρήτης	1,32	1,34	1,27	1,24	1,24

4.5. ΔΕΙΚΤΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ

ΔΕΙΚΤΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ ΚΑΙ ΣΗΜΑΣΙΑ ΑΥΤΩΝ

Ο δείκτης της επιτοκιακής επιβάρυνσης μετράει την πραγματική επιτοκιακή επιβάρυνση που υφίσταται μια επιχείρηση ή μια οντότητα και όχι την ονομαστική.

Το ποσοστό των τραπεζικών κεφαλαίων ως προς το σύνολο των κεφαλαίων δείχνει το ποσοστό του ενεργητικού που χρηματοδοτείται από κεφάλαια πιστωτικών ιδρυμάτων.

Ο δείκτης κάλυψης τόκων παρουσιάζει την δυνατότητα της επιχείρησης στο να ανταπεξέρθετε στην κάλυψη των Χρηματοοικονομικών της εξόδων. Όσο μεγαλύτερος ο δείκτης τόσο μεγαλύτερη αυτή η δυνατότητα. Όταν ο δείκτης ανέρχεται κάτω της μονάδας αυτό φανερώνει πως η οντότητα δεν έχει την ικανότητα να καλύψει ούτε τα Χρηματοοικονομικά της έξοδα.

Πίνακας 4.12. Δείκτες χρηματοδότησης

Επιτοκιακή Επιβάρυνση	=	$\frac{\text{Τόκοι (Χρηματοοικονομικά έξοδα)}}{\text{Μέσος Όρος (Αρχικών & Τελικών Τραπεζικών Υποχρεώσεων)}}$
Ποσοστό Τραπ. Κεφαλαίων	=	$\frac{\text{Τραπεζικές Υποχρεώσεις}}{\text{Σύνολο Απασχολούμενων Κεφαλαίων}}$
Κάλυψη Τόκων	=	$\frac{\text{Λειτουργικά Κέρδη προ Φόρων Τόκων και Αποσβέσεων (EBITDA)}}{\text{Τόκοι (Χρηματοοικονομικά έξοδα)}}$

ΝΟΜΟΣ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ

Το κόστος χρηματοδότησης του δείγματος των ξενοδοχειακών επιχειρήσεων νομού Ηρακλείου την περίοδο 2014-2016 κυμαίνεται με πτωτικούς ρυθμούς. Αναλυτικότερα η επιτοκιακή επιβάρυνση του δείγματος το 2014 ανέρχεται στο 4,76% για να φτάσει το 2016 στο 3,78%. Την επόμενη οικονομική περίοδο του 2017 παρατηρήθηκε αύξηση της μέσης επιτοκιακής επιβάρυνσης η οποία έφτασε το 4,34%. Πτωτικά κινήθηκαν τα τραπεζικά κεφάλαια ως προς το σύνολο των απασχολούμενων κεφαλαίων στις ξενοδοχειακές επιχειρήσεις του δείγματος. Το ποσοστό των τραπεζικών κεφαλαίων το 2013 ανέρχεται σε 44,5% για να φτάσει το 2017 στο 33,45%. Παρατηρείται πτώση των τραπεζικών κεφαλαίων όλα τα εξεταζόμενα έτη. Η κάλυψη των τόκων από τα κέρδη προ φόρων τόκων και αποσβέσεων

κινείται ανοδικά την εξεταζόμενη περίοδο από το 2015 μέχρι το 2017. Το 2013 ο δείκτης κάλυψης των ήταν στο 3,56 για να φτάσει το 2017 στο 5,40.

NOMOS ΧΑΝΙΩΝ

Πτωτικά κυμαίνεται η μέση επιτοκιακή επιβάρυνση των ξενοδοχειακών επιχειρήσεων του δείγματος νομού Χανίων. Αναλυτικότερα η επιτοκιακή επιβάρυνση των επιχειρήσεων από 6,88% το 2014 το 2015 φτάνει στο 5,56% για να σταθεροποιηθεί την επόμενη διετία και να φτάσει το 4,84% με 4,88%. Μετά από την άνοδο των τραπεζικών κεφαλαίων ως πηγή χρηματοδότησης το 2014 και το 2015, το ποσοστό των κεφαλαίων που προέρχονται από πιστωτικά ιδρύματα μειώνεται καθώς το 2016 ο δείκτης φτάνει το 35,67% για να σταθεροποιηθεί το 2017 και να φτάσει το 35,21%. Η ικανότητα των εξεταζόμενων επιχειρήσεων ως προς το σύνολο τους να καλύπτουν τα χρηματοοικονομικά έξοδα από τα λειτουργικά τους κέρδη βελτιώνεται σταδιακά κάθε οικονομική περίοδο. Αναλυτικότερα ο δείκτης κάλυψης τόκων από 3,17 όπου ανερχόταν το 2013, το 2017 ο δείκτης ανέρχεται στο 5,02.

NOMOS ΡΕΘΥΜΝΟΥ

Πτωτικά για το εξεταζόμενο δείγμα κυμαίνεται η μέση επιτοκιακή επιβάρυνση των επιχειρήσεων καθώς το μέσο επιτόκιο δανεισμού από 4,8% που βρισκόταν το 2014, το 2017 έφτασε το 4,06%, με την τάση να είναι πτωτική όλα τα έτη της διαχρονικής αξιολόγησης. Η ίδια πτωτική τάση υπάρχει και στο ποσοστό των τραπεζικών κεφαλαίων που απασχολούν ενοποιημένα οι ξενοδοχειακές επιχειρήσεις του δείγματος νομού Ρεθύμνου. Αναλυτικότερα από 36,69% όπου ήταν το ποσοστό των τραπεζικών κεφαλαίων το 2013, το 2017 το ποσοστό των τραπεζικών κεφαλαίων έφτασε το 23,70%. Η ικανότητα του δείγματος να ανταπεξέρχεται στα χρηματοοικονομικά του έξοδα αυξάνεται την εξεταζόμενη πενταετία καθώς από 4,86 που βρισκόταν ο δείκτης κάλυψης τόκων το 2013, το 2017 ο δείκτης κάλυψης τόκων ανέρχεται στο 6,73. Η άνοδος του δείκτη είναι σταθερή με εξαίρεση το 2015 όπου υπήρξε σταθεροποίηση του δείκτη (οριακή πτώση από 4,96 στο 4,93).

ΝΟΜΟΣ ΛΑΣΙΘΙΟΥ

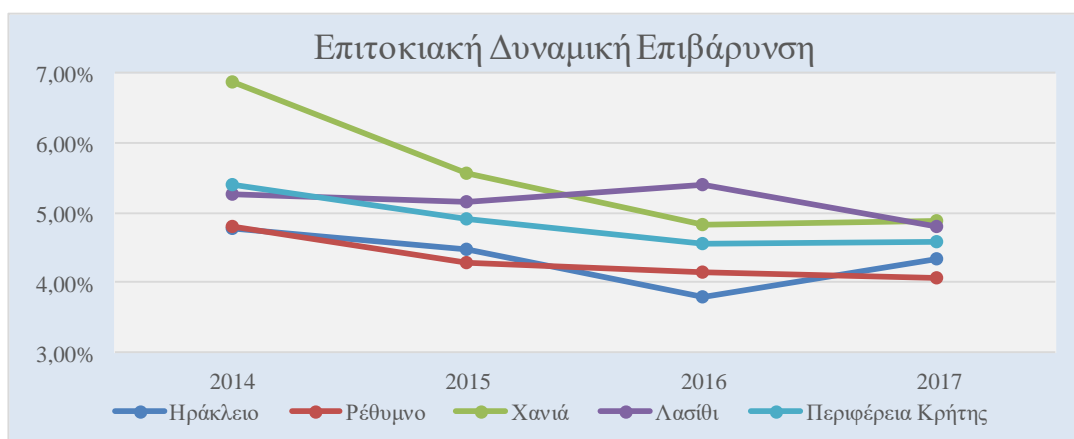
Η μέση δυναμική επιτοκιακή επιβάρυνση του δείγματος των ξενοδοχειακών επιχειρήσεων νομού Λασιθίου μειώθηκε την περίοδο 2014-2017 καθώς ο δείκτης από 5,26% το 2014 έφτασε το 2017 στο 4,81%. Το 2015 ο δείκτης παρουσίασε μείωση καθώς έφτασε το 5,15% για να αυξηθεί το 2016 και να φτάσει το 5,41% πριν κλείσει την εξεταζόμενη περίοδο στο 4,81%. Το ποσοστό χρηματοδότησης από τραπεζικά κεφάλαια παρουσιάζεται σταθερό την εξεταζόμενη περίοδο (οριακά αυξημένο), καθώς από 42,10% που βρισκόταν το ποσοστό των τραπεζικών κεφαλαίων το 2013, το 2017 το ποσοστό των τραπεζικών κεφαλαίων ανέρχεται σε 43,34%. Η ικανότητα του δείγματος των επιχειρήσεων να ανταπεξέρχονται στην κάλυψη των τόκων δεν χαρακτηρίζεται από σταθερότητα. Ο δείκτης κάλυψης τόκων από 1,71 το 2013, αυξάνεται και καταγράφει την μεγαλύτερη τιμή του την εξεταζόμενη πενταετία καθώς ανήλθε στο 2,65 το 2014 για να μειωθεί το 2015 και να φτάσει το 1,48 η χαμηλότερη τιμή του δείκτη την εξεταζόμενη περίοδο. Το 2016 παρουσιάζεται αύξηση του δείκτη καθώς αυτός ανήλθε στο 2,05 για να μειωθεί εκ νέου το 2017 στο 1,74 .

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΡΗΤΗΣ

Το μέσο επιτόκιο δανεισμού για τις ξενοδοχειακές επιχειρήσεις του δείγματος της περιφέρειας Κρήτης κινείται πτωτικά την περίοδο 2014-2016 καθώς αυτό από 5,4% το 2014 Έφτασε το 2015 στο 4,9% και το 2016 στο 4,56%. Το 2017 ο δείκτης σταθεροποιήθηκε φτάνοντας στο 4,59%. Πτωτικά κινείται όλα τα εξεταζόμενα έτη για το ενοποιημένο σύνολο των επιχειρήσεων του δείγματος της περιφέρειας Κρήτης το ποσοστό τραπεζικών κεφαλαίων που απασχολούν. Αναλυτικότερα το 2013 ο δείκτης ανήλθε στο 40,6% για να φτάσει το 2017 στο 34,79%. Ο δείκτης κάλυψης τόκων ανοδικά κινήθηκε την περίοδο 2013-2017 καθώς από 3,02 το 2013 έφτασε το 2017 στο 4,28. Το μοναδικό έτος το οποίο παρουσιάζεται πτώση του δείκτη κάλυψης τόκων είναι το 2015, όπου ο δείκτης έφτασε στο 3,04 από 3,37 το 2014.

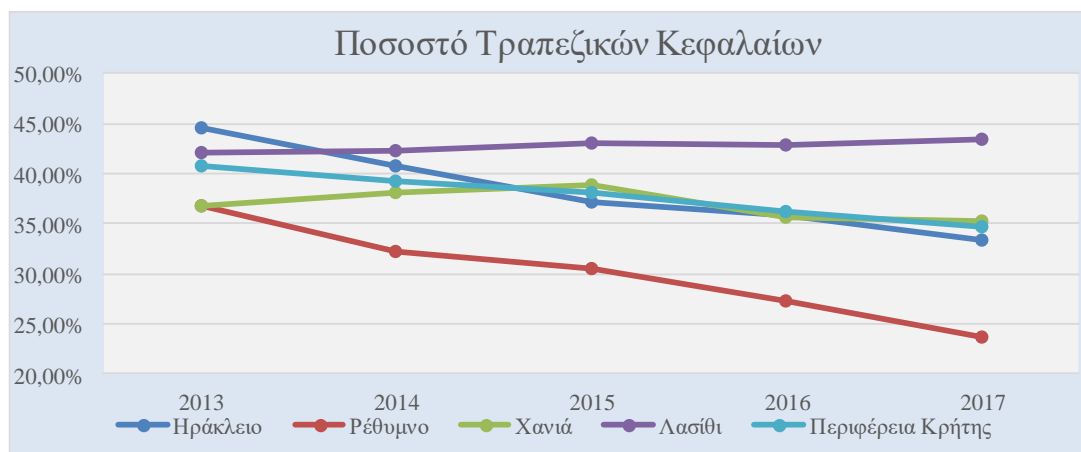
Πίνακας 4.13. Δείκτης επιτοκιακής επιβάρυνσης περιφέρεια Κρήτης

Επιτοκιακή Δανειακή Επιβάρυνση					
Νομός	2013	2014	2015	2016	2017
Ηράκλειο		4,76%	4,47%	3,78%	4,34%
Ρέθυμνο		4,80%	4,29%	4,14%	4,06%
Χανιά		6,88%	5,56%	4,84%	4,88%
Λασιθί		5,26%	5,15%	5,41%	4,81%
Περιφέρεια Κρήτης		5,40%	4,90%	4,56%	4,59%

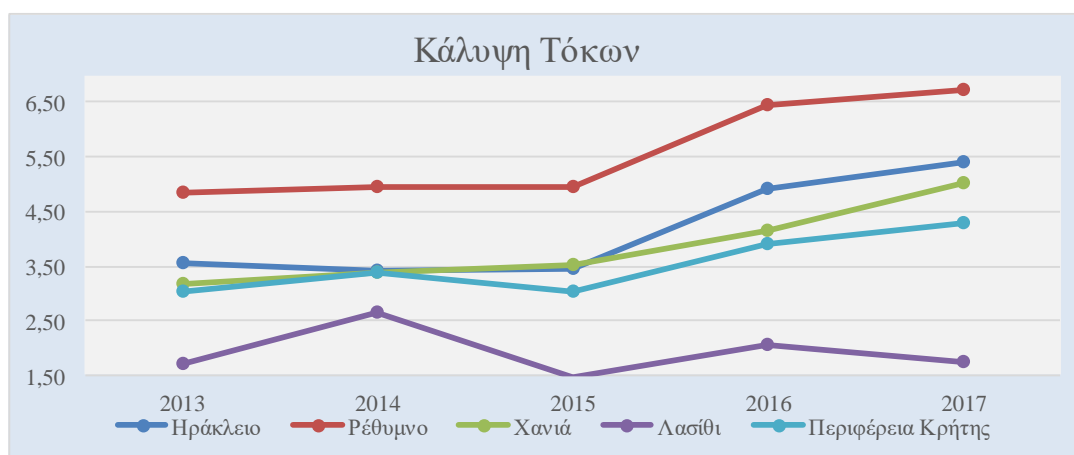
Πίνακας 4.14. Ποσοστό τραπεζικών κεφαλαίων περιφέρειας Κρήτης

Ποσοστό Τραπεζικών Κεφαλαίων					
Νομός	2013	2014	2015	2016	2017
Ηράκλειο	44,48%	40,85%	37,22%	35,89%	33,45%
Ρέθυμνο	36,69%	32,30%	30,45%	27,28%	23,70%
Χανιά	36,76%	38,05%	38,79%	35,67%	35,21%
Λασιθί	42,10%	42,29%	43,01%	42,80%	43,34%
Περιφέρεια Κρήτης	40,69%	39,21%	38,04%	36,21%	34,79%

Πίνακας 4.15. Κάλυψη τόκων περιφέρειας Κρήτης

Κάλυψη Τόκων					
Νομός	2013	2014	2015	2016	2017
Ηράκλειο	3,56	3,40	3,46	4,92	5,40
Ρέθυμνο	4,86	4,96	4,93	6,46	6,73
Χανιά	3,17	3,37	3,53	4,16	5,02
Λασιθί	1,71	2,65	1,48	2,05	1,74
Περιφέρεια Κρήτης	3,02	3,37	3,04	3,89	4,28

4.6. ΔΕΙΚΤΕΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ

ΔΕΙΚΤΕΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΣΗΜΑΣΙΑ ΑΥΤΩΝ

Ο δείκτης μικτού περιθωρίου κέρδους μετράει το ποσοστό κέρδους αφού αφαιρεθεί το κόστος πωληθέντων και των άμεσων εξόδων που χαρακτηρίζονται ως κόστος πωλήσεων προς τις πωλήσεις.

Ο δείκτης του λειτουργικού περιθωρίου κέρδους μετράει το ποσοστό που κερδίζει η επιχείρηση με την αφαίρεση μόνο των λειτουργικών εξόδων προς τις πωλήσεις.

Ο δείκτης καθαρού περιθωρίου κέρδους μετράει το ποσοστό που κερδίζει η επιχείρηση προς τις πωλήσεις που πραγματοποιεί. Η συγκεκριμένη μέτρηση γίνεται και σε επίπεδο προ φόρων και μετά φόρων.

Πίνακας 4.16. Δείκτες Αποτελεσματικότητας

Μικτό Περιθώριο Κέρδους	=	$\frac{\text{Μικτά Κέρδη}}{\text{Κύκλος Εργασιών (Πωλήσεις)}}$
Λειτουργικό Περιθώριο Κέρδους	=	$\frac{\text{Λειτουργικά Κέρδη (+ Αποσβέσεις)}}{\text{Κύκλος Εργασιών (Πωλήσεις)}}$
Καθαρό Περιθώριο Κέρδους προ φόρων	=	$\frac{\text{Καθαρά κέρδη προ φόρων}}{\text{Κύκλος Εργασιών (Πωλήσεις)}}$
Καθαρό Περιθώριο Κέρδους μετά φόρων	=	$\frac{\text{Καθαρά κέρδη μετά φόρων}}{\text{Κύκλος Εργασιών (Πωλήσεις)}}$

ΝΟΜΟΣ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ

Όπως αναφέραμε και σε προηγούμενη παράγραφο όπου υπήρξε αξιολόγηση της οριζόντιας ανάλυσης ήταν απόρροια να αναφερθούμε έμμεσα σε μερικούς αξιολογικούς δείκτες όπως του Μικτού περιθωρίου κέρδους, του λειτουργικού περιθωρίου κέρδους αλλά και του Καθαρού περιθωρίου κέρδους σε επίπεδο προ και μετά φόρων. Το Μικτό περιθώριο κέρδους του δείγματος των ξενοδοχειακών επιχειρήσεων νομού Ηρακλείου κυμαίνεται την περίοδο του 2013-2017 στο 31% με 34,2%. Την οικονομική περίοδο του 2017 σημειώθηκε το μεγαλύτερο ποσοστό μικτού περιθωρίου κέρδους. Με ιδιαιτερότητα συμπεριφέρεται το λειτουργικό περιθώριο κέρδους σε επίπεδο προ και μετά αποσβέσεων. Αναλυτικότερα ο

δείκτης σε επίπεδο προ αποσβέσεων από το 19,07% όπου βρισκόταν το 2013 αν και μειώνεται μέχρι το 2015, το 2016 και το 2017 αυξάνεται για να φτάσει το 20,31% από 16,19% που βρισκόταν το 2015. Στο αντίποδα ο δείκτης λειτουργικού περιθωρίου κέρδους σημειώνει την μεγαλύτερη τιμή του το 2013 και ανέρχεται σε 34,57% για να μειωθεί την επόμενη οικονομική περίοδο και να φτάσει το 28% - 29% την περίοδο του 2014-2016. Το 2017 ο δείκτης αυξήθηκε στο 31,73%. Το καθαρό περιθώριο κέρδους των ξενοδοχειακών επιχειρήσεων του δείγματος νομού Ηρακλείου την περίοδο του 2013-2017 κινείται ανοδικά σε επίπεδο και προ αλλά και μετά φόρων. Αναλυτικότερα σε επίπεδο μετά φόρων ο δείκτης από 4,76% το 2013, το 2017 έφτασε στο 10,95%.

ΝΟΜΟΣ ΧΑΝΙΩΝ

Η πορεία του μικτού περιθωρίου κέρδους δεν χαρακτηρίζεται από σταθερότητα καθώς από 35,92% που βρισκόταν ο δείκτης το 2013, το 2014 και 2015 ο δείκτης αυξήθηκε στο 36,12% και 36,47% αντίστοιχα. Τα επόμενα δύο έτη παρουσιάζεται μείωση του δείκτη στο 34,8% και σταθεροποίηση το 2017 στο 34,92%.

Πτωτικά κινήθηκε το λειτουργικό περιθώριο κέρδους του δείγματος σε επίπεδο μετά αποσβέσεων καθώς από 20,35% το 2013 ο δείκτης έφτασε το 2016 στο 13,95%. Το 2017 παρατηρείται άνοδος του δείκτη χωρίς όμως να είναι σε θέση να φτάσει την τιμή που σημείωσε το 2013 και το 2014 αντίστοιχα. Ακριβώς η ίδια τάση ισχύει και σε επίπεδο προ αποσβέσεων καθώς ο δείκτης από το 36,53% το 2013 έφτασε το 2016 στο 24,95% για να αυξηθεί το 2017 και να φτάσει το 29,34%. Το καθαρό περιθώριο κέρδους σε επίπεδο προ και μετά φόρων παρουσιάζει μεγάλη αύξηση το 2014 σχετικά με τις τιμές που είχε τα υπόλοιπα έτη της διαχρονικής αξιολόγησης. Το 2015 παρατηρείται πτώση του δείκτη για να αυξηθεί το 2016 και να ξεπεράσει το 2017 την τιμή του 2015. Το καθαρό περιθώριο κέρδους έφτασε το 2017 το 9,72% από 4,43 το 2013 σε επίπεδο προ φόρων και σε επίπεδο μετά φόρων δείκτης το 2017 έφτασε το 5,82% από 1,78% του 2013.

ΝΟΜΟΣ ΡΕΘΥΜΝΟΥ

Ανοδικά κινήθηκε το μέσο μικτό περιθώριο κέρδους την περίοδο του 2013-2017, με την μεγαλύτερη αύξηση να συμβαίνει το 2014 καθώς από 28,56% το 2013, το 2014 έφτασε το 38,57% με τον δείκτη το 2016 και 2017 να αυξάνεται εκ νέου για να φτάσει το 2017 το 40,44%. Πτώση βέβαια παρουσιάζουν οι δείκτες του λειτουργικού περιθωρίου κέρδους σε επίπεδα προ και μετά αποσβέσεων. Το λειτουργικό περιθώριο κέρδους σε επίπεδο μετά αποσβέσεων έφτασε το 2017 το 9,9% από 14,7% όπου βρισκόταν ο δείκτης το 2013, με τον ίδιο δείκτη χωρίς να συμπεριλάβουμε τις αποσβέσεις έφτασε το 19,37% από 26,81% το αντίστοιχα τα έτη 2013 και 2017. Ο δείκτης του καθαρού περιθωρίου κέρδους για τις ξενοδοχειακές επιχειρήσεις του δείγματος νομού Ρεθύμνου δεν κυμαίνεται από σταθερότητα καθώς από 7,92% σε επίπεδο μετά φόρων το 2013 αυξήθηκε το 2014 και πήγε στο 8,43%. Το 2015 μειώθηκε και έφτασε το 5,94% για να σταθεροποιηθεί σχεδόν το 2016 (οριακή μείωση). Το 2017 ο δείκτης καθαρού περιθωρίου κέρδους μειώθηκε εκ νέου και έφτασε το 4,14.

ΝΟΜΟΣ ΛΑΣΙΘΙΟΥ

Το μικτό περιθώριο κέρδους των ξενοδοχειακών επιχειρήσεων του δείγματος νομού Λασιθίου δεν χαρακτηρίζεται από σταθερότητα. Αναλυτικότερα το 2015 το μικτό περιθώριο κέρδους των επιχειρήσεων έφτασε το 25,58% για να αυξηθεί το 2014 και να φτάσει το 34,2%. Το 2015 ο δείκτης μειώθηκε και έφτασε το 26,4% για να αυξηθεί εκ νέου το 2016 και 2017 όπου δείκτης διαμορφώθηκε στο 29,6% και το 32% αντίστοιχα. Ο δείκτης του λειτουργικού περιθωρίου κέρδους των επιχειρήσεων σε επίπεδο μετά αποσβέσεων και αυτός δεν χαρακτηρίζεται από σταθερότητα. Ο συγκεκριμένος δείκτης από 11,5% το 2013 το 2017 ανήλθε σε 4,7% με τον δείκτη να σημειώνει την χαμηλότερη τιμή του το 2015 όπου ανήλθε στο 1,5% και τη μεγαλύτερη τιμή του 2014 όπου ανήλθε στο 17,1%. Σε επίπεδο λειτουργικού περιθωρίου κέρδους προ αποσβέσεων ο δείκτης το 2013 ανήλθε στο 29,4% για να μειωθεί το 2017 όπου έφτασε το 18,2%. Η μεγαλύτερη τιμή του δείκτη παρουσιάζεται το έτος 2014 όπου ανήλθε στο 34,8% και η μικρότερη τιμή του δείκτη την οικονομική περίοδο του 2017 όπου ανήλθε στο 18,2%. Το καθαρό περιθώριο κέρδους σε επίπεδο προ φόρων για τις επιχειρήσεις του δείγματος ξενοδοχειακού κλάδου νομού Λασιθίου 2013-2017 παρουσιάζει αρνητική τιμή τα τέσσερα από τα πέντε έτη της διαχρονικής αξιολόγησης. Το 2013 ο δείκτης ανήλθε στο -5,43% για να αυξηθεί το 2014 στο 4,03% το 2015 ο δείκτης μειώθηκε και έφτασε τη

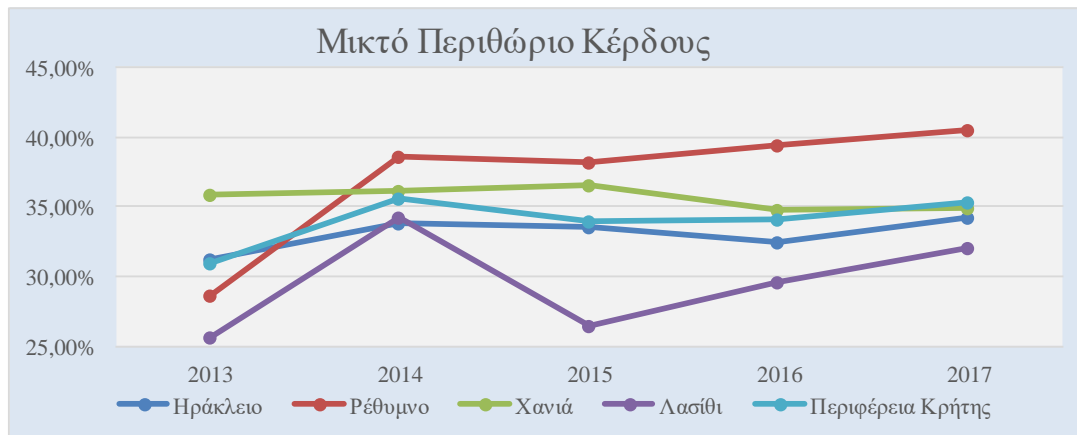
χαμηλότερη τιμή την εξεταζόμενη περίοδο στο -11,44% για να αυξηθεί το 2016, χωρίς να φτάσει θετική τιμή, φτάνοντας στο -2,77%. Το 2017 ο δείκτης έκλεισε στο μείον 5,76%. Ίδια είναι η τάση και σε επίπεδο καθαρού περιθωρίου κέρδους μετά από φόρους, το 2013 ο δείκτης ανήλθε στο -7,35% για να ανέβει το 2014 στο 1,61%. Το 2015 σημειώθηκε η μικρότερη τιμή του δείκτη -16,36% για να αυξηθεί το 2016 αλλά να παραμείνει σε αρνητική τιμή στο -4,04%. Το 2017 ο δείκτης έκλεισε στο -7,64%.

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΡΗΤΗΣ

Το μικτό περιθώριο κέρδους των ξενοδοχειακών επιχειρήσεων του δείγματος της περιφέρειας Κρήτης το 2013 σημείωσε τιμή 30,9%, για να αυξηθεί το 2014 στο 35,58% και να μειωθεί ελαφρώς κατά μια και μισή ποσοστιαία μονάδα το 2015 όπου έφτασε το 34%. Το 2016 παρατηρείται σταθεροποίηση του δείκτη για να αυξηθεί κατά μιάμιση ποσοστιαία μονάδα το 2017 και να κλείσει η τιμή του την εξεταζόμενη πενταετία στο 35,3%. Το λειτουργικό περιθώριο κέρδους για το σύνολο των επιχειρήσεων κινήθηκε πτωτικά με τη μεγαλύτερη πτώση να παρουσιάζεται το 2015 όπου ο δείκτης σε επίπεδο μετά αποσβέσεων έφτασε το 11,96% από 17,02% το 2014. Το 2016 παρατηρείται αύξηση του δείκτη καθώς η τιμή του έφτασε το 14,05%. το 2017 ο δείκτης σχεδόν σταθεροποιήθηκε καθώς η τιμή του ανήλθε στο 13,92%. Το λειτουργικό περιθώριο κέρδους σε επίπεδο προ αποσβέσεων είχε σχεδόν την ίδια τάση με το λειτουργικό περιθώριο κέρδους σε επίπεδο μετά αποσβέσεων. Αναλυτικότερα η τιμή του δείκτη του 2013 ανήλθε στο 32,45% για να μειωθεί τα έτη 2014 και 2015 στο 29,63% και στο 24,45% αντίστοιχα. Το 2015 παρατηρείται αύξηση του δείκτη στο 26,41% για να μειωθεί ελαφρώς το 2017 όπου και έκλεισε για την εξεταζόμενη περίοδο στο 26,05%. Το καθαρό περιθώριο κέρδους σε επίπεδο προ φόρων για το σύνολο των επιχειρήσεων του δείγματος το 2013 ανήλθε στο 3,88% για να αυξηθεί το 2014 στο 7,39%. Το 2015 παρατηρείται μείωση του καθαρού περιθωρίου κέρδους προ φόρων καθώς αυτό ανήλθε στο 3,79%. Το 2016 παρατηρήθηκε εκ νέου αύξηση του δείκτη ο οποίος έφτασε το 6,97%. Η ανοδική πορεία του δείκτη συνεχίστηκε για να φτάσει το 2017 στο 8,13%. Το καθαρό περιθώριο κέρδους σε επίπεδο μετά φόρων του 2013 ανήλθε στο 2,25% για να αυξηθεί το 2014 και να φτάσει στο 5,34%. Το 2015 παρατηρείται η μικρότερη τιμή του καθαρού περιθωρίου κέρδους σε επίπεδο μεταφορών στο 1%. Το 2016 ο δείκτης αυξήθηκε και έφτασε το 4,49%. Το 2017 ο δείκτης συνέχισε την ανοδική του πορεία και έφτασε το 4,73%.

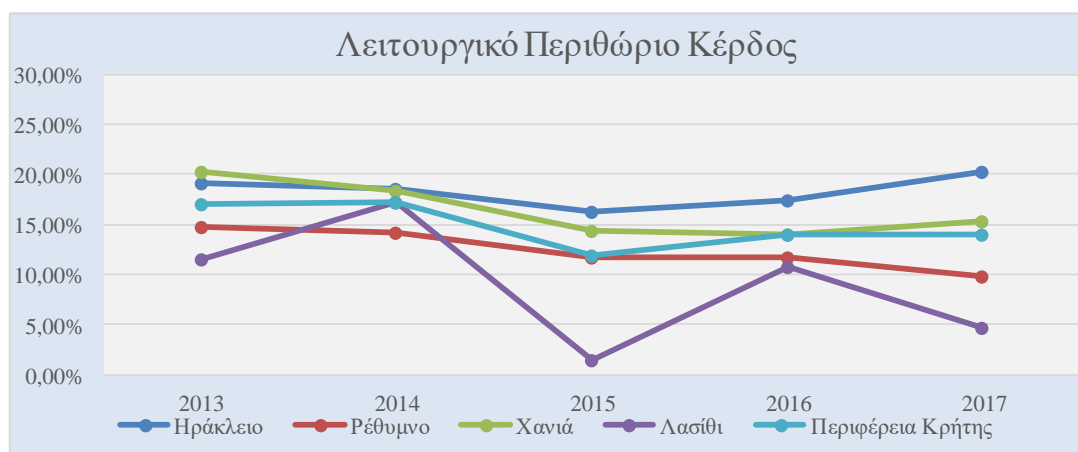
Πίνακας 4.17. Δείκτης μικτού περιθωρίου κέρδους

Μικτό Περιθώριο Κέρδους					
Νομός	2013	2014	2015	2016	2017
Ηράκλειο	31,17%	33,87%	33,49%	32,43%	34,21%
Ρέθυμνο	28,56%	38,57%	38,10%	39,41%	40,44%
Χανιά	35,92%	36,12%	36,47%	34,80%	34,92%
Λασιθί	25,58%	34,19%	26,41%	29,55%	32,02%
Περιφέρεια Κρήτης	30,90%	35,58%	34,00%	34,08%	35,30%

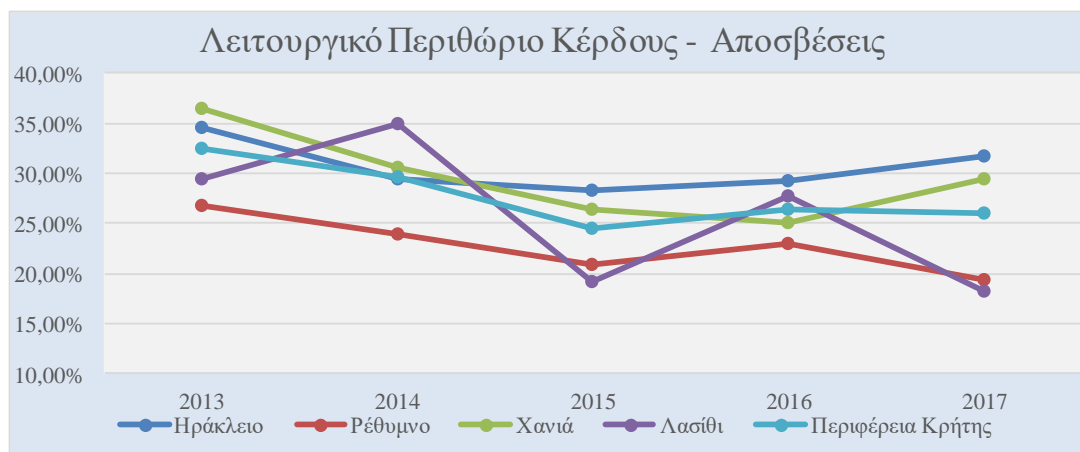
Πίνακας 4.18. Δείκτης λειτουργικού περιθωρίου κέρδους

Λειτουργικό Περιθώριο Κέρδους					
Νομός	2013	2014	2015	2016	2017
Ηράκλειο	19,07%	18,49%	16,19%	17,47%	20,31%
Ρέθυμνο	14,70%	14,19%	11,77%	11,68%	9,90%
Χανιά	20,35%	18,34%	14,41%	13,95%	15,34%
Λασιθί	11,48%	17,12%	1,49%	10,73%	4,68%
Περιφέρεια Κρήτης	17,02%	17,26%	11,96%	14,05%	13,92%

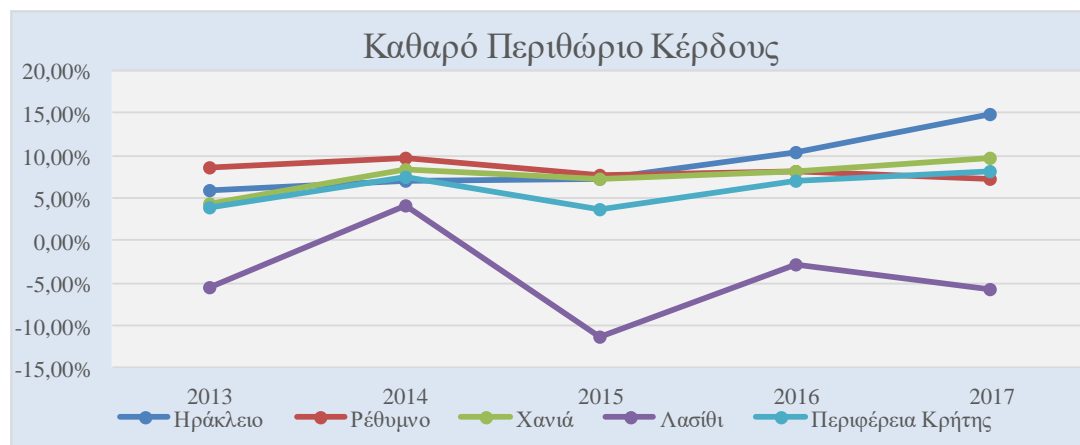
Πίνακας 4.19. Δείκτης Λειτουργικού περιθωρίου κέρδους προ αποσβέσεων

Λειτουργικό Περιθώριο Κέρδους - Αποσβέσεις					
Νομός	2013	2014	2015	2016	2017
Ηράκλειο	34,57%	29,48%	28,34%	29,26%	31,73%
Ρέθυμνο	26,81%	23,95%	20,94%	23,03%	19,37%
Χανιά	36,53%	30,64%	26,32%	24,95%	29,34%
Λασιθί	29,42%	34,83%	19,13%	27,67%	18,24%
Περιφέρεια Κρήτης	32,45%	29,63%	24,45%	26,41%	26,05%

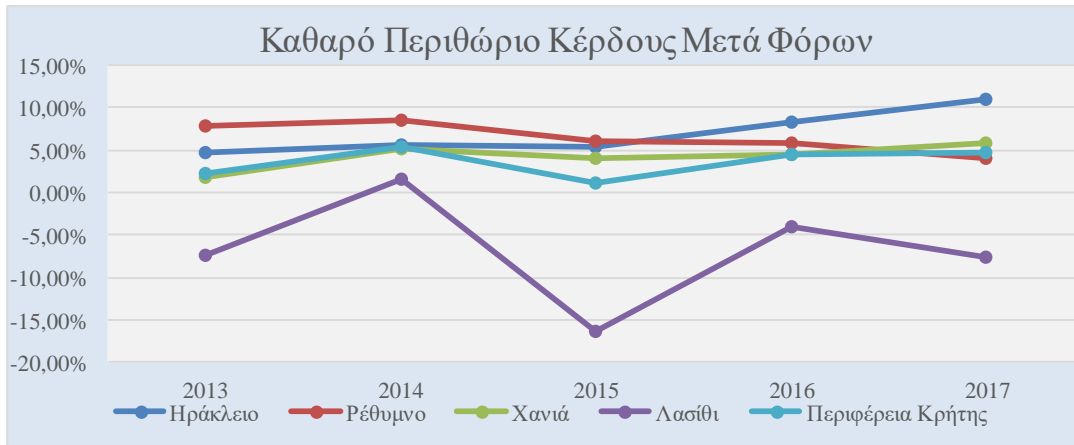
Πίνακας 4.20. Δείκτης καθαρού περιθωρίου κέρδους

Καθαρό περιθώριο κέρδους προ φόρων					
Νομός	2013	2014	2015	2016	2017
Ηράκλειο	5,91%	6,94%	7,22%	10,39%	14,99%
Ρέθυμνο	8,60%	9,70%	7,65%	8,23%	7,16%
Χανιά	4,43%	8,36%	7,19%	8,12%	9,72%
Λασιθί	-5,43%	4,03%	-11,44%	-2,77%	-5,76%
Περιφέρεια Κρήτης	3,88%	7,39%	3,79%	6,97%	8,13%

Πίνακας 4.21. Δείκτης καθαρού περιθωρίου κέρδους προ αποσβέσεων

Καθαρό περιθώριο κέρδους μετά φόρων					
Νομός	2013	2014	2015	2016	2017
Ηράκλειο	4,76%	5,64%	5,38%	8,18%	10,95%
Ρέθυμνο	7,92%	8,43%	5,94%	5,84%	4,14%
Χανιά	1,78%	5,15%	4,09%	4,54%	5,82%
Λασιθί	-7,35%	1,61%	-16,36%	-4,04%	-7,64%
Περιφέρεια Κρήτης	2,25%	5,34%	1,02%	4,49%	4,73%

4.7. ΔΕΙΚΤΕΣ ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑΣ

ΔΕΙΚΤΕΣ ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΣΗΜΑΣΙΑ ΑΥΤΩΝ

Ο δείκτης της αποδοτικότητας των ιδίων κεφαλαίων μετράει το ποσοστό που κερδίζει η επιχείρηση στα συνολικά κεφάλαια που απασχολούν οι ίδιοι οι επενδυτές. Όσο μεγαλύτερος ο δείκτης τόσο καλύτερη η απόδοση.

Ο δείκτης της αποδοτικότητας ενεργητικού μετράει ως ποσοστό τα κέρδη προς το σύνολο των απασχολημένων κεφαλαίων που έχει μια επιχείρηση. Όσο μεγαλύτερος ο δείκτης τόσο μεγαλύτερη η απόδοση.

Ο δείκτης αποδοτικότητας μετοχικού κεφαλαίου μετράει ως ποσοστό τα κέρδη προς τα το κύριο μετοχικό κεφάλαιο που έχει επενδυθεί. Όσο μεγαλύτερος ο δείκτης τόσο ικανοποιητικότερος.

Πίνακας 4.22. Δείκτες αποδοτικότητας

Αποδοτικότητα Ιδίων Κεφαλαίων	=	$\frac{\text{Καθαρά κέρδη προ φόρων}}{\text{Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων}}$
Αποδοτικότητα Ενεργητικού - Απασχολούμενων Κεφαλαίων	=	$\frac{\text{Καθαρά κέρδη προ φόρων}}{\text{Σύνολο Απασχολούμενων Κεφαλαίων}}$
Αποδοτικότητα Μετοχικού Κεφαλαίου	=	$\frac{\text{Καθαρά κέρδη προ φόρων}}{\text{Μετοχικό Κεφάλαιο}}$

ΝΟΜΟΣ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ

Ανοδικά κινείται η αποδοτικότητα των ιδίων κεφαλαίων για το σύνολο των εξεταζόμενων επιχειρήσεων την περίοδο 2013-2017, με το μοναδικό έτος συρρίκνωσης της απόδοσης των ιδίων κεφαλαίων να είναι το 2015. Αναλυτικότερα η απόδοση των ιδίων κεφαλαίων για τις ξενοδοχειακές επιχειρήσεις του δείγματος νομού Ηρακλείου ανέρχεται από 3,37% το 2013, στο 8,55% το 2017 μια ιδιαίτερα υψηλή απόδοση. Το 2015 υπήρξε μείωση του δείκτη, ο δείκτης από το 3,89% το 2014 έφτασε το 2015 στο 3,60%. Η απόδοση των απασχολούμενων κεφαλαίων έχει την ίδια τάση με τον δείκτη ιδίων κεφαλαίων. Αναλυτικότερα ο δείκτης για το δείγμα των ξενοδοχειακών επιχειρήσεων νομού Ηρακλείου

από 1,01% το 2013, το 2017 ο δείκτης φτάνει το 2,76%. Η αποδοτικότητα του μετοχικού κεφαλαίου κινείται ανοδικά όλα τα έτη της διαχρονικής αξιολόγησης χωρίς να μειώνεται κανένα έτος.

NOMOS ΧΑΝΙΩΝ

Η Αποδοτικότητα των ιδίων κεφαλαίων παρουσιάζει μεγάλη αύξηση το 2014 καθώς από 2,42% το 2013, το 2014 έφτασε η απόδοση το 5,30%. Το 2015 ο δείκτης παρουσίασε μείωση και έφτασε το 4,25% και να αυξηθεί εκ νέου το 2016 και 2017 και να κλείσει την εξεταζόμενη περίοδο με την μεγαλύτερη τιμή που σημείωσε 5,71%. Η αποδοτικότητα των απασχολούμενων κεφαλαίων το 2013 ανέρχεται σε ποσοστό κάτω του 1% για το σύνολο των εξεταζόμενων επιχειρήσεων νομού Χανίων. Η τάση του δείκτη είναι η ίδια με αυτή των ιδίων κεφαλαίων με την μεγαλύτερη τιμή να σημειώνεται το 2017 και να φτάνει το 1,68%. Η αποδοτικότητα μόνο του μετοχικού κεφαλαίου ανέρχεται το 2017 στο 6,97% με την μικρότερη τιμή του δείκτη να σημειώνεται το 2013 και να φτάνει το 2,93%.

NOMOS ΡΕΘΥΜΝΟΥ

Η αποδοτικότητα των ιδίων κεφαλαίων δεν χαρακτηρίζεται από σταθερότητα με τον δείκτη την περίοδο του 2013 – 2017 να παρουσιάζει πτώση καθώς από 5,99% όπου βρισκόταν ο δείκτης της αποδοτικότητας των ιδίων κεφαλαίων το 2013, ο δείκτης έφτασε το 2017 στο 4,69%. Την μεγαλύτερη τιμή του δείκτη την συναντάμε το 2014, 6,16% για να φτάσει το 2015 την μικρότερη τιμή του την εξεταζόμενη περίοδο η οποία ανερχόταν στο 4,62%. Η αποδοτικότητα του ενεργητικού (απασχολούμενων κεφαλαίων), κυμαίνεται και αυτή πτωτικά καθώς πέρα από την άνοδο του δείκτη το 2014 ο οποίος έφτασε το 2,75% από 2,61% που βρισκόταν το 2013, ο δείκτης μειώνεται το 2015 φτάνοντας το 1,89% για να παρουσιάσει μια μικρή αύξηση το 2016 φτάνοντας το 1,94% αλλά να μειωθεί εκ νέου την τελευταία εξεταζόμενη οικονομική περίοδο φτάνοντας το 1,47%.

NOMOS ΛΑΣΙΘΙΟΥ

Το 2013 η αποδοτικότητα των ιδίων κεφαλαίων ανήλθε στο -2,05% με τον δείκτη να αυξάνεται το 2014 και να λαμβάνει θετική τιμή στο 1,73%. Τα υπόλοιπα τρία έτη της

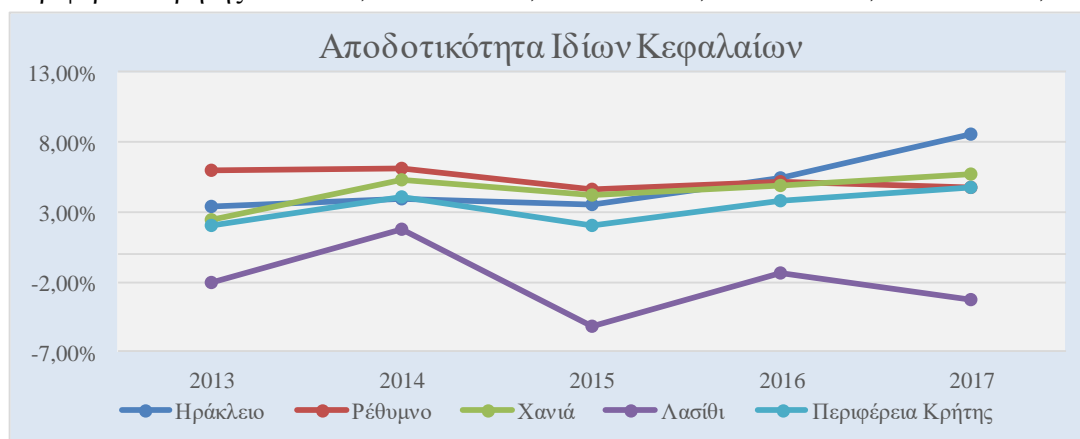
διαχρονικής αξιολόγησης ο δείκτης σημείωσε αρνητικές τιμές. Το 2015 σημείωσε τη μεγαλύτερη αρνητική τιμή του στο -5,22% για να αυξηθεί το 2016 στο -1,31% και να κλείσει την εξεταζόμενη περίοδο, το 2017 στο -3,31%. Η αποδοτικότητα ενεργητικού ή αποδοτικότητα απασχολούμενων κεφαλαίων το 2013 ανήλθε για τις ξενοδοχειακές επιχειρήσεις του δείγματος νομού Λασιθίου στο -1,15% με τον δείκτη να αυξάνεται και να λαμβάνει οριακά θετική τιμή το 2014 στο 0,27%. Τα υπόλοιπα τρία έτη της διαχρονικής αξιολόγησης ο δείκτης έλαβε αρνητικές τιμές με τη μεγαλύτερη αρνητική τιμή να σημειώνει το 2015 στο -2,81%. Το 2017 ο δείκτης έκλεισε στο -1,5%.

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΡΗΤΗΣ

Η αποδοτικότητα των ιδίων κεφαλαίων του 2013 για το σύνολο του δείγματος των εξεταζόμενων επιχειρήσεων της περιφέρειας Κρήτης έφτασε στο 2,06% για να αυξηθεί το 2014 στο 4,14%. Το 2015 η αποδοτικότητα των ιδίων κεφαλαίων παρουσίασε μείωση καθώς ο δείκτης έφτασε το 2,02% για να αυξηθεί εκ νέου και πάλι το 2016 με το δείκτη να φτάνει το 3,87%. Το 2017 η άνοδος του δείκτη συνεχίστηκε και είχε ως αποτέλεσμα να φτάνει την μεγαλύτερη τιμή του δείκτη την εξεταζόμενη περίοδο καθώς αυτή ανήλθε στο 4,81%. Η αποδοτικότητα του ενεργητικού ή η αποδοτικότητα των απασχολούμενων κεφαλαίων όπως ήταν αναμενόμενο ακολούθησε την τάση της αποδοτικότητας των ιδίων κεφαλαίων. Το 2013 η αποδοτικότητα του ενεργητικού ανήλθε στο 0,51% για να αυξηθεί το 2014 στο 1,28% η οποία είναι και η μεγαλύτερη τιμή της την εξεταζόμενη περίοδο. Το 2015 σημειώθηκε η μικρότερη τιμή του δείκτη η οποία ανήλθε στο 0,24%. Το 2016 η αποδοτικότητα του ενεργητικού αυξήθηκε και πάλι και έφτασε το 1,11% με την αύξηση αυτή να συνεχίζεται και το 2017 όπου η τιμή του δείκτη έφτασε το 1,25%. Όσον αφορά την αποδοτικότητα του μετοχικού κεφαλαίου αυτή σημείωσε τη μεγαλύτερη τιμή της το 2017 η οποία ήταν στο 5,85% και τη χαμηλότερη τιμή της το 2015 η οποία ήταν στο 2,35%.

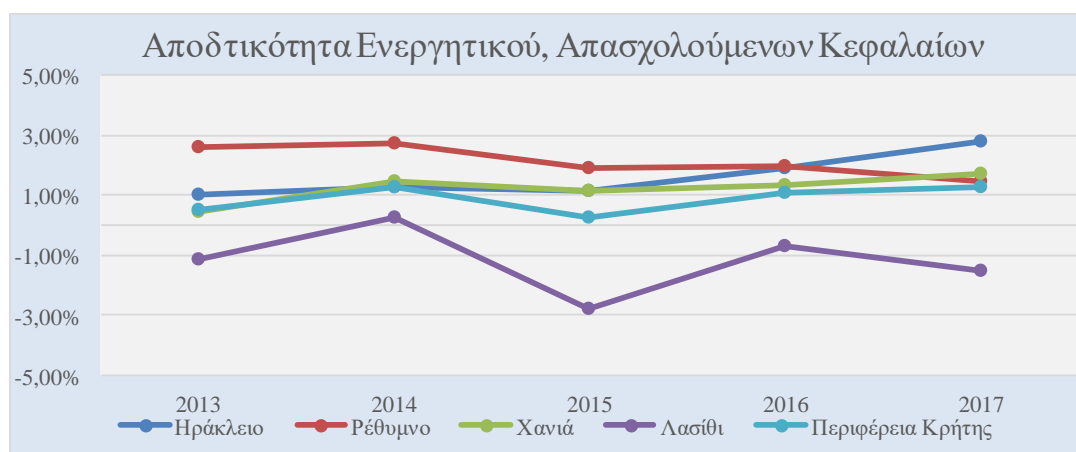
Πίνακας 4.23. Δείκτης αποδοτικότητας ιδίων κεφαλαίων περιφέρειας Κρήτης

Αποδοτικότητα Ιδίων Κεφαλαίων					
Νομός	2013	2014	2015	2016	2017
Ηράκλειο	3,37%	3,89%	3,60%	5,50%	8,55%
Ρέθυμνο	5,99%	6,16%	4,62%	5,11%	4,69%
Χανιά	2,42%	5,30%	4,25%	4,88%	5,71%
Λασιθί	-2,05%	1,73%	-5,22%	-1,31%	-3,31%
Περιφέρεια Κρήτης	2,06%	4,14%	2,02%	3,87%	4,81%

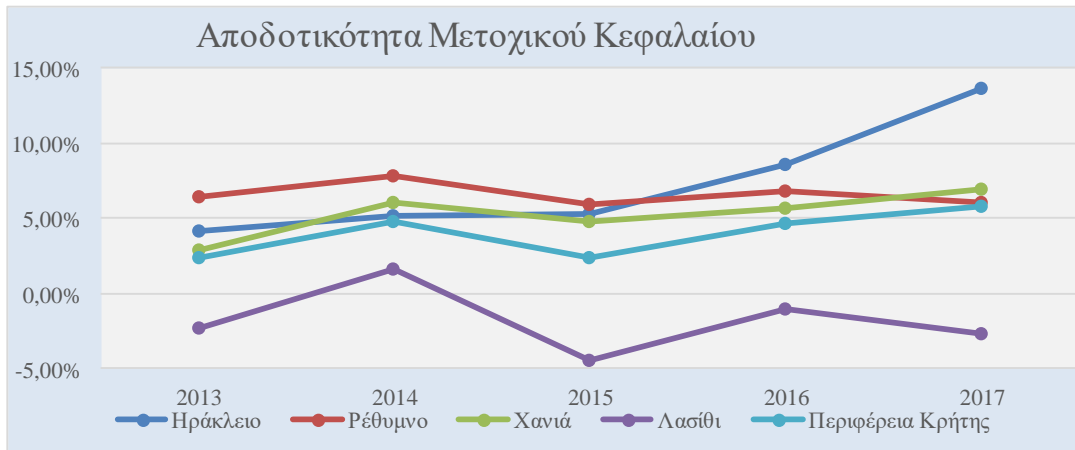
Πίνακας 4.24. Δείκτης αποδοτικότητας ενεργητικού περιφέρειας Κρήτης

Αποδοτικότητα Ενεργητικού (Απασχολούμενων Κεφαλαίων)					
Νομός	2013	2014	2015	2016	2017
Ηράκλειο	1,01%	1,26%	1,12%	1,88%	2,76%
Ρέθυμνο	2,61%	2,75%	1,89%	1,94%	1,47%
Χανιά	0,46%	1,46%	1,16%	1,33%	1,68%
Λασιθί	-1,15%	0,27%	-2,81%	-0,70%	-1,50%
Περιφέρεια Κρήτης	0,51%	1,28%	0,24%	1,11%	1,25%

Πίνακας 4.25. Δείκτης αποδοτικότητας μετοχικού κεφαλαίου περιφέρειας Κρήτης

Αποδοτικότητα Μετοχικού Κεφαλαίου					
Νομός	2013	2014	2015	2016	2017
Ηράκλειο	4,21%	5,18%	5,27%	8,52%	13,71%
Ρέθυμνο	6,42%	7,87%	5,98%	6,78%	6,08%
Χανιά	2,93%	6,07%	4,80%	5,63%	6,97%
Λασιθί	-2,34%	1,60%	-4,49%	-1,08%	-2,66%
Περιφέρεια Κρήτης	2,43%	4,77%	2,35%	4,59%	5,85%

4.8. ΔΕΙΚΤΕΣ ΜΟΧΛΕΥΣΗΣ ΚΕΡΔΟΦΟΡΙΑΣ, ΝΕΚΡΟΥ ΣΗΜΕΙΟΥ, ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ ΝΟΜΟΥ ΛΑΣΙΘΙΟΥ

ΔΕΙΚΤΕΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΚΑΙ ΣΗΜΑΣΙΑ ΑΥΤΩΝ

Το ποσό του **νεκρού σημείου** των πωλήσεων ή σημείο ισορροπίας ισούται με τις αναγκαίες πωλήσεις που απαιτούνται για να μην υπάρχει ούτε ζημία αλλά ούτε κέρδος για την οντότητα.

Ο δείκτης επιχειρηματικού κινδύνου μετράει το πόσο καλύπτουν το σύνολο των λειτουργικών εξόδων τον κύκλο εργασιών που πετυχαίνει η οντότητα. Όσο μικρότερος ο δείκτης τόσο το καλύτερο.

Ο δείκτης λειτουργικής μόχλευσης μετράει το κατά πόσο πρέπει να μεταβληθεί ο κύκλος εργασιών για να μεταβληθεί το λειτουργικό αποτέλεσμα της επιχείρησης κατά 1€. Όσο μεγαλύτερος ο δείκτης τόσο πιο δύσκολα επηρεάζονται τα λειτουργικά κέρδη της επιχείρησης.

Ο δείκτης συνολικής μόχλευσης μετράει το πόσο πρέπει να μεταβληθεί ο κύκλος εργασιών για μεταβάλει η επιχείρηση κατά 1€ τα κέρδη προ φόρων. Όσο μεγαλύτερος ο δείκτης τόσο δυσκολότερα επηρεάζονται τα κέρδη σε μια μεταβολή των πωλήσεων.

Πίνακας 4.26. Δείκτες μόχλευσης κερδοφορίας, νεκρού σημείου, επιχειρηματικού κινδύνου νομού Λασιθίου.

Νεκρό σημείο Λειτουργικού Επιπέδου σε €	=	$\frac{\text{Δαπ. Διοίκ/ς και διάθεσης} + \text{Χρημ. Έξοδα} - \text{Χρημ. Έσοδα}}{\text{Μικτό περιθώριο Κέρδους}}$
Επιχειρηματικός Κίνδυνος Ν. Σημείου	=	$\frac{\text{Νεκρο σημείο}}{\text{Κύκλος Εργασιών}}$
Λειτουργική Μόχλευση (Σημείου)	=	$\frac{\text{Πωλήσεις} - \text{Κόστος Πωληθέντων}}{\text{Πωλήσεις} - \text{Κόστος Πωληθέντων} - \text{Λειτ. Έξοδα}}$
Συνολική Μόχλευση (Σημείου)	=	$\frac{\text{Πωλήσεις} - \text{Κόστος Πωληθέντων}}{\text{Πωλήσεις} - \text{Κόστος Πωληθέντων} - \text{Λειτ. Έξοδα} - \text{Χρημ. Έξοδα}}$

NΟΜΟΣ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ

Στο ξενοδοχειακό δείγμα των εξεταζόμενων επιχειρήσεων νομού Ηρακλείου την περίοδο 2013-2017 παρατηρήθηκε αύξηση του νεκρού σημείου ή σημείου ισορροπίας με το νεκρό σημείο το 2015 να φτάνει σε 112,6 εκατομμύρια ευρώ και ο επιχειρηματικός κίνδυνος να ανέρχεται στο 76,12% από 69,31% του 2013. Τις επόμενες οικονομικές περιόδους υπάρχει μια μικρή συρρίκνωση του νεκρού σημείου με την διαφορά ασφαλείας να αυξάνεται καθώς ο επιχειρηματικός κίνδυνος μειώθηκε το 2016 στο 64,48% και το 2017 στο 57,80%.

Η λειτουργική μόχλευση των επιχειρήσεων του συγκεκριμένου δείγματος αυξάνεται την περίοδο του 2014 και 2015 δεδομένου αυτού το 2015 για να αυξήσουν οι επιχειρήσεις κατά 1 ευρώ τα λειτουργικά τους κέρδη έπρεπε να αυξήσουν τον κύκλο εργασιών τους κατά 2,07 ευρώ. Τις οικονομικές περιόδους του 2016 και 2017 ο δείκτης χαρακτηρίζεται από πτώση.

Η ίδια τάση παρατηρείται και στον δείκτη συνολικής μόχλευσης με την μόνη διαφορά πως η μικρότερη τιμή του παρατηρείται το 2017 έναντι του δείκτη λειτουργικής μόχλευσης με την μικρότερη τιμή του να παρατηρείται το 2013. Ο δείκτης συνολικής μόχλευσης το 2017 ανέρχεται σε 2,37 από 3,33 το 2013. Η μεγαλύτερη τιμή του παρουσιάζεται το 2015 και είναι 4,19.

NΟΜΟΣ ΧΑΝΙΩΝ

Ο Επιχειρηματικός κίνδυνος των ξενοδοχειακών επιχειρήσεων του δείγματος νομού Χανίων, δηλαδή το περιθώριο ασφαλείας που έχουν οι πωλήσεις που πραγματοποιούν από το νεκρό σημείο, εμφανίζεται μειωμένο το 2017 από το 2013 κατά λιγότερη από 1 ποσοστιαία μονάδα. Αναλυτικότερα ο επιχειρηματικός κίνδυνος των επιχειρήσεων από 73,71% που ήταν το 2013 αυξήθηκε για να φτάσει το 2015 στην μεγαλύτερη τιμή του στο 80,95%. Τις επόμενες 2 οικονομικές περιόδους παρατηρείτε μείωση του επιχειρηματικού κινδύνου. Η λειτουργική μόχλευση των εξεταζόμενων επιχειρήσεων από 1,77 που βρισκόταν το 2013, το 2015 ο δείκτης έφτασε το 2,53 για να μειωθεί το 2016 και 2017 όπου έκλεισε τα εξεταζόμενα έτη με τιμή 2,28. Η συνολική μόχλευση των επιχειρήσεων ανέρχεται σε τιμές άνω του 3,68 και κάτω του 5,25 με την μικρότερη τιμή να παρατηρείται το 2017 και την μεγαλύτερη το 2015.

NΟΜΟΣ ΡΕΘΥΜΝΟΥ

Αύξηση παρουσιάζει ο επιχειρηματικός κίνδυνος των εξεταζόμενων επιχειρήσεων καθώς από 67,29% όπου είναι η σχέση σημείου ισορροπίας προς Κύκλο εργασιών λόγω της αύξησης των κοστοβόρων στοιχείων στα αποτελέσματα χρήσεων, είχε ως αποτέλεσμα την αύξηση του νεκρού σημείου και την αύξηση του επιχειρηματικού κινδύνου ο οποίος το 2017 έφτασε στο 82,65%. Σταδιακή αύξηση κάθε έτος παρουσιάζει ο η λειτουργική μόχλευση των επιχειρήσεων καθώς από 1,94 όπου βρισκόταν ο δείκτης το 2013, το 2017 ο δείκτης έφτασε το 4,09. Δεδομένου την τιμή του δείκτη τα ενοποιημένα αποτελέσματα των ξενοδοχειακών επιχειρήσεων νομού Ρεθύμνου χρειάζονται να μεταβάλουν τις πωλήσεις κατά 4,09 ευρώ το 2017 για να επηρεάσουν κατά 1 ευρώ τα λειτουργικά τους κέρδη. Δείκτης συνολικής μόχλευσης των ξενοδοχειακών επιχειρήσεων του δείγματος το 2017 σημειώνει την μεγαλύτερη τιμή του καθώς από 3,11 το 2013, το 2017 ο δείκτης έφτασε το 5,76.

ΝΟΜΟΣ ΛΑΣΙΘΙΟΥ

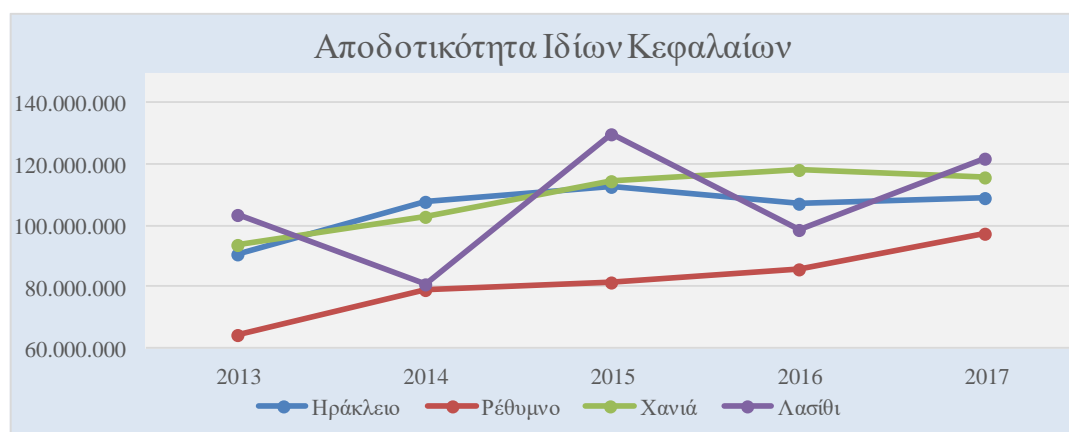
Επιχειρηματικός κίνδυνος των ξενοδοχειακών επιχειρήσεων του δείγματος νομού Λασιθίου τα τέσσερα από τα πέντε έτη της διαχρονικής αξιολόγησης λαμβάνει τιμή άνω του 100%. Δηλαδή το νεκρό του σημείο ανέρχεται μεγαλύτερο από αυτό των πωλήσεων αναλυτικότερα η τιμή του δείκτη το 2013 ανέρχεται στο 122% με την τιμή του δείκτη το 2017 να μειώνεται ελαφρώς και να φτάνει το 118%. Στην εξεταζόμενη περίοδο η μεγαλύτερη τιμή του δείκτη παρατηρείται το 2015 καθώς ο δείκτης έφτασε το 143,38% και η χαμηλότερη τιμή του δείκτη το 2014 Όπου ο δείκτης ήταν κάτω του 100% και ανήλθε στο 88,3%. Η λειτουργική μόχλευση των επιχειρήσεων του δείγματος δεν χαρακτηρίζεται από σταθερότητα καθώς από 2,23 το 2013, μειώθηκε το 2014 σε 2,00. Το 2015 η τιμή του δείκτη αυξήθηκε αρκετά καθώς έφτασε το 17,72% για να μειωθεί εκ νέου το 2016 σε 2,75%. Το 2017 ο δείκτης αυξήθηκε ξανά και έκλεισε την εξεταζόμενη πενταετία με τιμή 6,85% Ο δείκτης της συνολικής μόχλευσης έλαβε αρνητικές τιμές στα τέσσερα από τα πέντε έτη της διαχρονικής αξιολόγησης καθώς αυτά τα έτη το δείγμα των ξενοδοχειακών επιχειρήσεων νομού Λασιθίου πραγματοποίησε ζημιές. Πάραυτα το 2016 παρατηρείται η μικρότερη τιμή του δείκτη λόγω ζημιών καθώς μία μεταβολή κατά 10,65 ευρώ του κύκλου εργασιών θα μετέβαλαν τα κέρδη, ή στην συγκεκριμένη περίπτωση τις ζημιές του δείγματος κατά ένα ευρώ.

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΡΗΤΗΣ

Μειωμένος κατά μία ποσοστιαία μονάδα την περίοδο του 2013 - 2017 κυμαίνεται ο επιχειρηματικός κίνδυνος του συνόλου των εξεταζόμενων επιχειρήσεων. Αναλυτικότερα επιχειρηματικός κίνδυνος το 2013 ανήλθε στο 78,8% για να φτάσει το 2017 στο 77,79% η μεγαλύτερη τιμή του επιχειρηματικού κινδύνου παρατηρείται το 2015 όπου ο δείκτης ανήλθε στο 88,4%. Η λειτουργική μόχλευση των επιχειρήσεων του δείγματος κινείται ανοδικά την περίοδο 2013-2015 καθώς η τιμή του δείκτη έφτασε από 1,82 το 2013, στο 2,84 το 2015. Το 2016 υπάρχει μικρή μείωση του δείκτη ο οποίος ανήλθε στο 2,43. Το 2017 ο δείκτης παρουσίασε μικρή αύξηση για να λάβει τιμή στο 2,54. Η συνολική μόχλευση των επιχειρήσεων το 2013 ανήλθε στο 4,93 για να μειωθεί το 2014 στο 4,2 και να λάβει τη μεγαλύτερη τιμή της την εξεταζόμενη περίοδο στο 8,67. Το 2016 ο δείκτης της συνολικής μόχλευσης ανήλθε στο 4,69 για να μειωθεί εκ νέου το 2017 στο 4,5.

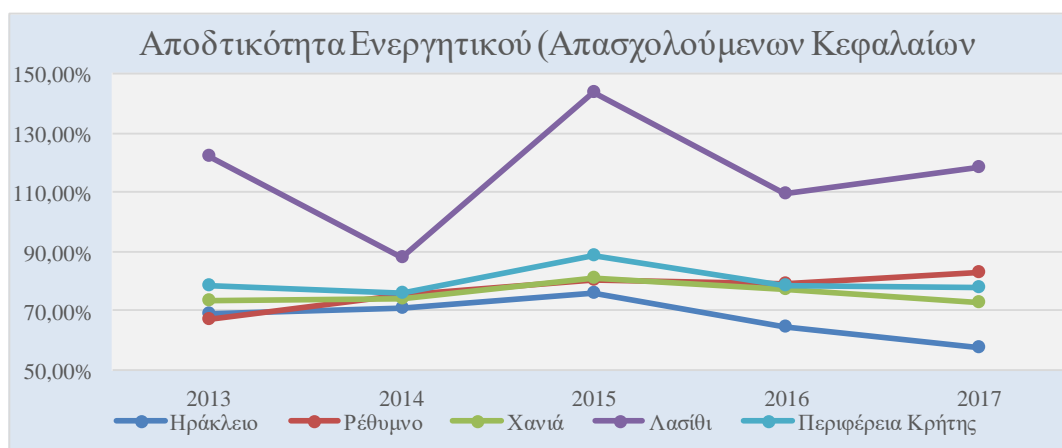
Πίνακας 4.27. Νεκρό σημείο νομών περιφέρειας Κρήτης

Νεκρό Σημείο					
Νομός	2013	2014	2015	2016	2017
Ηράκλειο	90.847.360	107.830.137	112.651.683	107.343.495	108.982.177
Ρέθυμνο	64.565.225	79.199.016	81.436.576	85.632.603	97.588.913
Χανιά	94.005.145	102.732.323	114.285.224	118.174.268	115.528.096
Λασιθί	103.387.923	81.023.268	130.120.928	98.675.820	121.764.735

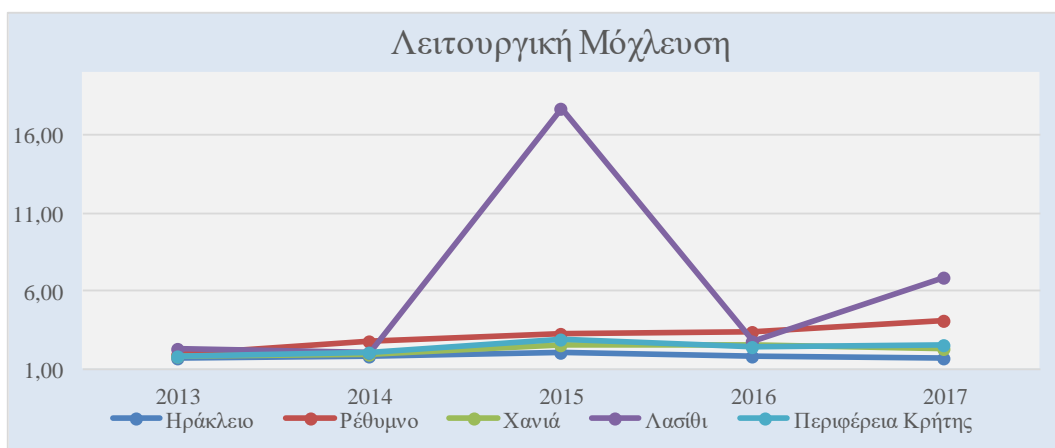
Πίνακας 4.28. Επιχειρηματικός κίνδυνος νομών περιφέρειας Κρήτης

Επιχειρηματικός Κίνδυνος					
Νομός	2013	2014	2015	2016	2017
Ηράκλειο	69,31%	70,97%	76,12%	64,48%	57,80%
Ρέθυμνο	67,29%	75,62%	80,24%	79,41%	82,65%
Χανιά	73,71%	74,14%	80,95%	77,17%	72,81%
Λασιθί	121,96%	88,30%	143,38%	109,39%	118,17%
Περιφέρεια Κρήτης	78,80%	76,11%	88,46%	78,69%	77,79%

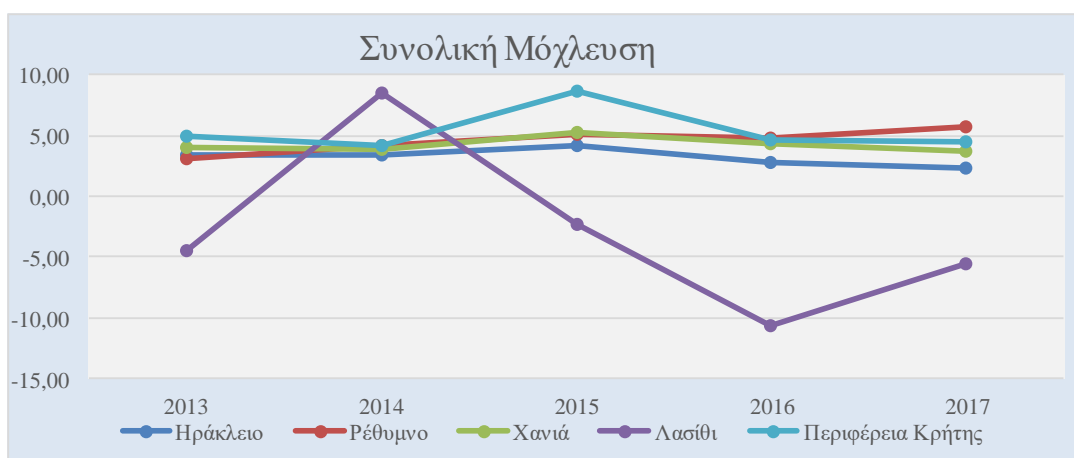
Πίνακας 4.29. Λειτουργική μόχλευση νομών περιφέρειας Κρήτης

Λειτουργική Μόχλευση					
Νομός	2013	2014	2015	2016	2017
Ηράκλειο	1,63	1,83	2,07	1,86	1,68
Ρέθυμνο	1,94	2,72	3,24	3,37	4,09
Χανιά	1,77	1,97	2,53	2,49	2,28
Λασιθί	2,23	2,00	17,72	2,75	6,85
Περιφέρεια Κρήτης	1,82	2,06	2,84	2,43	2,54

Πίνακας 4.30. Συνολική μόχλευση νομών περιφέρειας Κρήτης

Συνολική Μόχλευση					
Νομός	2013	2014	2015	2016	2017
Ηράκλειο	3,33	3,45	4,19	2,82	2,37
Ρέθυμνο	3,11	4,12	5,06	4,86	5,76
Χανιά	4,07	3,90	5,25	4,38	3,68
Λασιθί	-4,50	8,55	-2,31	-10,65	-5,50
Περιφέρεια Κρήτης	4,93	4,20	8,67	4,69	4,50

4.9. ΣΥΣΤΗΜΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ DUPONT

ΑΝΑΛΥΣΗ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ DUPONT

Η ανάλυση DuPont προσδιορίζει και αναλύει πιο διεξοδικά τις αιτίες διαμόρφωσης της απόδοσης των ιδίων κεφαλαίων (Κεφάλαια μετόχων) για την εκάστοτε επιχείρηση. Πιο συγκεκριμένα η ανάλυση DuPont δείχνει εάν η απόδοση της επιχείρησης είναι:

1. Απόρροια της ικανότητας της επιχείρησης να πετυχαίνει το μέγιστο δυνατό κέρδος από τον κύκλο εργασιών που πετυχαίνει (Καθαρό περιθώριο κέρδους)
2. Απόρροια της δυνατότητας της επιχείρησης να χρησιμοποιεί αποτελεσματικά τους διαθέσιμους πόρους (Απασχολούμενα Κεφάλαια) της επιχείρησης για να έχει δραστηριότητα (Κύκλο εργασιών)
3. Ή Λόγω της Χρηματοοικονομικής μόχλευσης της επιχείρησης και των υψηλού ποσοστού δανειακών κεφαλαίων που χρησιμοποιεί η επιχείρηση (Σύνολο κεφαλαίων προς ίδια κεφάλαια).

Πίνακας 4.31. Ανάλυση συστήματος αξιολόγησης DuPont

A/A					
α	Καθαρό Περιθώριο Κέρδους προ φόρων	=	$\frac{\text{Καθαρά κέρδη προ φόρων}}{\text{Κύκλος Εργασιών (Πωλήσεις)}}$		
	X				
β	Πωλήσεις προς Ενεργητικό	=	$\frac{\text{Καθαρά κέρδη προ φόρων}}{\text{Σύνολο Απασχολούμενων Κεφαλαίων}}$		
	X				
γ	Βαθμός Χρηματοοικονομικής Μόχλευσης	=	$\frac{\text{Σύνολο Απασχολούμενων Κεφαλαίων}}{\text{Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων}}$		
	=				
δ	Αποδοτικότητα Ιδίων Κεφαλαίων	=	$\frac{\text{Καθαρά κέρδη μετά φόρων}}{\text{Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων}}$		

ΝΟΜΟΣ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ

Πίνακας 4.32. Ανάλυση συστήματος αξιολόγησης DuPont, νομός Ηρακλείου

Δείκτης - Ratio	2013	2014	2015	2016	2017
Καθαρό Περιθώριος Κέρδους προ φόρων	5,91%	6,94%	7,22%	10,39%	14,99%
Πωλήσεις προς Ενεργητικό	X	X	X	X	X
Βαθμός Χρημ Μόχλευσης	2,68	2,52	2,39	2,30	2,26
Απόδοση Ιδ. Κεφαφ. =	3,37%	3,89%	3,60%	5,50%	8,55%

Μεταβολή	2014 / 2013	2015 / 2014	2016 / 2015	2017 / 2016	2017 / 2013
Καθαρό Περιθώριος Κέρδους προ φόρων	17,40%	4,13%	43,84%	44,25%	153,63%
Πωλήσεις προς Ενεργητικό	4,70%	-6,28%	10,25%	9,47%	18,42%
Βαθμός Χρημ Μόχλευσης	-6,14%	-5,21%	-3,47%	-1,68%	-15,56%
Απόδοση Ιδίων Κεφαλαίων	15,37%	-7,49%	53,07%	55,26%	153,64%

Όπως παρατηρείται έπειτα από την προσεκτική ανάγνωση του παραπάνω πίνακα ή αύξηση του δείκτη ιδίων κεφαλαίων είναι απόρροια κυρίως της αύξησης του καθαρού περιθωρίου κέρδους ή αναλυτικότερα η ικανότητα των επιχειρήσεων του δείγματος ξενοδοχειακού κλάδου νομού Ηρακλείου να συγκρατούν τις δαπάνες τους σε σχέση με τον κύκλο εργασιών τους. Επίσης όπως είδαμε και σε προηγούμενη παράγραφο βελτιώνεται η ικανότητα του δείγματος ξενοδοχειακών επιχειρήσεων νομού Ηρακλείου να πραγματοποιούν κύκλο εργασιών σε σχέση με τα συνολικά απασχολούμενα κεφάλαια τους. Τέλος η μείωση της χρηματοοικονομικής μόχλευσης βάση της πτώση των υποχρεώσεων ερμηνεύει την αύξηση της απόδοσης των ιδίων κεφαλαίων ως υγιή.

ΝΟΜΟΣ ΧΑΝΙΩΝ

Πίνακας 4.33. Ανάλυση συστήματος αξιολόγησης DuPont, νομός Χανίων

Δείκτης - Ratio	2013	2014	2015	2016	2017
Καθαρό Περιθώριος Κέρδους προ φόρων	4,43%	8,36%	7,19%	8,12%	9,72%
Πωλήσεις προς Ενεργητικό	X	X	X	X	X
Βαθμός Χρημ Μόγλευσης	2,10	2,23	2,09	2,06	2,03
Απόδοση Ιδ. Κεφαφ. =	2,42%	5,30%	4,25%	4,88%	5,71%

Μεταβολή	2014 / 2013	2015 / 2014	2016 / 2015	2017 / 2016	2017 / 2013
Καθαρό Περιθώριος Κέρδους προ φόρων	88,94%	-13,99%	12,81%	19,79%	119,60%
Πωλήσεις προς Ενεργητικό	9,33%	-0,44%	3,36%	-1,22%	11,15%
Βαθμός Χρημ Μόγλευσης	6,18%	-6,41%	-1,42%	-1,13%	-3,15%
Απόδοση Ιδίων Κεφαλαίων	119,33%	-19,86%	14,95%	16,99%	136,39%

Έπειτα από την μελέτη του συστήματος αξιολόγησης DuPont παρατηρείται πως η απόρροια της απόδοσης των ιδίων κεφαλαίων προέρχεται κυρίως από την ικανότητα του δείγματος των ξενοδοχειακών επιχειρήσεων νομού Χανίων να συγκρατούν τα λειτουργικά τους έξοδα καθώς το καθαρό περιθώριο κέρδους των επιχειρήσεων από 4,43% έφτασε το 2017 στο 9,72% και αυξήθηκε κατά 119,60%. Επίσης η αύξηση της κυκλοφοριακής ταχύτητας του ενεργητικού, δηλαδή της ικανότητας των επιχειρήσεων για κάθε ένα 1 ευρώ που διαθέτουν στα απασχολούμενα κεφάλαια του πραγματοποιούν πωλήσεις συντέλεσε στην αύξηση του δείκτη ιδίων κεφαλαίων. Επιπλέον η αύξηση των ιδίων κεφαλαίων σε ποσοστό των απασχολούμενων κεφαλαίων δηλώνουν ξεκάθαρα πως η αύξηση των ιδίων κεφαλαίων ως προς το σύνολο του δείγματος χαρακτηρίζεται υγιής καθώς δεν οφείλεται αύξηση των ξένων κεφαλαίων (υποχρεώσεων) από πλευράς κεφαλαιουχικής δομής.

ΝΟΜΟΣ ΡΕΘΥΜΝΟΥ

Πίνακας 4.34. Ανάλυση συστήματος αξιολόγησης DuPont, νομός Ρεθύμνου

Δείκτης - Ratio	2013	2014	2015	2016	2017
Καθαρό Περιθώριος Κέρδους προ φόρων	8,60%	9,70%	7,65%	8,23%	7,16%
Πωλήσεις προς Ενεργητικό	X	X	X	X	X
Βαθμός Χρημ Μόγλευσης	2,11	1,95	1,90	1,87	1,85
Απόδοση Ιδ. Κεφαφ. =	5,99%	6,16%	4,62%	5,11%	4,69%

Μεταβολή	2014 / 2013	2015 / 2014	2016 / 2015	2017 / 2016	2017 / 2013
Καθαρό Περιθώριος Κέρδους προ φόρων	12,74%	-21,09%	7,54%	-12,94%	-16,70%
Πωλήσεις προς Ενεργητικό	-1,14%	-2,41%	4,21%	6,87%	7,44%
Βαθμός Χρημ Μόγλευσης	-7,81%	-2,59%	-1,31%	-1,24%	-12,47%
Απόδοση Ιδίων Κεφαλαίων	2,75%	-24,99%	10,60%	-8,11%	-21,67%

Έπειτα από την μελέτη του πίνακα η απόρροια του μεγέθους της απόδοσης των ιδίων κεφαλαίων η οποία παρουσιάζει πτώση, φαίνεται πως η πτώση προήλθε σε μεγάλο βαθμό από την αύξηση των δαπανών ή κοστοβόρων στοιχείων – μεγεθών της κατάστασης των αποτελεσμάτων χρήσης, καθώς την περίοδο του 2013-2017 παρουσιάζεται μια μείωση του καθαρού περιθωρίου κέρδους κατά -16,7%. Ένας δεύτερος λόγος που παρουσιάζεται πτώση της απόδοσης των ιδίων κεφαλαίων είναι η κεφαλαιακή δομή των ενοποιημένων στοιχείων του ξενοδοχειακού δείγματος νομού Ρεθύμνου καθώς η μόγλευση πέφτει κάτω του δύο από το 2014 και έπειτα. Δεδομένου αυτού τα ίδια κεφάλαια ανέρχονται σε ποσοστό άνω του 50% της κεφαλαιακής δομής και μειώνεται ο κίνδυνος έκθεσης σε ξένα κεφάλαια (υποχρεώσεις). Αύξηση της ικανότητάς των επιχειρήσεων για κάθε 1 ευρώ που διαθέτουν σε κεφάλαια να πράξουν πωλήσεις δεν είναι ικανοποιητική για την αύξηση της απόδοσης των ιδίων κεφαλαίων.

ΝΟΜΟΣ ΛΑΣΙΘΙΟΥ

Πίνακας 4.35. Ανάλυση συστήματος αξιολόγησης DuPont, νομός Λασιθίου

Δείκτης - Ratio	2013	2014	2015	2016	2017
Καθαρό Περιθώριος Κέρδους προ φόρων	-5,43%	4,03%	-11,44%	-2,77%	-5,76%
Πωλήσεις προς Ενεργητικό	X	X	X	X	X
Βαθμός Χρημ Μόχλευσης	2,42	2,54	2,66	2,72	2,92
Απόδοση Ιδ. Κεφαφ. =	-2,05%	1,73%	-5,22%	-1,31%	-3,31%

Μεταβολή	2014 / 2013	2015 / 2014	2016 / 2015	2017 / 2016	2017 / 2013
Καθαρό Περιθώριος Κέρδους προ φόρων	-174,13%	-384,14%	-75,82%	108,19%	6,04%
Πωλήσεις προς Ενεργητικό	8,45%	1,55%	1,00%	13,56%	26,32%
Βαθμός Χρημ Μόχλευσης	4,91%	4,62%	2,34%	7,28%	20,52%
Απόδοση Ιδίων Κεφαλαίων	-184,34%	-401,89%	-75,00%	153,63%	61,43%

Ο δείκτης αποδοτικότητας των ιδίων κεφαλαίων κυμαίνεται αρνητικός στα τέσσερα από τα πέντε έτη της διαχρονικής αξιολόγησης. Η απόδοση του δείκτη είναι απόρροια του αρνητικού καθαρού περιθωρίου κέρδους των επιχειρήσεων καθώς αυτό παρουσιάζει αρνητικές τιμές τα τέσσερα από τα πέντε έτη της διαχρονικής αξιολόγησης, με την τιμή του 2017 να είναι ελαφρώς μικρότερη από την τιμή του 2013. Ο κύριος δεύτερος παράγοντας για την μείωση στην τιμή του δείκτη της απόδοσης των ιδίων κεφαλαίων είναι η αύξηση του ποσοστού των ξένων κεφαλαίων, καθώς ο βαθμός χρηματοοικονομικής μόχλευσης, η σχέση δηλαδή των συνολικών απασχολούμενων κεφαλαίων προς τα ίδια κεφάλαια αυξάνεται. Αναλυτικότερα από το 2,42 το 2013, ο δείκτης το 2017 έφτασε το 2,92. Αναλυτικότερα παρατηρείται μία πτώση του καθαρού περιθωρίου κέρδους στην εξεταζόμενη πενταετία κατά 6,04% και μία αύξηση του βαθμού μόχλευσης στην εξεταζόμενη πενταετία κατά 20,52%.

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΡΗΤΗΣ

Πίνακας 4.36. Ανάλυση συστήματος αξιολόγησης DuPont, Περιφέρεια Κρήτης

Δείκτης - Ratio	2013	2014	2015	2016	2017
Καθαρό Περιθώριος Κέρδους προ φόρων	3,88%	7,39%	3,79%	6,97%	8,13%
Πωλήσεις προς Ενεργητικό	X	X	X	X	X
Βαθμός Χρημ Μόγλευσης	2,35	2,34	2,27	2,24	2,24
Απόδοση Ιδ. Κεφαφ. =	2,06%	4,14%	2,02%	3,87%	4,81%

Μεταβολή	2014 / 2013	2015 / 2014	2016 / 2015	2017 / 2016	2017 / 2013
Καθαρό Περιθώριος Κέρδους προ φόρων	90,49%	-48,75%	84,18%	16,57%	109,63%
Πωλήσεις προς Ενεργητικό	5,82%	-2,19%	5,63%	6,65%	16,59%
Βαθμός Χρημ Μόγλευσης	-0,39%	-2,85%	-1,51%	0,11%	-4,58%
Απόδοση Ιδίων Κεφαλαίων	100,81%	-51,30%	91,61%	24,45%	133,22%

Η αύξηση της αποδοτικότητας των ιδίων κεφαλαίων από 2,06% το 2013 σε 4,81% το 2017 ήταν απόρροια κυρίως της αύξησης του καθαρού περιθωρίου κέρδους το οποίο από 3,88% το 2013 έφτασε το 2017 στο 8,13% μία αύξηση της τάξεως του 109,63%. Πάραυτα για την αύξηση της απόδοσης των ιδίων κεφαλαίων συντέλεσε και η αύξηση του δείκτη της κυκλοφοριακής ταχύτητας του ενεργητικού καθώς αυτή από 0,23 το 2013, το 2017 ανήλθε στο 0,26. Η μείωση του δείκτη του βαθμού χρηματοοικονομικής μόγλευσης ερμηνεύεται ως μείωση του πιστωτικού κινδύνου λόγω εκθέσεις σε ξένα κεφάλαια, δεδομένο που σημαίνει ότι η αύξηση της αποδοτικότητας των ιδίων κεφαλαίων δεν προήλθε από αύξηση του ποσοστού των συνολικών υποχρεώσεων στην κεφαλαιακή δομή.

4.10. ΓΕΝΙΚΑ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

4.10.1. ΝΟΜΟΣ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ

1. Οι δείκτες γενικής και άμεσης ρευστότητας για τις ξενοδοχειακές επιχειρήσεις του δείγματος του νομού Ηρακλείου ανέρχεται κάτω της μονάδος.
2. Παρουσιάζεται πτώση της κυκλοφοριακής ταχύτητας των απαιτήσεων για τις εξεταζόμενες επιχειρήσεις, αύξηση της κυκλοφοριακής ταχύτητας του ενεργητικού και του παγίου.
3. Αύξηση του ποσοστού των Ιδίων κεφαλαίων η οποία συνεπάγεται με πτώση σαφώς των ξένων κεφαλαίων ως ποσοστό της κεφαλαιακής δομής και μείωση της μόχλευσης.
4. Παρουσιάζεται σταθεροποίηση του μέσου σταθμικού επιτοκίου δανεισμού των εξεταζόμενων επιχειρήσεων, πτώση των τραπεζικών υποχρεώσεων και αύξηση του δείκτη κάλυψης τόκων.
5. Παρουσιάζεται μικρή αύξηση του λειτουργικού περιθωρίου κέρδους προ και μετά αποσβέσεων ως προς τις πωλήσεις.
6. Η αύξηση στην απόδοση των ιδίων κεφαλαίων κυρίως προέρχεται από την αύξηση του καθαρού περιθωρίου κέρδους των επιχειρήσεων και αύξηση της κυκλοφοριακής ταχύτητας του ενεργητικού.
7. Τέλος παρατηρείται πτώση του επιχειρηματικού κινδύνου.

4.10.2. ΝΟΜΟΣ ΧΑΝΙΩΝ

1. Οι δείκτες γενικής και άμεσης ρευστότητας παρουσιάζουν άνοδο αλλά κυμαίνονται κάτω της μονάδος.
2. Παρατηρείται μείωση της κυκλοφοριακής ταχύτητας των απαιτήσεων, αύξηση της κυκλοφοριακής ταχύτητας των παγίων και του ενεργητικού.
3. Το ποσοστό των ιδίων κεφαλαίων αυξάνεται την εξεταζόμενη περίοδο ως προς το σύνολο των απασχολούμενων κεφαλαίων.
4. Την εξεταζόμενη περίοδο παρατηρήθηκε μείωση του μέσου σταθμικού επιτοκίου των εξεταζόμενων επιχειρήσεων. Επίσης παρατηρήθηκε πτώση των τραπεζικών κεφαλαίων και αύξηση του δείκτη της ικανότητας κάλυψης των τόκων.
5. Την εξεταζόμενη περίοδο και το παρόν δείγμα παρατηρείται μείωση του λειτουργικού αποτελέσματος προ και μετά αποσβέσεων προς τις πωλήσεις.

6. Η αποδοτικότητα των ιδίων κεφαλαίων και των απασχολούμενων κεφαλαίων την εξεταζόμενη περίοδο παρουσιάζει αύξηση.
7. Η αύξηση των ιδίων κεφαλαίων προέρχεται κυρίως από την αύξηση του καθαρού περιθωρίου κέρδους και αύξηση των ιδίων κεφαλαίων ως ποσοστό στην κεφαλαιακή δομή της επιχείρησης.
8. Παρατηρείται σταθεροποίηση του επιχειρηματικού κινδύνου για το συγκεκριμένο δείγμα των επιχειρήσεων.

4.10.3. ΝΟΜΟΣ ΡΕΘΥΜΝΟΥ

1. Οι δείκτες γενικής και άμεσης ρευστότητας παρουσιάζουν μέγεθος άνω της μονάδος την περίοδο της αξιολόγησης.
2. Παρουσιάζεται μείωση της κυκλοφοριακής ταχύτητας των απαιτήσεων και αύξηση της κυκλοφοριακής ταχύτητας του ενεργητικού και του παγίου.
3. Το ποσοστό των ιδίων κεφαλαίων αυξάνεται και από το 2014 και έπειτα ανέρχεται άνω του 50%.
4. Παρουσιάζεται μείωση του μέσου σταθμικού επιτοκίου δανεισμού των επιχειρήσεων, μείωση των συνολικών τραπεζικών υποχρεώσεων – κεφαλαίων, αύξηση της ικανότητας των επιχειρήσεων να ανταπεξέρχονται στην κάλυψη των τόκων.
5. Παρουσιάζεται μείωση του λειτουργικού περιθωρίου κέρδους σε επίπεδο προ και μετά αποσβέσεων.
6. Παρουσιάζεται πτώση του καθαρού περιθωρίου κέρδους σε επίπεδο προ και μετά φόρων.
7. Υπάρχει μείωση της αποδοτικότητας των ιδίων κεφαλαίων την εξεταζόμενη περίοδο, το οποίο είναι απόρροια βάση της ανάλυσης DuPont κυρίως της πτώσης του καθαρού περιθωρίου κέρδους.
8. Παρουσιάζεται αύξηση του επιχειρηματικού κινδύνου των επιχειρήσεων

4.10.4. ΝΟΜΟΣ ΛΑΣΙΘΙΟΥ

1. Οι δείκτες ρευστότητας υπολείπονται αρκετά της μονάδος.
2. Στο συγκεκριμένο δείγμα των επιχειρήσεων παρουσιάζεται αύξηση της κυκλοφοριακής ταχύτητας των απαιτήσεων. Επίσης η κυκλοφοριακή ταχύτητα του ενεργητικού και των παγίων κινείται και αυτή ανοδικά.
3. Το σύνολο των ιδίων κεφαλαίων ως ποσοστό των απασχολούμενων κεφαλαίων κινείται πτωτικά την εξεταζόμενη περίοδο.
4. Παρουσιάζεται πτώση του μέσου σταθμικού επιτοκίου δανεισμού και σταθεροποίηση των τραπεζικών υποχρεώσεων την εξεταζόμενη περίοδο. Ο δείκτης κάλυψης των τόκων δεν χαρακτηρίζεται από σταθερότητα την εξεταζόμενη περίοδο βέβαια στο σύνολο της πενταετίας έμεινε σταθερός.
5. Παρουσιάζεται πτώση του λειτουργικού περιθωρίου κέρδους σε επίπεδο προ και μετά αποσβέσεων.
6. Αρνητικό είναι το Καθαρό περιθώριο κέρδους των εξεταζόμενων επιχειρήσεων στο νομό Λασιθίου την συγκεκριμένη περίοδο.
7. Ως απόρροια του αρνητικού καθαρού περιθωρίου κέρδους είναι η αρνητική απόδοση ιδίων κεφαλαίων.
8. Ο επιχειρηματικός κίνδυνος των επιχειρήσεων ανέρχεται τέσσερα από τα πέντε έτη της διαχρονικής αξιολόγησης άνω του 100% δεδομένου αυτού οι πωλήσεις υπολείπονται του νεκρού σημείου.

4.10.5.ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΡΗΤΗΣ

1. Για το σύνολο της περιφέρειας Κρήτης το δείγμα των επιχειρήσεων παρουσιάζει δείκτες ρευστότητας που υπολείπονται της μονάδος.
2. Παρατηρείται μείωση της κυκλοφοριακής ταχύτητας των απαιτήσεων και αύξηση της κυκλοφοριακής ταχύτητας του παγίου και του ενεργητικού.
3. Παρατηρείται αύξηση του ποσοστού των ιδίων κεφαλαίων η οποία ξεπερνάει το 50% ως ποσοστό της κεφαλαιακής δομής.

4. Παρατηρείται μείωση του μέσου σταθμικού επιτοκίου δανεισμού των επιχειρήσεων, μείωση των τραπεζικών υποχρεώσεων ως ποσοστό των απασχολούμενων κεφαλαίων και αύξηση της ικανότητας αποπληρωμής των τόκων.
5. Πτωτικά κινήθηκε το λειτουργικό περιθώριο κέρδους σε επίπεδο προ αποσβέσεων και μετά αποσβέσεων.
6. Άνοδο παρουσίασε το καθαρό περιθώριο κέρδους των επιχειρήσεων της περιφέρειας Κρήτης.
7. Άνοδικά κινήθηκε η απόδοση των ιδίων κεφαλαίων και των απασχολούμενων κεφαλαίων. Η αύξηση των ιδίων κεφαλαίων είναι κυρίως απόρροια της αύξησης του καθαρού περιθωρίου κέρδους αλλά και της αύξησης της κυκλοφοριακής ταχύτητας του ενεργητικού.
8. Παρατηρείται σταθεροποίηση του επιχειρηματικού κινδύνου για το σύνολο των ενοποιημένων στοιχείων της περιφέρειας Κρήτης.

5. ΓΕΝΙΚΑ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΕΡΕΥΝΑΣ

Η αύξηση που έχει παρατηρηθεί στους νομούς της περιφέρειας Κρήτης όσον αφορά την πληρότητα αφίξεις, διανυκτερεύσεις φαίνεται να μεταφράζεται και σε αύξηση της δραστηριότητας – κύκλο εργασιών και για τους τέσσερις νομούς καθώς όλοι οι νομοί παρουσίασαν αύξηση του κύκλου εργασιών από 22% και πάνω την εξεταζόμενη περίοδο 2013-2017. Ο μοναδικός από τους τέσσερις νομούς βάσει των εξεταζόμενων δειγμάτων που πραγματοποίησε μετέφρασε την αύξηση των πωλήσεων και σε λειτουργικά κέρδη (προ και μετά αποσβέσεων) ήταν ο νομός Ηρακλείου. Το δείγμα των ξενοδοχειακών επιχειρήσεων των νομών Ηρακλείου και Χανίων παρουσιάζει αύξηση του καθαρού περιθωρίου κέρδους την εξεταζόμενη περίοδο η οποία συνεπάγεται και με αύξηση της απόδοσης των ιδίων κεφαλαίων. Στον αντίποδα οι νομοί Λασιθίου και Ρεθύμνου δεν ήταν σε θέση να παρουσιάσουν αύξηση της απόδοσης των ιδίων κεφαλαίων. Στον νομό Ρεθύμνου παρατηρήθηκε μείωση του δείκτη της αποδοτικότητας ενώ στον νομό Λασιθίου οι η απόδοση των ιδίων κεφαλαίων είναι αρνητική λόγω των ζημιών που πραγματοποιούν οι επιχειρήσεις του δείγματος. Στο σύνολο της περιφέρειας Κρήτης παρατηρήθηκε αύξηση της απόδοσης των ιδίων κεφαλαίων η οποία προήλθε βάση της ανάλυσης DuPont κυρίως από την αύξηση του καθαρού περιθωρίου κέρδους. Ο επιχειρηματικός κίνδυνος (Νεκρό σημείο προς Κύκλο Εργασιών) στον νομό Ηράκλειου τείνει να μειώνεται. Ο επιχειρηματικό κίνδυνος στον νομό χανίων παρουσιάζεται σταθεροποιημένος ενώ στον νομό Ρεθύμνου παρουσιάζει αύξηση. Ο νομός Λασιθίου τα 4 από τα 5 έτη της εξεταζόμενης περιόδου παρουσιάζει μεγαλύτερο μέγεθος νεκρού σημείου από ότι κύκλο εργασιών, δεδομένο αυτού ο επιχειρηματικός κίνδυνος ανέρχεται σε ποσοστό άνω του 100%.

Εν κατακλείδι η αύξηση της πληρότητας, αφίξεων και των διανυκτερεύσεων φαίνεται εκ πρώτης όψεως προς μεταφράζεται σε αύξηση του κύκλου εργασιών όχι όμως και σε αύξηση της αποδοτικότητας των επιχειρήσεων (απόδοση ιδίων κεφαλαίων) ή αποτελεσματικότητας (αύξηση καθαρού περιθωρίου κέρδους) καθώς η αύξηση των ιδίων κεφαλαίων παρουσιάζουν μόνο οι νομοί Ηρακλείου και Χανίων οι οποίοι ήταν αυτοί που παρουσίασαν και αύξηση του καθαρού περιθωρίου κέρδους.

Έπειτα από τα γενικά συμπεράσματα της συγκεκριμένης έρευνας προκύπτουν στην επιφάνεια κάποια άλλα ερωτήματα τα οποία είναι άξια μελέτης και έρευνας σε επόμενο στάδιο από διάφορους μελετητές, τα οποία είναι:

1. Αν η αύξηση της πληρότητας ή και του κύκλου εργασιών συνεπάγεται με αύξηση της αξίας των επιχειρήσεων του ξενοδοχειακού κλάδου.
2. Ποιο είναι το κόστος ιδίων κεφαλαίων και πως μπορεί να προσδιοριστεί για τις μη εισηγμένες επιχειρήσεις στο χρηματιστήριο Αθηνών ξενοδοχειακού προϊόντος – υπηρεσιών.
3. Να πραγματοποιηθεί αντίστοιχη ανάλυση έρευνα η οποία να εξετάζει το δείγμα των επιχειρήσεων και ανά κατηγορία αστεριών.
4. Να πραγματοποιηθεί αντίστοιχη ανάλυση – αξιολόγηση ανά επιχείρηση με στόχο να την ερευνηθεί κατά πόσο μια επιχείρηση ή ένα σύνολο επιχειρήσεων μπορεί να επηρεάζει το συνολικό δείγμα των νομών και την περιφέρειας.
5. Να πραγματοποιηθεί αντίστοιχη ανάλυση ανά επιχείρηση με σκοπό την έρευνα για την ύπαρξη «ταχυτήτων αποδόσεων και αποτελεσματικότητας» στις ξενοδοχειακές επιχειρήσεις της περιφέρειας Κρήτης.
6. Να πραγματοποιηθεί έρευνα κινδύνου πτώχευσης βάση παραμετροποιήσεων «AltmanZ-score”.
7. Εφόσον μελλοντικά υπάρξει μεγαλύτερο πλήθος παρατηρήσεων να πραγματοποιηθούν στατιστικές αναλύσεις (π.χ. μέσω παλινδρομήσεων) για την έρευνα τυχόν συσχέτισης μεταξύ Πληρότητας, Διανυκτερεύσεων, αφίξεων και χρηματοοικονομικών μεγεθών όπως, πωλήσεις λειτουργικά κέρδη, κέρδη προ και μετά φόρων, ακόμα και επιδόσεις δεικτών (Απόδοση ιδίων κεφαλαίων).

Ο Συντάξας
Υποψήφιος Μεταπτυχιακός Απόφοιτος
του Τμήματος Χρηματοοικονομικής και Λογιστικής
του Πανεπιστημίου Μακεδονίας
Άγγελος Καμπούρης

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- SpecisoftA.E., 2018. *Θέματα Χρηματοοικονομικής Διοίκησης*. 1η έκδοση επιμ. Μαρούσι: SpecisoftA.E..
- Tracy, J. A., 2000. *Χρηματοοικονομικά, Σύνθετες ιδέες - εύκολες εφαρμογές*. Αθήνα: Β. Γκιούρας Εκδοτική.
- Vause, B., 2004. *Οδηγός Ανάλυσης Επιχειρήσεων*. Τρίτη Έκδοση επιμ. Κέρκυρα: Κέρκυρα Μονοπρόσωπη ΕΠΕ.
- WebbPhilip, W. S., 2004. *Βιωσιμότητα μικρομεσαίων επιχειρήσεων*. 1η Έκδοση επιμ. Αθήνα: Εκδόσεις Μ. Γκιούρας.
- Αποστόλου, Α. κ., 2015. *Ανάλυση Λογιστικών Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων*. Ηλεκτρονική έκδοση επιμ. Αθήνα: Σύνδεσμος Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών.
- Αρσένος Ι. Παναγιώτης, Κ. Ε. Π., 2013. *Εφαρμοσμένη Χρηματοοικονομική Επιχειρήσεων*. Αθήνα: Εκδόσεις Πατάκη.
- Γκίκα Χ. Δημητρίου, Π. Ι. Α. Σ. Σ. Γ., 2010. *Ανάλυση & αποτίμηση Επιχειρήσεων*. 1η Έκδοση επιμ. Αθήνα: Εκδόσεις Γ. Μπένου.
- Γκλεζάκος, Μ., 2008. *Αξιολόγηση Επιχειρήσεων*. Αθήνα: Γραφικές τέχνες ARTHELLAS Δ. Γ. Μουρούσιας.
- Δημητρίου, Γ. Χ., 2002. *Η ανάλυση και οι χρήσεις των λογιστικών καταστάσεων*. 1η Έκδοση επιμ. Αθήνα: Εκδόσεις Γ. Μπένου.
- Ζοπουνίδης Κωνσταντίνος, Γ. Χ. Π. Φ., 2006. *Συστήματα Αξιολόγησης και Σύγχρονα Θέματα στην οικονομική και Χρηματοοικονομική Διοίκηση*. 1η Έκδοση επιμ. Αθήνα: Κλειδάριθμος.
- Καρολίδης, Δ. & Ξαρχάκος, Κ., 2016. *Excel 2016 θεωρία και συναρτήσεις προγραμματισμός με VBA Εφαρμογές*. 1η Έκδοση επιμ. Αθήνα: Εκδόσεις Άβακας.
- Καστανίδης, Σ., 2005. *Χρηματοοικονομική Επιχειρήσεων - Χρηματοοικονομική Διοίκηση*. 1η έκδοση επιμ. Θεσσαλονίκη: ΤΕΙ Θεσσαλονίκης.
- Κιόχος Πέτρος, Π. Γ. Θ. Γ. Κ. Α., 2002. *Χρηματοοικονομική Διοίκηση και πολιτική*. Αθήνα: Εκδόσεις: Σύγχρονη Εκδοτική.
- Κοντάκου Γ. Αριστοτέλη, Π. Α. Α., 1993. *Ανάλυση Οικονομικών Καταστάσεων*. 1η έκδοση επιμ. Περιστέρι: Εκδόσεις "Ελλην".

- Λαζαρίδης, Θ. Γ., 2005. *Αποτίμηση Επιχειρήσεων*. Αθήνα: Εκδοτικός οίκος Αδελφών Κυριακίδη Α.Ε..
- Νιάρχου, Ν. Α., 1994. *Χρηματοοικονομική Ανάλυση Λογιστικών καταστάσεων*. 4η Έκδοση επιμ. Αθήνα - Πειραιάς: Εκδόσεις Α. Σταμουλής.
- Νούλας, Α. Γ., 2019. *Χρηματοοικονομική Διοίκηση: Επενδυτικές και Χρηματοδοτικές αποφάσεις*. Θεσσαλονίκη: s.n.
- Παπαδέα, Π. Β., 2015. *Διοικητική Λογιστική*. Ηλεκτρονική έκδοση επιμ. Αθήνα: Σύνδεσμος Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών.
- Πετράκης, Π., 1999. *Αξιολόγηση και Χρηματοοικονομική Διοίκηση Α' Τόμος*. Αθήνα: Εκδοτικές επιχειρήσεις "Το οικονομικό".
- Τουρνά-Γερμανού, Ε., 2015. *Χρηματοοικονομική λογιστική*. Ηλεκτρονική έκδοση επιμ. Αθήνα: Σύνδεσμος Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών.
- Χατζηνικολάου Στέργιος, Α. Γ., 2007. *Τα μυστικά των Ισολογισμών*. 1η έκδοση επιμ. Αθήνα: Εκδόσεις Κέρκυρα - Economia Publishing.